

MC

28103

AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR KIADVÁNYAI

SZERKESZTI: DEZSÉNYI BÉLA

LII.

**AZ
ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
FRANCIA NYELVŰ KÖTETES
KÉZIRATAINAK KATALÓGUSA**

J. HAJDU HELGA
KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
CZ. MUSZTÁCS ÁGNES

BUDAPEST, 1960

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
FRANCIA NYELVŰ KÖTETES
KÉZIRATAINAK KATALÓGUSA

CATALOGUE DES VOLUMES
MANUSCRITS FRANÇAIS

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE DE HONGRIE SZÉCHÉNYI

**CATALOGUE DES VOLUMES
MANUSCRITS FRANÇAIS**

**RÉDIGÉ PAR
ÁGNES CZ. MUSZTÁCS**

**AVEC LE CONCOURS DE
HELGA J. HAJDU**

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

BUDAPEST, 1960

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR KIADVÁNYAI

SZERKESZTI: DEZSÉNYI BÉLA

LII.

**AZ
ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
FRANCIA NYELVŰ KÖTETES
KÉZIRATAINAK KATALÓGUSA**

**J. HAJDU HELGA
KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL**

**ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
CZ. MUSZTÁCS ÁGNES**

BUDAPEST, 1960

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

MC 28103

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR	
Növedéknaptó	
1960 év A	10.200 sz.

BEVEZETÉS

Az Országos Széchényi Könyvtár kéziratтарыában őrzött, ezideig 251 tételt kitevő francia nyelvű kötetes kéziratok e gyűjtemény magyar, latin és más nyelvű, közel harmincezer kötetéhez viszonyítva számbelileg kicsiny, de összetételében és tartalmában nem jelentéktelen csoportot alkotnak.

Széchényi Ferenc gyűjteményében, amelyet a könyvtár alapításakor /1802/ a nemzetnek ajándékozott, kb. 2.000 kézirat között az 1814-15-ben kiadott nyomtatott katalógus tanúsága szerint csak egy tucatnyi francia kézirat szerepelt, tekintettel arra, hogy Széchényi gyűjtőtevékenysége elsősorban a hungarica-anyagra irányult, ellentétben más 18. századi magyarországi főúri gyűjteményekkel, amelyek a feudális uralkodó osztály korabeli franciás műveltségének megfelelően éppen francia nyelvű művekben voltak viszonylag gazdagok.

Az Országos Széchényi Könyvtár állománya a további gyarapodások során 18. századi francia kéziratokkal ezért főképp főúri gyűjtemények anyagából egészült ki. Proveniencia szempontjából a jelentősebb francia kéziratok egy másik csoportját 19. és 20. századi magyar bibliofilek, tudósok és írók gyűjteményeiből és hagyatékaiból származó anyagok alkotják. A belföldi szerzeményezés mellett a 19. század második felétől, bár jóval kisebb számban, külföldi vételek útján szerzett magyar vonatkozású kéziratokkal is növelte a könyvtár francia nyelvű állományát.

A fentieknek megfelelően gyűjteményünk szinte teljes egészében a 18. század elejétől a napjainkig terjedő időnkig keletkezett kéziratokból tevődik össze; a 16. századból csak egy jelen-

téktelen töredék /Fol.Gall.30/, a 17.századból pedig csak két egykoru kézirat van birtokunkban /Fol.Gall.26 és 57/. E két évszázad több jelentős művével azonban 18. századi másolatban találkozunk kézírataink között. A 18.századból származik egyébként az egész állománynak több mint a fele.

Tartalmilag francia nyelvű kézírataink többségükben hungarica-jellegűek: külföldi eredetű magyar tárgyú művek, vagy a történeti Magyarország területén készült eredeti munkák, illetve másolatok, vagy magyarok és franciák személyi kapcsolatainak emlékei; a nem magyar tárgyú, külföldön keletkezett kéziratok magyar vonatkozásait pedig többnyire provenienciájuk adja meg, az a körülmény ugyanis, hogy magyar gyűjteményekből származnak, s így volt tulajdonosaiknak a francia művelődés iránti érdeklődéséről tanuszkodnak.

Heterogén eredetű és számbelileg sem nagyterjedelmű gyűjteményünknel magától értetődő, hogy nem tükrözheti egyenletesen és minden részletre vonatkozóan a különböző korszakok magyar-francia történelmi és szellemi kapcsolatait. A lényegesebb mozzanatoknak mindazonáltal csaknem kivétel nélkül megtaláljuk több-kevesebb, jelentős vagy kevésbé jelentős emlékét kézírataink sorában.

A történelmi tárgyú kéziratok között kiemelkednek a Rákóczi-féle szabadságharc és emigráció dokumentumai: a fejedelem francia műveinek egykoru másolatai, néhány eredeti levele és - nagyrészt még kiadatlan diplomáciai levelezésének másolati kötetei, továbbá Chamillard 1704-1705. évi magyarországi utleírásának egykoru másolata, Césár de Saussure autográf kézírata, az Andrezel- és Vigouroux-féle diplomáciai iratok másolatai stb. Említésre méltó néhány feljegyzés a 18.század török elleni hadjáratairól. A francia polgári forradalom magyarországi visszhangját, majd a forradalmi hadjáratok és a napóleoni háborúk magyarországi emlékét főleg kisebb politikai iratok s levelezések idézik. Viszonylag igen kevés az 1848/49. évi magyar szabadságharcra vonatkozó dokumentum; a Franciaországba került magyar emigránsok írásai közül gyűjteményünkben található Szemere Bertalan La Question hongroise c. művének eredeti fogalmazványa, s jelentős az ötvenes évek konföderációs terveire vonatkozó néhány eredeti feljegyzés is. A 19. század csztrák diplomáciáját francia és magyar vonatkozásaiban képviselik többek között Apponyi Rudolf naplói és forrásértékű

hivatalos iratai. Az I. világháború utáni időkből származó néhány történelmi tárgy feljegyzés nem bír különösebb értékkel.

Számbelileg is tekintélyes csoportot alkotnak gyűjteményünkben francia irodalmi és filozófiai művek főleg 18. századi másolatai. Elsősorban a felvilágosodást, a szabadgondolkodást hirdető művekről van szó, amelyek az osztrák gyarmati elnyomás alatt selymő országban nyomtatásban forgalomba nem kerülhettek. Ezek közül megemlítjük, mint legjellemzőbbeket Geoffroy Vallée híres antiklerikális művét, La Béatitude des Chrétiens ou le Fleo de la Foy és Jean Maximilien Lucas Spinoza-életrajzát, a De tribus impostoribus c. írást, valamint Voltaire több munkáját. Ezek mellett, a kor izlésének megfelelően, jónéhány szabados hangja miatt csak kézírásban terjesztett pajzán versezet és próza is szerepel a gyűjteményben, elsősorban egykori főúri könyvtárak anyagából. A felvilágosodás századának a természettudományok iránti fokozott érdeklődésére is vannak tanúk kézírataink között: néhány matematikai és mechanikai-műszaki írás másolatai. Jellemző továbbá a hazánkban a 19. században is még élő s ható erősen franciás színezetű művelődésre a számos francia nyelven írt gazdasági /kereskedelmi, pénzügyi/ és hadászati írat, francia nyelvű napló és levelezés, valamint vallásos írat, mely az anyag között található.

Nevesebb francia történelmi személyek, írók és tudósok eredeti kézírataiban viszonylag szegény az állomány. Tartalmilag nem jelentősek, s inkább csak kuriózumként érdekesek a IV. Lajoshoz gyermekei és unokái által intézett eredeti levelek, melyek a magyar származásu, Franciaországban élt Jankovich Szaniszló ajándékából kerültek az Országos Széchényi Könyvtárba. Figyelemre méltóbb Leszczyński Szaniszló lengyel király levelezésének néhány darabja. A francia irodalom nagyjai közül kisebb-nagyobb terjedelmű autográfokkal szerepel Victor Hugo, Lamartine s a két Dumas, könyvajánlásokkal Zola, Barbusse, Duhamel stb.

A Széchényi Könyvtár francia nyelvű kézíratai közül csak néhány csoportot emeltünk ki vázlatos ismertetésünkben. Bizonyosra vesszük, hogy a különböző témák kutatói számos olyan darabot találnak még közöttük, amelyek érdeklődésüket felkeltik. Megjegyezzük, hogy kézírattárunk, a jelen katalógusban ismertetett kéziratokon kívül Levelestárában és Analekta-gyűjteményében is számos francia autográfot ill. francia nyelvű dokumentumot őriz. Jegy-

zékük /katalógusuk/ közreadása még a jövőben teljesítendő feladat. Magyar, német, latin kötetes kézírataink között, kolligátumokban és egybemásolt kéziratokban is több francia nyelvű rész található. Ezekről a már megjelent, vagy kiadásra előkészületben lévő katalógusok tájékoztatnak.

-.--.-

Az OSZK francia kötetes kézíratairól eddig csak cédulakatalógus tájékoztatott, mely régebbi rétegeiben csak igen hiányos s nem egyszer téves is volt. A francia kéziratok rekatalogizálása során sikerült, amennyire ezt a rendelkezésünkre álló, korántsem teljes francia segédkönyv-apparátus megengedte, több, eddig névtelennek feltüntetett mű szerzőjét megállapítanunk és gyakran csak egészen hozzávetőleges kormeghatározásokat pontosabb keltezésekkel helyettesítenünk.

Katalógusunkban raktárunk helyrajzi rendje szerint soroljuk fel a kéziratokat. Ezek egy-egy nyelven belül nagyság szerint tagozódnak /in folio, in quarto, in octavo, in duodecimo/. Minden alcsoporton belül folyószám jelöli a kézirat raktári helyét. A kézirat jelzetét tehát három elem alkotja: a kézirat nyelve, a kézirat alakja és a folyószám, pl. Fol.Gall.3, Quart.Gall.55, Oct.Gall.16, Duod.Gall.2.

A tételek leírásánál a következő sorrendet alkalmazzuk:

a/ A mű leírása /a szerző neve, a mű címe, keletkezésének helye és ideje/.

b/ A kézirat alaki leírása /autográf, eredeti kézirat vagy másolat; a kézirat terjedelme és méretei, illusztrációi vagy táblái, kötése/.

c/ A kézirat possessorai.

d/ A kézirat tartalmának részletezése, ha az több művet vagy egységet foglal magában.

e/ Annotáció.

ad a/ Ha a szerző neve, illetve keresztneme nem szerepel a kéziratban és az egy, a kéziratban kívüli forrásból nyert megállapítást, szögletes zárójelbe kerül. Ugyancsak szögletes zárójel-

be tesszük a címleírásban a helyneveket, évszámokat és egyéb adatokat, melyeket nem magából a kéziratból meritettünk.

Minden, a kézirat eredeti szövegéből szószerint idézett cím vagy szövegrész idézőjelbe kerül. A címek leírásánál ragaszkodtunk a betűhűséghez; csak az értelemzavaró nyelvi vagy kirívóbb helyesírási hibákat jeleztük a szó után szögletes zárójelben lévő felkiáltójellel.

Ha a kézirat nyelve a címtől eltérő, ezt a címleírás végén feltüntetjük. Többnyelvű kézirat esetében a nyelvek felsorolásának sorrendjét az dönti el, hogy a kéziratban milyen mennyiségben fordul elő a magyar, német, francia stb. szöveg.

ad b/ Ha az alaki leírásban nincs feltüntetve, hogy a kézirat több kéz írása, úgy egyetlen kéz munkájának tekintendő.

A kötést csak akkor jelezzük, ha a kézirattal egykoru, vagy kötéstörténeti, művészi szempontból érdekes.

ad c/ A megállapítható possessorokat időrendben soroljuk fel; 1876 utáni szerzeményeknél feltüntetjük az OSZK kéziratárának megfelelő növedéknapló-számát. Ez előtt az idő előtt állományba került anyagoknál, mivel akkor naplószámszerinti leltározás még nem volt, ha a szerzeményezés ideje más forrásból nem állapítható meg, az OSZK feltüntetése után - jelet alkalmazunk.

ad d/ Több egységből álló kézirat tartalmának részletezésében minden egyes darabot külön-külön tüntetünk fel; ez alól kivételt csak olyan irat- vagy másolatgyűjtemény, ill. adatgyűjtés esetében teszünk, melynek részei közös téma körül csoportosulnak a tárgyuk, helyük vagy idejük szerint a címfelvételben egyértelműen körülhatárolhatók.

ad e/ A rövid annotációkban elsősorban a magyar használók igényeit és szükségleteit tartottuk szem előtt; olyan adatokat közöltünk, amelyeket a magyar olvasó, ha megfelelő források nincsenek keze ügyében, csak viszonylag nehezebben állapíthat meg. A tudomásunk szerint kiadatlan kéziratoknál röviden jeleztük a mű tartalmát is, illetve közöltük a reá vonatkozó legfontosabb irodalmat.

A névmutatóban feltüntetünk minden, a leírásban és az annotációban szereplő nevet, kivéve a possessorokét. Neveknél, ha a magyar és a francia forma egymástól annyira eltérő, hogy feltéte-

lehető, hogy a francia kutató a magyar névalakról nem ismer rá a keresett személyre, a francia formáról utalunk a magyarra és fordítva.

A tárgymutató igyekszik az anyagot lehetőleg sokoldaluan feltárni a kutatók számára. Történelem tárgyszó alatt csak az egyetemes történelmi munkákat említjük, az egyes országok történetére utaló tárgyszavak az országok neve alatt szerepelnek. Az egyes országok történelmét lehetőség szerint századonként felbontjuk, ugyanígy a levelezések, emlékiratok, versek tárgyszavait is.

A francia vonatkozású studiumoknak különböző területein dolgozó szakemberek bizonyára sok kiegészíteni és helyesbiteni valót találnak majd katalógusunkban, mely első kísérletünk az OSZK gyűjteményében lévő modern idegen nyelvű kéziratos anyag egy részének külön katalógusban való közreadására. Kérjük a katalógus használatát, hogy észrevételeiket további munkánk javítása érdekében velünk közölni sziveskedjenek.

A már eddig is nyújtott hathatós és többszöri segítségért s tanácsadásért őszinte köszönetet mondunk az Institut Français de Hongrie-nak, nevezetesen Németh Margit tudományos munkatársának.

I N T R O D U C T I O N

Les volumes manuscrits de langue française conservés au Département des Manuscrits de la Bibliothèque Nationale Széchényi de Budapest, constituent actuellement 251 unités bibliographiques. Quoique ce fonds, du point de vue quantité, n'occupe qu'une modeste place parmi la trentaine de milliers de volumes manuscrits rédigés en hongrois, en latin et en d'autres langues, on ne saurait refuser tout intérêt aux manuscrits mêmes qui, par les sujets qui y sont traités, constituent un fonds de composition variée.

Le plus ancien noyau de notre fonds de manuscrits est constitué par près de deux mille manuscrits que le comte François Széchényi a offerts en 1802, avec d'autres collections, à la nation, afin de jeter ainsi les bases de notre Bibliothèque Nationale. Selon le catalogue, imprimé de 1814 à 1815, n'y figuraient qu'une douzaine de manuscrits français. Ce chiffre minime surprend à une époque où, en Hongrie comme dans les autres pays d'Europe, la curiosité intellectuelle des grands seigneurs collectionneurs, eux-mêmes imprégnés de culture française, allait avant tout vers les œuvres de langue française. Il s'explique par le fait que le comte Széchényi, à l'encontre du goût francisant de son époque, s'était attaché à collectionner surtout les documents intéressant la Hongrie /les soi-disant "hungarica"/.

En effet, les manuscrits français du XVIIIe siècle qui, au fur et à mesure, sont venu accroître le fonds de notre Bibliothèque Nationale, proviennent pour la plupart des collections de nos grands seigneurs francisants. A ce fonds de provenance seigneuriale s'ajoutent les manuscrits français collectionnés et légués aux

XIXe et XXe siècles par des bibliophiles, des érudits et des gens de lettres hongrois. Finalement, il convient de signaler les manuscrits français qui présentent quelque intérêt pour la Hongrie et achetés par notre Bibliothèque à l'étranger, à partir de la seconde moitié du XIXe siècle, même si leur nombre reste nettement inférieur à celui acquis dans le pays.

Il s'ensuit que notre fonds français ne comporte presque exclusivement que des manuscrits rédigés pendant la période qui va du début du XVIIIe siècle à nos jours. Plus de la moitié de notre fonds remonte d'ailleurs au XVIIIe siècle. Nous ne possédons en tout qu'un unique fragment sans importance datant du XVIe siècle /Fol. Gall. 30/ et deux manuscrits du XVIIe siècle /Fol. Gall. 26 et 57/. Par contre plus d'une oeuvre remarquable des XVIe et XVIIe siècles y figure sous forme de copies datant du XVIIIe siècle.

Du point de vue du contenu, nos manuscrits français présentent dans leur majorité quelque trait qui touche à la Hongrie: ou bien il s'agit d'ouvrages étrangers sur un sujet hongrois ou bien d'oeuvres, autographes ou copies, rédigées en territoire hongrois, ce dernier pris au sens historique du terme, ou encore de documents écrits qu'on doit à des relations personnelles entre Hongrois et Français. Certains manuscrits français rédigés à l'étranger sur un sujet non hongrois se rattachent à la Hongrie par le fait qu'ils proviennent de fonds collectionnés par des Hongrois et ainsi ils attestent l'intérêt que leurs possesseurs hongrois de jadis ont porté à la civilisation française.

Il est bien entendu que notre fonds français, constitué par des manuscrits d'origine aussi hétérogène et de nombre si peu élevé, ne reflète nullement, à travers les âges, de façon équilibrée et dans tous les détails, les rapports historiques et intellectuels de la Hongrie avec la France. Il n'en reste pas moins vrai qu'à partir du XVIIIe siècle, il n'y a guère de fait d'importance qui ne s'y reflète en quelques manuscrits dont le nombre et la valeur varient selon le cas.

Parmi les manuscrits de sujet historique, il convient de mentionner en premier lieu les documents relatifs et à la Guerre d'Indépendance livrée par Rákóczi et à l'émigration qui a suivi l'échec de cette insurrection: copies, exécutées à l'époque, des oeuvres écrites en français par le prince Rákóczi; quelques-unes

de ses lettres autographes et copies réunies en recueil de sa correspondance diplomatique - en grande partie encore inédite; copie contemporaine du Mémoire qu'on doit à Chamillard de son voyage en Hongrie en 1704 et 1705; manuscrit autographe de César de Saussure; copies des documents diplomatiques d'Andrezel et de Vigouroux, etc.. Sont encore dignes de mention les quelques notes au sujet des campagnes dirigées contre les Turcs au XVIIIe siècle. On retrouve l'écho en Hongrie de la Révolution française, puis celui des campagnes de la Révolution et des guerres napoléoniennes dans un certain nombre de brochures politiques ainsi que dans des correspondances. Les documents relatifs à la Guerre d'Indépendance hongroise de 1848-49 sont relativement très peu nombreux; les émigrés hongrois de France sont représentés dans notre fonds par Barthélémy Szemere dont l'ouvrage intitulé La Question hongroise y est conservé sous forme de brouillon autographe. Les quelques notes autographes concernant les projets de confédération des années 1850 n'ont pas moins d'intérêt. Les journaux et papiers officiels du comte Rodolphe Apponyi présentent une grande valeur documentaire pour l'étude de la diplomatie de l'empire d'Autriche dans ses rapports avec la France ainsi qu'avec la Hongrie. Par contre les quelques notes rédigées pendant la période consécutive à la première guerre mondiale sur des sujets historiques n'ont aucune valeur particulière.

Un autre groupe, important jusque dans sa quantité, de nos manuscrits est formé des copies, exécutées en général au XVIIIe siècle, d'ouvrages français de littérature et de philosophie. Il s'agit surtout d'oeuvres du Siècle des Lumières, oeuvres de libre pensée et dont la diffusion dans la Hongrie d'alors, soumise à l'absolutisme des Habsbourg, était interdite par la censure de Vienne. Le fameux ouvrage anticlérical de Geoffroy Vallée: La Béatitude des Chrétiens ou le Fleo de la Foy, la biographie de Spinoza par Jean Maximilien Lucas, le pamphlet intitulé De tribus impostoribus et quelques-unes des oeuvres de Voltaire sont parmi les plus remarquables de ces copies. En outre, on retrouve encore dans notre fonds plus d'un produit de la littérature libertine si en faveur à l'époque, aussi bien en vers qu'en prose, littérature qui, en raison du ton grivois, ne pouvait être propagée que sous forme manuscrite et qui provient presque exclusivement des bi-

bibliothèques de nos aristocrates de l'époque. L'intérêt accru que le Siècle des Lumières a porté aux sciences naturelles est attesté parmi nos manuscrits par quelques copies d'ouvrages de mathématiques, de mécanique et de techniques. Le grand nombre d'écrits de religion, d'économie /commerce et finances/, de stratégie, ainsi que les journaux et correspondances rédigés en français, de notre fonds, prouvent une fois de plus le prestige dont la langue française continuait de jouir dans notre pays au XIXe siècle.

Notre fonds est relativement pauvre en autographes de personnalités historiques marquantes, écrivains et savants de France. A titre de curiosité, relevons les lettres autographes adressées à Louis XV par ses enfants et ses petits-enfants. Ces pièces, en elles-mêmes dénuées d'ailleurs d'intérêt, ont été offertes en 1832 à notre Bibliothèque par le Hongrois Stanislas Jankovich qui a longuement vécu en France. Les quelques lettres provenant de la correspondance de Stanislas Leszczyński, roi de Pologne, représentent une plus grande valeur. Parmi les grands écrivains de France, Victor Hugo, Lamartine, les deux Dumas sont représentés par des autographes plus ou moins importants tandis que Zola, Barbusse, Duhamel et autres y figurent avec des dédicaces de livres.

Dans notre présentation sommaire nous n'avons fait connaître que quelques catégories de manuscrits français appartenant au fonds de la Bibliothèque Nationale Széchényi. Mais nous sommes sûrs que les chercheurs des divers domaines y trouveraient encore de nombreux manuscrits susceptibles de les intéresser. Il convient de signaler qu'outre les volumes manuscrits de langue française, enregistrés dans le présent Catalogue, notre Département des Manuscrits possède encore de nombreux documents de langue française /dont plus d'un autographe/ aussi bien dans sa Collection de Correspondance que dans ses Analectes. La publication du catalogue de ce fonds est une tâche à mener à bien dans l'avenir. Nos divers volumes manuscrits de langue hongroise, allemande, latine ainsi que nos recueils de copies et recueils factices renferment aussi des passages écrits en français. Ce fonds se trouve inventorié dans les catalogues déjà publiés ou en préparation.

Jusqu'ici seul un catalogue sur fiches a été établi des volumes manuscrits de langue française conservés dans notre Bibliothèque Nationale. Cependant, avec ses lacunes, voire ses erreurs, erreurs que présentent surtout les notices les moins récentes, ce catalogue ne répondait guère plus aux exigences actuelles. Aussi nous sommes-nous attaché, en procédant à la refonte du catalogue de nos manuscrits français, à y apporter toutes les corrections que nos possibilités limitées nous ont permis de faire /nous ne disposons malheureusement pas de tous les instruments de travail français nécessaires/. Nous avons ainsi réussi à établir le nom de l'auteur de plus d'un manuscrit considéré jusqu'ici comme anonyme et à dater de nombreux manuscrits dont les dates n'étaient qu'approximatives.

Notre catalogue présente les manuscrits dans l'ordre suivant lequel ils sont rangés sur les rayons, c'est-à-dire par ordre de grandeur: in-folio, in-quarto, in-octavo, in-douze. A l'intérieur d'une catégorie de format, les manuscrits se suivent d'après leur numérotation continue.

La référence à un manuscrit doit toujours préciser la cote qui comporte l'indication du format, de la langue et du numéro de registre du manuscrit en question, par exemple: Fol. Gall. 3, Quart. Gall. 55, Oct. Gall. 16, Duod. Gall. 2.

Les notices des manuscrits sont rédigées selon le plan suivant:

a/ Description de l'ouvrage /auteur, titre, lieu et date, langue de l'ouvrage/;

b/ Description matérielle du manuscrit /autographe, manuscrit original ou copie; nombre des feuillets; nombre des illustrations ou planches; dimensions du volume; reliure/;

c/ Provenance;

d/ Dépouillement du manuscrit au cas où le manuscrit contient plusieurs ouvrages ou morceaux;

e/ Annotation.

a/ Au cas où le nom ou le prénom de l'auteur ne nous est pas fourni par le manuscrit, mais a été établi grâce à une autre source, le nom figure entre crochets; il en est de même si

l'orthographe du nom de l'auteur diffère de celle relevée dans le manuscrit.

En ce qui concerne la description du titre, nous le reproduisons entre guillemets à la lettre, tel que le manuscrit nous le fournit; les fautes d'orthographe ou les erreurs donnant lieu à des contresens, sont signalées par un point d'exclamation entre crochets.

Nous indiquons si la langue du manuscrit diffère de celle employée dans le titre. Pour les manuscrits rédigés en plusieurs langues /hongrois, allemand, français etc./, nous procédons, dans l'énumération des langues, par ordre d'importance, en commençant par la langue la plus utilisée dans le manuscrit.

b/ Si la notice ne mentionne pas que le manuscrit est dû à plusieurs mains, le manuscrit doit être considéré comme le travail d'une seule main.

La reliure n'est relevée que si elle offre quelque intérêt, ou bien parce qu'elle est de l'époque ou bien par sa valeur artistique.

c/ Les possesseurs antérieurs des manuscrits, pour autant qu'ils peuvent être identifiés, sont énumérés par ordre chronologique. Pour les manuscrits acquis après 1876, le sigle OSZK est suivi du numéro sous lequel le manuscrit est entré dans le fonds de la Bibliothèque Nationale Széchényi. Étant donné que les manuscrits acquis avant 1876 ne portent pas de numéro d'entrée, nous mettons, après le sigle OSZK, le signe -.

d/ Pour les manuscrits composites, nous avons soin de signaler les diverses pièces qui se trouvent renfermées dans un volume. Nous ne faisons exception à cette règle que pour les recueils de manuscrits /autographes ou copies/ et de documentations scientifiques dont les diverses parties traitent du même sujet et où, du point de vue du lieu et de l'époque, ce sujet commun peut être défini avec précision grâce au titre.

e/ Les annotations ont été conçues tout particulièrement à l'intention des chercheurs hongrois. Nous y avons communiqué les données, d'accès souvent difficile, que le chercheur hongrois ne pourrait atteindre qu'en consultant divers manuels. Pour les manuscrits dont le texte a déjà été publié, nous nous sommes contentés de communiquer la référence bibliographique de cette

publication. Dans le cas des manuscrits qui, à notre connaissance, n'ont pas encore été édités, nous donnons la brève description du contenu ou, le cas échéant, nous indiquons les ouvrages fondamentaux parus en diverses langues sur le manuscrit en question. Nous espérons que grâce tout du moins aux titres des ouvrages en langues étrangères, même les lecteurs ne sachant pas le hongrois, pourront avoir les indications voulues.

L'index des noms de personnes comporte tous les noms, sauf ceux des anciens possesseurs. Pour les noms dont la variante hongroise est tellement dissemblable de la variante française qu'elle ne dit rien aux chercheurs ne parlant pas le hongrois, nous faisons figurer la variante hongroise aussi bien que la variante française, en renvoyant d'une forme à l'autre.

En établissant la table alphabétique des matières en langue hongroise, nous nous sommes attaché à dépouiller les sujets traités par les manuscrits d'une façon aussi multiple que possible. Sous le mot-centre 'történelem' /histoire/, nous ne relevons que les travaux d'histoire universelle; les renvois à l'histoire des divers pays relèvent du nom des pays en question. Sous le mot-souche 'levelek' /correspondance/, 'emlékiratok' /mémoires/ et 'versek' /poésies/, les références sont divisées par siècle; il en est de même pour l'histoire universelle et pour celle des divers pays.

Le catalogue que nous publions aujourd'hui est le premier qui inventorie, sous forme de volume séparé, un fonds de manuscrits rédigés en langue étrangère vivante et conservés dans notre Bibliothèque Nationale. Aussi prévoyons-nous que les érudits spécialisés dans les divers domaines des études françaises auront bien des corrections et des contributions à apporter à notre publication. De notre côté, nous leur serions infiniment obligés de bien vouloir nous communiquer leurs remarques, ce qui nous permettrait d'apporter à notre petit ouvrage les améliorations souhaitables.

Nous tenons à exprimer ici nos plus sincères remerciements à l'Institut Français en Hongrie, en particulier à sa collaboratrice scientifique, Mlle Marguerite Németh, pour les indications précieuses et le concours offert gracieusement à plusieurs reprises.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

ABREVIATIONS

antikv.	antikvárius - libraire-antiquaire
App. H.	Apponyi hagyaték - legs Apponyi
autogr.	autográf - autographe
bev.	bevezette, bevezetés - introduction
bibl.	bibliográfia - bibliographie
bk.	bőrkötés - reliure en plein peau
cenz.pld.	cenzurai példány - exemplaire de censure
db.	darab - pièce /s/
é. n.	év nélkül - sans année
éd.	édition - kiadás
eml.	emliti - mentionné par ...
f., ff.	folio, foliók - feuillet, feuillets
fbk.	félbőrkötés - reliure semi-cuir
fr.	francia - français
fvk.	félvászonkötés - demi-toile
h. n.	hely nélkül - sans lieu
ism.	ismerteti - analysé par ...
ITK	Irodalomtörténeti Közlemények /revue littéraire/
impr.	imprimé - nyomtatvány
jav.	javitotta - corrigé par ...
k. n.	kelet nélkül - sans date
különb.nagys.	különböző nagyságu - de formats différents
Közg.Szemle	Közgazdasági Szemle /revue économique/
lat.	latin - latin
ld.	lásd - voir
LOK	Levéltárak Országos Központja - Centre des Archives de Hongrie
m.	magyar - hongrois
megj.	megjelent - paru
MNM	Magyar Nemzeti Múzeum - Musée National de Hongrie
MTA	Magyar Tudományos Akadémia - Académie des Sciences de Hongrie
ném.	német - allemand
NKK	Népkönyvtári Központ - Centre des Bibliothèques Populaires
ny.	nyelv - langue

nyomt.	nyomtatvány - imprimé
OKK	Országos Könyvtári Központ - Centre des Bibliothèques de Hongrie
OSZK	Országos Széchényi Könyvtár - Bibliothèque Nationale Széchényi
p., pp.	pagina, paginae
pk.	papírkötés - cartonné
pld.	példány - exemplaire
poss.	possessor - possesseur/s/
r.	recto
rend.	rendezte - arrangé par ...
sz.	század - siècle
t.	tábla - planche/s/
u.a.	ugyanaz - idem
U.F.	Uj Folyam - Nouvelle Série
u.o.	ugyanott - ibidem
v.	verso
v.ö.	vesd össze - conférez, voir aussi
vk.	vászonkötés - reliure toile

F o l . G a l l .

1. Lettres françaises. 18.,19. sz.

Eredeti levelek 2 db + 2 melléklet, összesen 5 f. Különb. nagys. darabok.

Poss.: Jankovich Szaniszló, OSZK 1832.

ff. 1-2. Az 1832-ben Jankovich Szaniszló által a Nemzeti Múzeum könyvtárának ajándékozott autogr. levelek jegyzéke. Lat. V.ö. Quart. Gall. 5 és 8.

f. 3. Jankovich Sz. levele a Nemzeti Múzeumhoz a levelek adományozása tárgyában. Pest, 1832. aug. Fr.

ff. 4-5. Frigyes Vilmos porosz király levele I. Szaniszló lengyel királyhoz. Berlin, 1738. jan. 18. Fr. (Köszönetet mond a lengyel király fennhatósága alatt élő protestáns rendeknek tett engedményekért.)

2. Florian, [Jean Pierre Claris de]: "Les six nouvelles de M. de --, Capitaine de dragons Lausanne 1785. Bliombéris. Nouvelle Française."

Kazinczy Ferenc másolata a 18. sz. végéről. Befejezetlen. 6 f. 392 x 260 mm.

Poss.: OSZK -

Jean Pierre Claris Florian író (1755-1794). Művein Voltaire hatása érződik. "Les six nouvelles" c. művéből Kazinczy a címlapot, a szerző munkáinak jegyzékét, az ajánlólevelet és a Bliombéris c. novella elejét másolta le. A szövegnek mondat közepén szakad vége.

3. Marmontel, [Jean-François]: "Contes Moraux par -- ." [1756-tól, első önálló kiadás: Hága 1761.]

Kazinczy Ferenc másolata a 18. sz. végéről. 32 f. 395 x 265 mm.

Poss.: OSZK -

- ff. 1-7. "Alcibiade, ou le Moi."
 ff. 7^v-10. "Le // deux Infortunées."
 ff. 10^v-15. "Le Scrupule ou l'amour mécontent de lui-même."
 ff. 16-20. "Les Mariages Samnites."
 ff. 20^v-25. "Les quatre flacons, ou les aventures d'Alcidonis de Megare."
 ff. 26-30. "L'école des Pères."
 ff. 30-32. "Annette et Lubin."

A kéziratban szereplő mesék magyar fordítását megtaláljuk Kazinczy Szivképző regéinek két könyvében (Kazinczynak Egyveleg írásai, 1808), kivéve az Ecole des pères-t és az Annette et Lubin-t. V. 8. Váczy János: Kazinczy Marmontel-fordítása. ITK 1917, 257-76.

4. Cevallos, [Pedro]: "Exposition des faits et des intrigues qui ont préparé l'Usurpation de la Couronne d'Espagne et des moyens que l'Empereur des Français [Napoléon I] a employés pour y parvenir. Par M. de --, premier Secrétaire d'État de ... Ferdinand VII. 1808."

Nyomtatvány közel egykoru másolata. 20 f. 377 x 240 mm.
 Poss.: Széchényi F., OSZK 1812.

Pedro Cevallos spanyol államférfi (1764-1840). Napóleon-ellenes műve megjelent spanyolul a következő címen: Exposición de los hechos y maquinaciones que han preparado la usurpación de la corona de España. Madrid 1808.

5. Rákóczi Ferenc, II.: "Litterae Principis Rakoczy sub Motibus intestinis ad Ludovicum XIV. ejusdemque Legatos in Turcia et Polonia exscriptae ex Protocolo ejusdem Principis propria manu scriptae, ut per eundem conceptae fuerant." (1706-1710.) Fr., ném., lat.

18. sz.-i másolat és fordítások, a Batthyány Ignác erdélyi püspök által vásárolt példányról (v.8. f. 1^x), Dobai Székely Sámuel (v.8. f. 62^x) és mások kezétől. 202 f. 380 x 245 mm.
 Régi fbk.
 Poss.: Széchényi F., OSZK -

ff. 3-108. Francia és latin nyelvű levelek, iratok.
 ff. 108-162. Ezek egy részének német fordítása.
 ff. 163-193. A német fordítás befejezetlen tisztázata.

v.8. Fol. Gall. 52 és 67.

6. Horváth [József] Joseph: 1. "Précis historique de l'illustration de la maison de Károlyi en Hongrie ... disposé par ordre chro-

nologique jusqu'à l'an 1803." (Clausenbourg, 1810.) - 2. "Précis d'un plan d'éducation rédigée [!] en 1803-1804, par le P[ère] -- , gouverneur des ieunes comtes de Karolyi à Vienne."

Egykoru tisztázat a szerző aláírásával (f.9). 69 f.

39o x 270 mm.

Poss.: A szerző ajándéka, OSZK 1812.

1. A szerző egy régebbi latin vázlatot dolgozott ki bővebben franciául, Károlyi József gr. kívánságára. 2. A nevelési tervezethez hozzámásolt rész (ff.65-69): "Avantages de l'éducation publique."

7. "Second Point des Principes Generaux pour l'Établissement du Commerce, avec une attache sub No. 1. 1734."

Tisztázat a szerző (?) javításaival. 8 f. 385 x 245 mm.

Poss.: Széchényi F., OSZK -

Javaslat kereskedelmi tanács felállítására.

8. Seau, François de: "Capitation Générale et proportionnelle Pour les États Héreditaires de S.M.I. et R. à Vienne, 1769."

Egykoru másolat. 29 f. 365 x 245 mm.

Poss.: Széchényi F., OSZK -

Az új fejadó előnyeit taglalja Ausztria örökös tartományai-ban.

9. Harrach, [Ernst-Albrecht]: "Extrait d'un Manuscrit du Cardinal -- , (Archevêque de Prague ...) dont la Soeur etait (amie de) La Femme d'Albert, Prince de Valdestein [Wallenstein] , Duc de Fridland." 17. sz.

18. sz.-i másolat. 36 f. 336 x 225 mm. Egykoru aranynyomásu bk. Poss.: "Ex dono ... domini de Gregoriis, negotiorum Gestoris ... Viennae 25. Junii 1774, qui a suo Patre accepit"; Jankovich M.; OSZK 1852.

Kivonat Ernst-Albrecht Harrach (1598-1667) prágai érseknek Wallenstein haláláról szóló feljegyzéseiből.

10. [Almásy Pál]: "Reflexions sur le Commerce de // Litorale Hongrois. Fiume 1782."

Részben autogr.? 2 két írása. 8 f., félhasábos. 352 x 230 mm.

Poss.: OSZK -

- ff. 1-2. Zengg fontosságáról a magyar hajózás történetében.
1782. júl. 4.
- ff. 2^v-4. "A M. de Boltz." [1782 ?] máj. 19. (Fiume helyzetéről és jelentőségéről.)
- ff. 4-8. "Eclaircissemens pratiques sur quelques objets plus ordinaires dans le cours du commerce."
11. Manuscripta Mathematica variorum, 18. sz. Fr., ném., lat.
18. sz.-i kéziratok kolligátuma, több kéz írása. 71 f. 340 x 225 mm.
Poss.: Koppi Károly (ex-libris); Széchényi F., OSZK -
- ff. 2-35. Ozanan, [Jacques]: "L'Hidrostatique, Tirée du Cours de M. --, Professeur des Mathematiques à Paris." Szemléltető tollrajzokkal.
- ff. 36-39. "Pour faire des Miroirs ardents de metalle, de bois et de la Paille." Ném.
- ff. 40-42. Erődítmények építéséhez tervrajzok, német nyelvű magyarázatokkal.
- ff. 43-48. "La Chrononique." ("Horlogiographie.")
- ff. 49-61. "Deux Machines propres à faire les quadrans avec tres grande facilité." Részben beragasztott szemléltető ábrákkal.
- ff. 63, 68-69. "Usus instrumenti est Cuiuscunque figurae geometricae aream absque calculo invenire." - "Usus paralleli est cuiuscunque Figurae Geometricae Aream absque Calculo invenire." Lat., ném., fr.
12. Wahl, Ferdinand François Xavier, Comte de: "Traité de fontainerie par --. Enseignant les Justes proportions des conduits, ajustages, Jets d'eau, et généralement tout ce qu'un fontainier doit observer dans ses ouvrages pour les rendre parfaits. A Son Altesse Electoralle Monseigneur l'Electeur de Baviere."
18.sz.-i másolat hártván. 23 f. 330 x 255 mm.
Poss.: Jankovich M. 1830, OSZK 1832.
- A szókőkutépítés technikájával kapcsolatban a cseppfolyós testes mechanikájának törvényeit sorolja fel.
13. Pièces de Musique.
Áttéve a Zeneműtárba.
14. Charles [V], Duc de Lorraine [Lorraine] et de Bar: "Testament Politique de --. Déposé entre les mains de l'Empereur Leopold, à Presbourg le 29 Novembre 1687 en faveur du roi d'Hongrie et ses successeurs arivant [!] à l'Empire." [Précédé

d'un "Avertissement"; commentaires à la marge du texte.]

18. sz.-i másolat. 58 f. 337 x 225 mm.

Poss.: Koppi Károly (ex-libris); Széchényi F., OSZK -

Lotharingiai Károly hadvezér (1643-1690) politikai végrendeletének első kiadása: Testament politique de Charles, duc de Lorraine et de Bar. Lipsic, 1696.

15. "Lettre Sur les Affaires d'Hongrie, écrite de Vienne à un Amy en Hollande." [1706.]

18. sz.-i másolat, félhasábos. 60 f. 300 x 205 mm.

Poss.: OSZK -

U.a. mint Quart. Gall. 6.

A németalföldi származásu, protestáns vallásu szerző az 1706 nyarán történt "nagyszombati alkudozás" megszakadása után kifejti az okokat, miért nem köthetett békét I. József császár Rákóczi Ferencsel az adott körülmények között.

16. Responsa autographa ad Comitem Franciscum Széchényi exarata super percepto Catalogo Bibliothecae Regnicolaris. (1802-1812.) Fr.

Autogr. levelek 7 db + 1 másolat. Különb. nagys. darabok.

Poss.: OSZK -

1. Antoine Alexandre Barbier, Paris, 1812.máj.23.

2. Antoine Alexandre Barbier, Paris, 1809. máj. 20.

3. D.L. Barrey, Pest, 1803. dec. 18.

4. Mérey, Pest, 1807. máj. 22.

5. Joseph O'Donel, h. n., 1809. jul. 15.

6. Ráth Pál, Pest, 1802.dec. 26.

7. Baron de Vincent, Vienne, 1811. jan. 31.

8. Zechenter, Prague, 1804. márc. 4.

Az Országos Széchényi Könyvtár alapításával és a levelek íróinak megküldött katalógussal kapcsolatos levelek. Barbier leveleit a Bulletin du Bibliophile 1837-ben /618.1./ közölte. /Kont Ignác megjegyzése a kéziratban./

17. "Nobilitaire des Pays-Bas. Tom. III."

18.sz. végi másolat. 2 f. 390 x 240 mm.

Poss.: Nagy István, OSZK -

Valamely németalföldi nemesi családkról szóló, előttünk ismeretlen mű névmutatója.

18. Bonaparte, Napoléon: Proclamation du général -- , 1797.

"Extrait de la Gazette de Deux-pons du lundi 3 Avril 1797.

No. 93." Fr., m. fordítással.

2 f. 380 X 247 mm.

Poss.: Jankovich M. 1830, OSZK 1832.

Részletek Napóleonnak Bassanóban 1797 március 10 -én seregéhez intézett beszédéből. Dicséri a katonák hősiességét és buzdítja őket az Ausztria elleni háború folytatására. Beszéde végén megemlékezik egy derék nemzetről az osztrák tartományok közt - Magyarországról -, amelynek szabadságát és vallását tiszteltben kell tartani.

19. Litterae Contoales diversarum solutionum in Gallia in negotiis Francisci Rákóczy II-di, Principis Transylvaniae.

(Dantzigh, 1708. jul. 16. Busson de Bonnac és Jacob Kray aláírásával.) Fr.

Eredeti kézirat. 1 f. 357 X 214 mm.

Poss.: Jankovich M. 1830, OSZK 1832.

Kimutatás az összegekről, amelyeket Franciaország II. Rákóczi Ferencnek az 1707 ápr. 15. - 1708 ápr. 15-ig terjedő időszakban támogatást nyújtott.

20. "Quelques Pechés d'Omission et de Commission de l'Auteur étranger."

18.sz.-i másolat. 1 f. 240 X 360 mm.

Poss.: OSZK -

Egy, a Batthyány-család történetével foglalkozó, előttünk ismeretlen mű hibáinak felsorolása.

21. Relation de Persse Pallanka le 30 septembre 1737 D'un Combat Entre le petit corps sous les ordres de S. Excellence le Maréchal C.C. Kevenhüller Contre un tres gros des Turcs Venus de Widin. 30 septembre 1737."

Egykoru másolat javításokkal. 3 f. 340 X 224 mm.

Poss.: Széchényi F., OSZK -

Ludwig Andreas Khevenhüller gr. (1683-1774). Az 1737-39-es török háborúban ő az egyetlen császári hadvezér, aki némi győzelmet is arat.

22. Lettre à Mr. le Maréchal Comte de Schwerin. (Metz, 1744.

szépt. l.)

18.sz.-i másolat. "Videtur esse Scriptura Secretarii Delphini Ludovici, filii Ludov. XV. Reg. Gall." Pecséttel. 2 f. 340 X 220 mm.
Poss.: OSZK -

Kurt-Christoph Schwerin gróf porosz generális. Az osztrák örökösödési háborúban Prágát kétféleképpen is elfoglalja, a második ostromnál azonban életét veszti, 1757. május 6 -án. Ez a levéltörődék nem közvetlenül neki szól. Írója kéri fivérét, szőljon Schwerinnek, hogy Prága elfoglalása alkalmával szerezze neki vissza egy s más holmiját, melyet felesége Prágában hagyott.

23. Joseph II: "Ordre du [!] --, l'Empereur et Roi sur un bon système de Finance. (Versio ex Germ. in Gallicum ex Novis Reformationibus neosusceptis.)" 18.sz.

Közelegykori másolat. 2 kéz írása. 11 f., félhasábos. 384 X 290 mm.
Poss.: Illésházy István, OSZK 1835.

24. "Le Miserere de Monsieur Chauvelin, Garde des Sceaux à Monseigneur le Cardinal de Fleury, la veille de son depart."
[1737.] Lat., fr.

18.sz.-i másolat. 4 f. 330 X 213 mm.
Poss.: OSZK -

Politikai gunyirat a Miserere latin szövegére. Germain Louis de Chauvelin (1685-1762) pecsétőr, államtitkár, Fleury kardinális bizalmasa. Hozzájárult ahhoz, hogy a lengyel örökösödési háború a gyenge vezetés és Lengyelország kilépése ellenére dicsőségesen végződött. Mégis azzal vádolták, hogy a francia királynak Európa megszilárdulására irányuló törekvéseit meggyújtotta. Ezért Fleury száműzi. A gunyirat a száműzetés alkalmából íródott Chauvelin ellen.

25. Desseins originaux de Jean Kupeczky.

Az Orsz. Képtárba áttéve 1901-ben.

26. Camerarii Philippi Norimbergensis epistola ad fratrem Dionysium Petrum. (Genève, 1622. febr. 18.) Fr.

Eredeti levél. 1 f. 267 X 175 mm.
Poss.: Jankovich M. 1830, OSZK 1832.

Családi levél.

27. Très humble Rapport sur les établissements nouveaux littéraires en Hongrie. [1777 után.]

Egykoru másolat, két kéz írása. Félhasábos. 6 f. 382 X 235 mm.
Poss.: Úrményi József; Horváth István; OSZK 1847.

Beszámoló magyar tanintézetekről: Collegium Theresianum, budai egyetem, budai mintaiskola, váci piarista kollégium, Angol-kisasszonyok.

28. Csermák [Antal] Antoine G.: "Thema con six Variations Hongroises."
Áttéve a Zeneműtárba.

29. Beauvais, [Guillaume]: "Prix des Medailles Latines, de M.---." 19.sz.-i kivonat. 9 f. 400 X 245 mm.
Poss.: Kéhrer József 1859; OSZK -

Guillaume Beauvais (1698-1773) régész és éremgyűjtő, római érmekkel foglalkozó művei: Lettres sur les médailles romaines. 1734., Traité des finances et de la fausse monnaie des Romains. 1740., Histoire abrégée des empereurs romains par les médailles. 1763.

30. David et Goliath. [Fragment d'un poème épique.]

16. sz.-i másolat. 4 f. 280 X 190 mm.
Poss.: OSZK -

Dávidról és Góliátról szóló, előttünk ismeretlen verses elbeszélés töredéke.

31. "Marches, Campemens et logemens de L'armée du Roy, Commandée par Monsieur de Turenne pendant la Campagne 1674."

Másolat a 18.sz. elejéről. 238 f. 380 X 255 mm.

Poss.: Le Comte de Maillebois, 4 Mars 1750; Charles de la Motte; Antonius de la Motte (ex-libris); Ebeczky Emilné Balás Eugénia; OSZK 1892.

Henri de Latour d'Auvergne, Vicomte de Turenne, francia hadvezér (1611-1675). A Pfalz feldulásával kapcsolatos hadjáratról számol be a kézirat.

32. "Catalogue des Mémoires du Général [Henri] Dembinski sur la Campagne de Hongrie en 1849, suivi d'un Indicateur des documents relatifs à cette Campagne."

19.sz.-i kézirat. 40 f. 340 X 210 mm.

Poss.: Sándor Károly, OSZK 1906|17.

Az Emlékiratok eredeti kéziratának ismertetése a hozzájuk csatolt eredeti levelek és kivonatok felsorolásával. Az Emlékiratok megj.: Dembinski: Mémoires sur la guerre de Hongrie. Paris, 1849.

33. Analecta diplomatica bibliothecam Corvinam concernentia de Anno 1847. Fr., olasz, lat.

19.sz.-i másolatok, két kéztől. 7 db., ezek közül 4 db két-két másolatban. 26 f. 382 X 247 mm.
Poss.: Engel József, OSZK 1891|2.

Diplomáciai levelezés és feljegyzések két modenai Corvin-kézirat, a Hieronymus-kódex, most OSZK Clmae 347 és a Chrysostomus-kódex, most OSZK Clmae 346, megszerzése tárgyában.

34. [Schmettau, Wilhelm Karl Fr.Gr.]: "Journal de la dernière Guerre de Hongrie pendant les Campagnes de 1737, 1738 et 1739, que la Paix fut conclue le 1-er de Septembre [1739], entre l'Empereur Charles VI et le Grand Seigneur, représentés par le Comte de Neuperg [Weiperg, Wilhelm Reinhard] et le Grand Visir, et par la Médiation de la France, représentée par Mr. le Marquis de Villeneuve, son Ambassadeur à la Porte."

18.sz.-i másolat. 76 f. 248 X 373 mm. Egykoru bk.
Poss.: Sir John Phillips, Middle Hill, MS 9733; Magyar B. könyvkereskedő; OSZK 1911|31.

V.8.: Fol. Gall. 36., amelytől csak egy-két szóban különbözik.

Megj.: Mémoires secrets de la guerre de Hongrie pendant les campagnes de 1737, 1738 et 1739. Avec des reflexions critiques. Francofort, 1772. III. Károly (mint német római császár VI.) török elleni háborújának története. Schmettau generális meghalt 1806-ban

35. Chamillard, [?] : "Mémoire Sur un Voyage fait en Hongrie En 1704 et 1705."

18.sz.-i másolat. Eredetije a francia külügyminisztérium könyvtárában "Mémoire du secrétaire de Des Alleurs" címen. 70 f. 316 X 205 mm. Egykoru bk.
Poss.: Sir John Phillips, Middle Hill, MS 2819; Ranschburg Gusztáv antikv.; OSZK 1912|22.

Chamillard, mint Des Alleurs francia követ titkára került II.Rákóczi F. udvarába. Részletesen leírja útját, beszámol a magyarok életéről, szokásairól. V.8. Márki Sándor: Rákóczi legendája és története. Erdélyi Múzeum 1911. U.F. VI. 212-213. l.

36. [Schmettau, Wilhelm Karl Fr.Gr.]: "Journal de la dernière

Guerre de Hongrie pendant les Campagnes de 1737, 1738 et 1739, que la Paix fut conclue le 1. septembre [1739] entre l'Empereur Charles Six, et le Grand Seigneur, représentés par le Conte Neuperg [Neipperg, Wilhelm Reinhard] et le Grand Visir, et par la mediation de la France représentée par Mr. le Marquis de Villeneuve, son Ambassadeur à la Porte."

18.sz.-i másolat. 103 f. 308 X 200 mm. Egykoru bk.
Poss.: Ludwig Rosenthal antikv., München; OSZK 1913/33.

V.8. Fol. Gall. 34., amelytől csak egy-két szóban különbözik.

37. [Rákóczi Ferenc, II.] : "Guerres de Hongrie Ecrites de la main du Prince Ragotsy" (1703-1711.)

18.sz.-i másolat. Eredetije a francia külügyminisztérium könyvtárában. 316 f. 232 X 200 mm. Egykoru bk., még meghatározatlan címerrel.
Poss.: Albert Insinger, /ex-libris/; Gabriel Wells; OSZK 1929/35.

V.8.: Rákóczi: Mémoires. Quart. Gall. 73, Oct. Gall. 14.

Megj.: először, mint az Histoire des Révolutions de Hongrie, où l'on donne une idée juste de son légitime gouvernement. 6 vol. La Haye, 1739. II. része, 5-6. vol.

38. [Sz. I.]: "Les efforts slaves et la nationalité hongroise. Traduit de l' [!] hongrois. 1850."

Fogalmazvány. 19.sz. második fele. 62 f. 428 X 264 mm.
Poss.: OSZK 1929/36.

Megj. magyarul: Szláv törekvések és a magyar elem. Irta Sz.I. Pest, 1850.

39. Andrezel, [Jean Baptiste Louis Pierre d']: "Correspondence de M. le Vicomte - avec le Prince Ragoczi [II.Rákóczi Ferenc] 1725-1732."

20.századi másolat az Archives des Affaires Étrangères-ben lévő "Ambassade de France à Constantinople 1725-1732, carton 126" címen őrzött eredeti kéziratokról, Thaly Kálmán jegyzetivel. 501 f. 315 X 200 mm.
Poss.: Thaly Kálmán, OSZK 1932/9.

ff. 1-359. D'Andrezel levelezése II. Rákóczi Ferencsel 1725-1732.

ff.359-501. Az Archives des Affaires Étrangères-ben lévő, Rákóczi korabeli, illetve Rákóczitól származó, már kiadott levelek és iratok másolatai 1721-1732.

FOL.GALL.

40. Saussure, César de: I. "Lettres et voyages"; II. Saussure törökországi levelei; III. Saussure följegyzései. Másolatok. 20.sz.eleje, 3 kéz írása és gépelés, Thaly Kálmán jegyzeteivel. 247, 476, 36 f. Különb.nagys. darabok. Poss.: Thaly Kálmán, OSZK 1932/9.

Megj.: De Saussure Czézárnak, II. Rákóczi Ferenc fejedelem udvari nemesének törökországi levelei 1730-39-ből és följegyzései 1740-ből. A fejedelem utolsó éveiről, haláláról, végrendeletéről és emlékiratairól. Eredeti francia szövegben és magyar fordításban, bevezetéssel, magyarázatokkal és történelmi jegyzetekkel kísérve közli Thaly Kálmán. - Lettres de Turquie /1730-39/ et Notices /1740/ de -. Bp., 1909.

A kézirat elején kiegészítésképpen a már a mű kinyomtatása közben kézhez kapott teljes szövegű levelek, melyekből egy kis részt pótlásképpen a nyomtatott mű is közöl. A többi a kiadásban csak töredékes formában jelent meg. Nem szerepel a kiadásban a kéziratban szereplő Rákóczi-végrendelet, azért, mert ez már előbb nyomtatásban napvilágot látott.

41. A Vigouroux-család iratai. Correspondence des membres de la famille Vigouroux. /1726-1741./ Fr., lat., orosz, m. Kézírtos másolatok 1906 körül a Naxos szigetén talált eredeti iratokról. Mellé csatolt levél Wekerle Sándor aláírásával, a kézíraton belül Thaly Kálmán bejegyzései. 25 db. 161. f. /helyenként hibás foliálás/. 370x230 mm. Poss.: Thallóczy Lajos; Thaly Kálmán 1907; OSZK 1932/9.

A br. Vigouroux-család tagjainak II. Rákóczi Ferencsel, illetve a törökországi magyar emigrációval kapcsolatos levelezése, illetve iratai.

42. "Testament Politique adressé à l'Empereur Léopold I. par un de ses Ministres. On y a joint quelques appendices historiques, concernant la Maison d'Autriche."

Henri Duresnel gr. kalligrafikus másolata, fia számára, kézfestésű diszítésekkel és cimerrajzokkal, 1816-1825. 118 f. /a verzók részben üresek/, mellékelve 4 db. fénykép és Apponyi Sándor levele Ranschburg Gusztávhoz, Lengyel, é.n., jun. 12. Eredeti diszes bk. Poss.: Apponyi Sándor; Ranschburg Gusztáv antikv; OSZK 1932. 43.

Appendices:

- ff.33-39. "Notice chronologique des empereurs d'Allemagne de la Maison d'Autriche."
 ff.40-76. "Souverainetés et possessions territoriales, successivement acquises et cumulées par la Maison d'Autriche." (f.54. "Royaume de Hongrie.")
 ff.77-101. "Souverainetés et dignités ecclésiastiques ou chevaleresques, dont ont joui temporairement quelques princes de la Maison d'Autriche."
 ff.102-112. "Ordres de chevalerie actuellement existans sous la régence et conférés exclusivement par des princes, ou princesses de la Maison de Lorraine-Autriche."
 ff.113-115. "Armoirier, Titres et Généalogies ascendantes de l'Empereur régnant."

43. Steppinger Károly: "Tour du monde. Control livret dans tous les pays du monde par le cachet de la police 1924-1931." Eredeti kézirat. 243 f. 370 X 335 mm.
 Poss.: OSZK 1932|61.

Steppinger Károly anyai ágon magyar származású finnországi ujságíró. 1924-ben indult világkörűli utjára, hogy a chicagói turista klub 350.000 frankos nagydíját megnyerje. Utikönyvét az egyes városokban láttamoztatja. Különböző országok városaiból polgármesterek bejegyzései, művészek és kisemberek rajzai, fényképei, írásai szerepelnek az albumban és a kitüntetések, melyeket kapott.

44. Dumas, Alex[andre] père: "Un alchimiste au 19e siècle." [Fragment.] (1842).
 Autogr. szedőpéldány, ujságban megjelent regény 3 folytatása, az utolsó töredékes, részben felragasztott szétvagdalt papírcsikokon. 33 f. (hibás sorrendű foliálás). Különb. nagys. lapok.
 Poss.: OSZK -
 Megj.: Paris, 1843.

45. Olay [Ferenc], François d': "Un maître français de l'Histoire Hongroise: Edouard Sayous. Par -- , Docteur ès Sciences politiques ...". (1932.)
 Kézírtatos fordítás és ennek két gépelt változata Olay Ferenc, André Sayous és Louis Villat autogr. javításával és kiegészítéseivel; Louis Villat előszava ff. 67-70, autogr. 320 f. 352 X 245 mm.
 Poss.: OSZK 1937|23.
 Megj.: Bp., 1933.

46. Olay Ferenc: "La mission diplomatique d'Édouard Sayous en Hongrie en 1870."
Gépirat a szerző és más kezek javításaival. 11 f. 353 X 214 mm.
Poss.: OSZK 1937|23.
Megj.: Une mission française en Hongrie 1870. cimen. Gazette de Hongrie 1932. X.15.
47. "Catalogue de la Bibliothèque de S.E.M. le comte de Károlyi. 1862."
Eredeti kézirat. 95 f. 385 X 260 mm. Eredeti vk., a Károlyi-család címerével.
Poss.: Nemzeti Közművelődési Alapítvány; OSZK 1937|30.
Mellékelve: "Plan d'un Catalogue des livres par ordre des matières."
48. Állományból törölt nyomtatvány.
49. Pekár Gyula: "Beszéd a népszövetségi Ligák nagygyűlésén. Discours à l'Union des Associations pour la S[ociété]D[es] N[ations], Xme Assemblée." (London, 1926. jun., jul.)
M., fr. fordítással.
Autogr. fogalmazvány. 5 f. 358 X 116 mm.
Poss.: OSZK 1942|7.
50. Confoederációs iratok. [Notes sur le système fédératif en Hongrie. 1859.] Fr.
Egykoru fogalmazványok és másolatok, több kéz írása. 6 db. 53 f. Különb. nagys. darabok.
Poss.: OSZK 1947|86.
ff. 1-5. Magyar emigránsok nyilatkozata az orosz kormány felé a lengyel kérdésben elfoglalt álláspontjukról. "L'union des partis ... est aujourd'hui complète en Hongrie ...". Másolat, más kéztől eredő javításokkal.
ff. 8-10. Az előbbi irat másolata, más kéztől.
ff. 11-17. Konföderált Magyarország megteremtésének terve III. Napóleon támogatásával. "L'Empereur Napoléon représente le principe régénérateur ...". Fogalmazvány, más kéz javításaival.
ff. 18-26. Az előbbi irat folytatása ugyanattól a kéztől. "Aperçu des données pour la formation d'une base d'entente entre la France, l'Italie, la Hongrie et la Russie, cette dernière puissance éventuellement."

- ff. 27-30. "Aperçu de données pour la formation d'une Base d'entente éventuelle [!] entre la France, la Russie, le Piémont et la Hongrie." ff.18-26 változata, két kéz írása.
- ff.31-34. Az előbbi irat változata, több kéztől eredő széljegyzetekkel, köztük egy m.nyelvű is.
- f. 35. "Nottes [!] sur l'aplication [!] du système foedératif."
- ff. 36-49. "Note-annexe sur l'application du système fédératif." U.a. a kéz, mint ff.11-26. Fogalmazvány.
- ff. 50-53. Az előbbi irat fogalmazvány-változata ugyanattól a kéztől.
51. Kossuth [Lajos] és Szemere [Bertalan] kiáltványa: "Aux peuples de l'Europe! 28 Juin 1849."
Gépielt másolat a Borsod-Miskolci Múzeumban lévő eredetiről.
4 f. 392 X 243 mm.
Poss.: OSZK 1948|35|11.
52. [Rákóczi Ferenc, II.]: "Litterae Principis Francisci Rackoczy sub motibus intestinis ..., ut per eundem conceptae fuerant." (1706-1708.) Fr., lat.
18.sz.-i másolat, eleje hiányzik. 64 f. 378 X 235 mm. Rongált pk.
Poss.: Khuen-Hédervari család levéltára (Fasc.No. 103) ; Parlamenti Múzeum (1949|7); OSZK 1949|95.
V.ö.: Fol.Gall.5., ff.6^v-194, Fol.Gall. 67.,ff.2-86.
53. Haraszti Emil: "Les rapports de la musique tzigane et de la musique hongroise dans l'histoire de la musique." 20.sz. [1928 után].
Gépirat a szerző sk. javításaival és kiegészítéseivel.
31 f. 265 X 204 mm.
Poss.: Országgyűlési Könyvtár; OSZK 1951|21.
54. Haraszti Emil: "Noverre [Jean Georges] créateur du ballet d'action." - "Quelques mots sur la sténochoréographie." 20.sz. első fele.
Gépiratok a szerző sk. javításaival és kiegészítéseivel. Töredékes. 32 f. 295 X 214 mm.
Poss.: OSZK 1951|22.

Jean Georges Noverre balettművész (1727-1810). Az ő nevéhez fűződik a francia balettnak újjászületése, a "drámai" balett megteremtése.

55. Szabó Dezső: Regényvázlatok francia nyelven. [Esquisses de romans.] Fr., m.
Autogr. Töredékek. 144 f. (számos üres lap). 350 X 230 mm.
Poss.: Eötvös-Collegium; OSZK 1950|74.
56. [Jolly, Antoine François]: "Inventaire des Cérémonies observées et des Fêtes données pendant les règnes des Rois de France depuis le commencement de la Monarchie jusqu'à l'avènement de Louis XIV à la Couronne, ... pour servir d'addition au Projet d'un Nouveau Cérémonial François, imprimé en 1746." [1746 és 1753 között.]
Másolat. 136 f. 325 X 215 mm.
Poss.: Sir John Phillipps, MS 9101; Ranschburg antikv.; OSZK 1951|79.

François-Antoine Jolly (1662-1753) drámaíró, cenzor. A Nouveau et grand Cérémonial de France c. művének kézirata a Nouvelle Biographie générale XXVI, Paris, 1858 szerint a Bibliothèque Nationale tulajdona.
57. Relation du Siège de Vienne par un officier français. (1683)
Egykoru másolat. 58 f. 255 X 235 mm. Egykoru bk.
Poss.: A jezsuiták torinói könyvtára; Apponyi Sándor (MS.2.); OSZK 1930|4.
Mellékelve:
ff. 53-54. Il Conte di Frosasco levele ismeretlenhez. Bécs, 1683. júl. 13. (Hirül adja Luigi Giulio cavaliere di Savoia elestét.) 20.sz.-i másolat a torinói áll. levéltárban lévő eredetiről.
ff. 55-58. Károlyi Árpád levele Apponyi Sándorhoz. Bécs, 1908. III.9. (Beszámol a "Relation" szerzőjének megállapítására vonatkozó eredménytelen kutatásairól.) Autogr.

A kézirat tartalma: Bécs 1683. évi ostromának és a párkányi ütközetnek leírása két levélben. V.ö. Végh Gyula: Rariora et Curiosa gr. Apponyi Sándor gyűjteményéből. Bp., 1925. 15 l., XVI. szám.
58. Festetics Pálné Pálffy Franciska: "Souvenirs d'une Octogénaire, par la Comtesse Festetics née Comtesse Fanny Pálffy." (Bp., 1939.)
Sokszorosított példány, a szerző javításaival, pótlásaival és dedikációjával. 125 f. 276 X 210 mm.
Poss.: Lina Radvanski; NKK; OSZK 1952|117.
A szerzőnek a királyi családhoz, Európa különböző fejedelmi

udvaraihoz, diplomata köreihez fűződő, anekdotikus jellegű emlékei, uti és művészeti élményei (Bayreuth, Liszt, francia színházak, stb.).

59. [Abonyi Lajos]: "Passages remarquables des differents Auteurs." [Kijegyzések olvasmányokból.] Fr. és ném.
Abonyi Lajos másolatai, vsz. a 19. század 50-es éveiből. Tördeléses. 40 f. 270 X 216 mm.
Poss.: Rakovszky Iván; OSZK 1953/158.
Köztük részletek a következő művekből:
ff. 2-16^v. Arago, [Paul]: "Pujol, chef de Miquelets." [Paris, 1856.]
ff. 16^v-17^v. Kock, Paul de: "Taquinnet le Bossu." [Paris, 1857.]
ff. 17^v-19. Méry, [Joseph]: "Une Conspiration au Louvre." [Bruxelles, 1846.]
ff. 24-25. Kératry, [Cte Auguste de]: "Une fin de siècle." [Paris, 1843.]
ff. 38-40. [Herwegh, Friedrich Georg]: "Gedichte eines Lebendigen." [Zürich u. Winterthur, 1841.]
60. "Eclaircissement Sur la nouvelle Carte chorographique des Pays-bas autrichiens, y compris les principautés de Liege et de Stavelo." 18.sz. második fele [1797 előtt].
Egykoru kézirat, több kéz írása; a bevezetés (ff.1-3.) fogalmazvány. 141 f. 309 X 210 mm.
Poss.: OSZK 1953/127.
Belgiumról készült térkép egyes lapjaihoz részletes magyarázatok.
61. Chargey, [Alexandre Pierre de]: "Conferance [!] du père -, pour la retraite de huit jours, transcrite en 1803." [1760-as évek.]
Másolat 1803-ból. Mellékelve 1 rézmetszet és 1 kézrajz. 90 f. 335 X 220 mm.
Poss.: "Congregationis Missionis dom.Piliscsaba"; OSZK 1952/134.
V.o. Fol. Gall. 62.
A.P.de Chargey jezsuita hitszónok 1762-től működött Lyonban.
V.ö. Chargey: Retraite publique donnée ... par le R.P. --. Lyon, 1764.
62. Chargey, [Alexandre Pierre de]: "Conférences du père de - jesuite, pour La retraite de huit jours, transcrite en 1820, En la maison de St. Paul à Lyon." [1760-as évek.]
Másolat 1820-ból. Befejezetlen. 32 f. 340 X 230 mm.

Poss.: "Congregationis Missionis dom. Pilis-Csaba"; OSZK 1952|34.

U.a., mint a Fol.Gall. 61., ff.1^v-39^r.

63. Béarn, [Martine], Comtesse de: "Maria. 14 Avril - 26 Mai 1902." [Hajút a Földközi tenger partjain a Maria nevű hajóval.] Fr., ném.
Végh Gyula rajzai, fényképek, térképek és a hajónapló szövegének egykoru másolata. 58 f. (f.39-en 1 fénykép kivágva.) 385 X 310 mm. Eredeti kötés.
Poss.: OSZK 1956|44.
V.8.: Fol.Gall. 64.
- ff. 1-10,12. Három térkép és Végh Gyula 8 ceruzarajza, ill. temperafestménye.
f. 11. Utiterv. Ném.
ff. 13-40. Fényképek.
ff. 43-58. "Journal du bord, rédigé par Mme la Ctesse de Béarn." Másolat, Végh Gyula két rajzával.
64. [Béarn, Martine, Comtesse de]: "Journal du bord. 14 Avril-21 Mai 1902."
Végh Gyula közelegykörü másolata, a másoló 19 szövegközi és 2 mellékelt rajzával. 31 f. 310 X 200 mm. Eredeti bk.
Poss.: OSZK 1956|44.
- Szövege ugyanaz, mint Fol.Gall. 63., ff.43-58.
65. Lichnowsky, Mechtilde: "La chair faite verbe." (1939-1948.)
Gépirat a szerző kéziratos javításaival. 214 f. 294 X 205 mm.
Poss.: Végh Gyula, OSZK 1956|44.
- Lichnowsky Mechtilde hercegné, sz. Arco-Zinneberg grófnő, író-nő, 1870-. A kézirat tartalma: 1939-ben írt, 1948-ban befejezett autobiografikus visszaemlékezések.
66. "Traité de Mechanique où l'on Explique ce qui est necéssaire Dans la Theorie et la Pratique des arts qui en Dependent."
17.sz. vége - 18.sz. eleje.
18.sz.-i másolat, ábrákkal, részben táblák. 265 f. 335 X 220 mm. Egykoru bk.
Poss.: Premontrei székház könyvtára, Csorna (ex-libris, 5360.sz.), OSZK 1953|109.
- E kézirat 2 részből áll: "De la statique" és "De l'hydrostatique et hydrolique", f. 157^v hivatkozással Mariotte, [Abbé Edme]:

Traité du mouvement des eaux [Paris, 1686] és f.215 La Hire,
[Philippe de]: Traité de mécanique [Paris 1695] c. müveire.

67. [Rákóczi Ferenc, II.]: "Litterae Principis Francisci Rackoczy sub Motibus intestinis ..., ut per eundem conceptae fuerant." (1706-1708.) Fr., lat.
18.sz.-i másolat. 86 f. 345 x 228 mm. Egykoru pergamenkötés.
Poss.: Festetics-könyvtár, Keszthely (címeres ex-libris, Hist. Hung. 33.sz.); Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kéziratár 1953/89.
V.8.: Fol.Gall.5., ff.3-104 és Fol.Gall.52., ff.2-64.
68. "Mémoires contenant l'attaque et la defence des Places."
18.sz.-i másolat. 45 f. 305 X 220 mm.
Poss.: Festetics-könyvtár, Keszthely; Helikon könyvtár, Keszthely (Mil.297.) OSZK kéziratár 1953/89.
ff. 2-28. "Manieres pour l'attaque, et la deffence d'une Place."
ff.30-44. "Discours sur la deffence des Places."
Harcászati könyv.
69. Grammont, [Gramont], Mme de: "Récit adressé à Lady Strafford, par sa soeur --, abbesse de Poussay." [1695.]
Douglas [Hamilton] márkí számára készült, Marnier hg. által 1843. aug. 12 -én hitelesített másolat a Ray-i kastély könyvtárában őrzött eredetiről. 16 f. 356 x 250 m.
Poss.: Festetics-könyvtár, Keszthely; Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kéziratár 1953/89.
Beszámoló a Poussay-i alapítvány főnöknőjévé történt megválasztásáról.
70. "Mémoires Instructifs Sur toutes les Actions de la Guerre."
18.sz. (1742 után).
18.sz.-i másolat, ugyanattól a kéztől, mint Fol. Gall 71. 83 f. 315 X 212 mm. Egykoru bk.
Poss.: Festetics-könyvtár, Keszthely (ex-libris, Mil.23.); Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kéziratár 1953/89.
Harcászati mű a francia hadsereg számára.
71. "Mémoires de l'etat Interieur de Boheme." [1742 és 1763 között.]

18.sz.-i másolat ugyanattól a kéztől, mint Fol.Gall. 70. 28 f. 318 X 213 mm.

Poss.: Festetics-könyvtár, Keszthely (ex-libris); Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kéziratár 1953|89.

Csehország társadalmi és művelődési viszonyai, kereskedelme és ipara, régiségei. Az emlékirat szerzője a felvilágosodás embere, jezsuita-ellenes, a művelődési viszonyokat elmaradottnak látja a prot. államokkal szemben.

72. [Beauharnais, Stéphanie, grande duchesse de Bade]: Relations de voyage fragmentaires. [1832 körül.]

Autogr. fogalmazvány. 3 db. 24, 14 f. 292 X 198 és 343 X X 235 mm.

Poss.: Festetics-könyvtár, Keszthely; Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kéziratár 1954|97.

Jegyzetek Németországban, Ausztriában, Olaszországban tett utazásokról.

73. Szalay, F [?] : Miscellanées et copies (brouillons) de lettres. 18.sz. Fr., m., ném.

Autogr. 18 f. 340 X 220 mm. Eredeti borítólap, címmel.

Poss.: OSZK 1954|138.

ff. 1-5. [Montesquieu, Charles de Secondat]: Lettres persanes c. művéből a 19, 46, 49, 83. számú levelek másolatai.

f. 5^v. "A Magyar Csötsémőknek Dialogusa." [Gyermeeknyelv.]

ff. 5^v-6^v. Anekdoták, szólások, versek. M., fr., ném.

ff. 7-18. Szalay F., Németalföld szolgálatában álló huszárpitány levelei, főként egy Sándor nevű ezredes ellen folyó peres ügye tárgyában. A levelek címzettjei: M. Schneider, Hága (ff. 7-9, 14); M. Tournie, Président à la Cour de Justice à Venlo (ff. 9-11); Roboz hadnagy és zászlós testvérek, Veszprém (ff. 11-12); Birenstikné, Varasd (ff. 13, 15); Wunsch tábornok, Berlin (ff. 16-17); Kräglin, Ruszt (f. 18). - A levelek Bécsben keltek, 1769 és 1770-ben.

Eddig Collection de lettres du XVIIIe siècle cimen.

Q u a r t . G a l l .

1. [Strasoldo, Augustin]: "Plan pour eriger une Ecole ou Aca-
demie Militaire en Hongrie. 1793."
Közel egykoru másolat. 28 f. 264 X 213 mm. Közel egykoru fbk.
Poss.: Franciscus Boros de Rákos, Cons.R.L.H. Secretarius,
OSZK 1811.
A szerzőt illetően v.8. Strasoldo, A.: Über Zengg und Carlo-
bago. Quart. Germ. 297., Boros Ferenc előszava, f.3. - A terve-
zet 50 pontban foglalja össze egy katonai akadémia létesíté-
sével kapcsolatos feladatokat és feltételeket, kiegészítve
költségvetési előirányzattal és tanrend-tervezettel. Hozzá-
másolva (ff. 25-28): Sztáray [Antal] gr. tábornok levele Stra-
soldóhoz, Bruxelles, 1793. dec.12. Fr.

2. Fabulosa animalia. [Fragment.] Fr.
18.sz.-i kézirat. 1 f. 243 X 200 mm.
Poss.: OSZK-

Magyarázatok mesebeli állatokat ábrázoló (a kézirat mellől
hiányzó) képekhez.

3. "Lettre XI" [a számjegy törölve]. "A Madame la Comtesse
de Brunswick, Née de Maithenyi [Brunswick Józsefné, Majthényi
Anna]. Ce 10 Septembre 1792." Fr., ném.
Másolat. 9 f. 255 X 180 mm.- Cenz. pld. Mathias Rietaller,
Nagyvárad (1796).
Poss.: OSZK -

A monarchista érzelmű Brunswick Józsefné társaságához tarto-
zó levélíró a forradalmi Franciaország helyzetéről elmélke-
dik.

4. "Pensées sur le Commerce générale [!] et particulier."
18.sz.-i másolat. 7 f. (hibás fűzés; helyes sorrend: f.5, 7,
6). 230 x 180 mm.
Poss.: Széchényi P., OSZK -

Hetvennyolc tézis a kereskedelemről, merkantilista szellemben.

5. Lettres françaises. (1741-1753.)

Autogr. levelek, 11 db. + 1 melléklet. 19 f. (a foliálás sorrendje helytelen). Különb. nagys. darabok.
Poss.: Jankovich Szaniszló, OSZK 1832.

I. Levelek Leszczynski I. Szaniszló lengyel királyhoz:

- f.1. II. Frigyes porosz király, Mollwitz, 1741. máj.7.
(A lengyel király által pártfogolt katonatiszt elhelyezéséről a porosz Dohna-ezredben.)
- ff.2-3. XV. Lajos fr. király, Versailles, 1744. nov. 22.
(Köszönet a freiburgi győzelem alkalmából küldött szerencsekívánatokért.)
- f.18. Lajos dauphin, XV. Lajos fia, Bort, 1745. jul.11.
(A gandi győzelem után.)
- ff.7-8. XV. Lajos, Versailles, 1746. jul. 19. (Köszönet leányunokája születésekor küldött jókívánságokért.)
- ff.4-5. Louise Elisabeth, Lajos dauphin leánya, Párma, 1749. dec. 16. (Kísérőlevél a fiáról készült, ajándékba küldött arcképhez.)
- ff.16-17. Marie Josephe, Lajos dauphin leánya, 1753. jan.1.
(Ujévi gratuláció.)
- II. Levelek Lajos dauphinhez, XV. Lajos fiához, leányaitól:
- f. 6. Victoire, 1749. márc.5. (Apja megbetegedésekor.)
- ff.10-11. Louise Marie, Versailles, 1751. jan.1. (Ujévi jókívánságok.)
- ff.14-15. Sophie, 1751. jan.1. Köszönet egy értesítésért.
- ff.12-13. Marie Adélaide, Compiègne, 1751. jul.12. (Üdvözlések.)

Mellékelve:

- f.19. "Note des Lettres offertes au Musée National de Pesth par le Baron Jankovich de Jeszenicze, élu député à la Chambre de France en 1819-1820, 1823-1827. Président du Conseil général du Département de Meurthe ... gentilhomme hongrois." [Jegyzék.]
Autogr. - V.ö. Fol.Gall. 1. és Quart. Gall. 8.

6. Lettre sur les Affaires d'Hongrie écrite de Vienne à un Amy en Hollande. [1706.]

Másolat a József nádor birtokában lévő példányról, 1811.
101 f. 250 X 200 mm. Egykoru fbk. (a bekötésnél az utolsó folió felcserélődött.)
Poss.: OSZK 1811.

U.a. mint Fol. Gall. 15.

7. Ricci, [Pasquale]: 1. "Memoires Sur le Commerce Autrichien

par la route de Trieste de l'année 1775. Par le Conseiller du gouvernement de l'Autriche interieure Mr. le Baron de - ."

2. "Précis Des faits, raisons et preuves qui donnent La Solution des questions proposées par le Rescrit Aulique du 11 Decemb. 1775 touchant Le commerce Autrichien par la route de Trieste." [1776.]

A Festetics György tulajdonában lévő példányokról 1787-ben készült kollacionált másolatok. 145 f. 256 X 200 mm. Közel egykoru bk.

Poss.: Széchényi F., OSZK -

f. 2^v. Feljegyzés Ricci emlékiratának keletkezéséről és további sorsáról. A Bécsben titokban tartott mű egy példánya Skerlecz Miklós horvát politikus és nemzetgazdász (1731-1799) birtokába került.

Hozzámásolva:

ff.129-145. Skerlecz, Nicolas de: "Reflexions Sur les Memoires du Baron Ricci touchant Le Commerce Autrichien par la route de Trieste."

8. Lettres francaises. (1745, 1747.)

Bredeti levelek, 2 db. 5 f. 215 X 155, 255 X 187 mm.

Poss.: Jankovich Szaniszló, OSZK 1832.

ff. 2-3. Lajos dauphin, XV.Lajos fr. király fia, Leszczynski I. Szaniszló lengyel királyhoz. Versailles, 1745. febr. 26. (Köszönetet mond a jókívánságokért házasságkötése alkalmából.) Autogr.

ff. 4-5. III.Ágost lengyel király I.Szaniszlóhoz. Dresden, 1747. jan.11. (Köszönőlevél leányának a dauphin-nal kötött házassága alkalmából küldött jókívánságokért.) Autogr. aláírás.

V.ö.: Fol. Gall. 1. és Quart. Gall. 5.

Eddig Collection de lettres francaises cimen.

9. Almásy. [Pál] Paul d': "Extraits faits par -- Pour servir à l'Instruction des Jeunes Gens Sur diverses [!] Objets du Commerce. En 1782, le 2de Fevrier."

18.sz.-i, a Quart. Gall. 62. jelzetű kéziratban található javítások figyelembevételével készült másolat. 85 f. 240 X 190 mm.

Poss.: Széchényi F., OSZK -

U.a. mint Quart. Gall. 62.,v.még össze Quart.Gall. 64.

V.ö. Lengyel János: Almásy Pál, egy magyar nemzetgazda a 18.században. Közg. Szemle. 1903. 41.1.

10. [Claustre, André de]: "Abrégé du Dictionnaire mythologique de l'abbé Declaustre." 18.sz.
18.sz.-i kézirat. 65 f. 240 X 182 mm.
Poss.: Illésházianae Bibliothecae Dubniczensis(ex-libris);
OSZK 1835.

André de Claustre [Declaustre] 18.sz.-i kompilátor, lyoni pap; kéziratunk vagy a Dictionnaire de mythologie. Paris, 1745. 3 vol., vagy a Dictionnaire portatif de mythologie. (Edition revue par Fr. Richter.) Paris, 1765. c. művének kivonata.
11. W[arnery], Ch[arles] E[mmanuel]: "Remarques sur la Cavalerie par Mr. de -, General Major de Cavalerie au Service du Roi, et de la Republique de Pologne, Aide de champ de sa Majesté, et chevalier de l'ordre de Prusse." [1781.]
Közel egykoru másolat. 70 f. 220 X 190 mm.
Poss.: Széchényi F., OSZK -

Megj.: Remarques sur la cavalerie. Par Mr. de W. [Ch.Emm. de Warnery], général major. Lublin, 1781.
12. [Lucas, Jean Maximilien]: "La Vie et L'Esprit de Mr. Benoit de Spinosa ... MDCCXIX."
Nyomtatvány 18.sz.-i másolata. 90 f. 230 X 180 mm. Egykoru hárttyakötés.
Poss.: Jankovich M., OSZK 1852.

Az 1688 előtt irt, sőt valószínűleg már 1678-ban elkészült életrajz (ff. 5^v-24) első kiadása: Amsterdam, 1719. - M. fordításban megj.: Spinoza: Politikai tanulmány és levelezés. Sajtó alá rend. bev. és jegyz. ellátta Nádor György. (Fil. írók tára. U.F. XIV.) Bp., 1957, 401-423 l., v.8. u.o. 397-8.l. - A "L'Esprit de Monsieur Benoit de Spinosa" c. részhez (ff.25^v-90) v.8. [Müller, Johann Joachim?] De tribus impostoribus, Quart. Gall. 22, ff.8^v-45 és Quart. Gall. 31, ff.3-78.
13. Barault, Gaubier de: "Poème En Vers Libres sur la victoire remportée pres Maxen par un Detachement de L'armée Imp[eria]lle Et Roy[a]lle, Commandé Par S.E.Mr. Le Feld Maréchal C. Daun. Dedié A Leurs altesses Royales Les Princes Albert Et Clement. Par M. -- , Premier Lieutenant au Regiment D'Esterházy Infanterie." (1759.)
18.sz.-i másolat. 4 f. 225 X 170 mm. Eredeti pk.
Poss.: Széchényi F., OSZK -

Vers a hétéves háboruban 1759. nov. 21-én Maxennél Finck porosz tábornok felett aratott győzelemről.

14. [La Serre, De]: "Examen de la Religion, dont on cherche L'Eclaircissement [éclaircissement] de bonne Foy. Attribué à Mr. [Charles] de St.-Evremond. A Trevoux. Aux Dépens des Peres de la Société de Jesus. 1745."

Nyomtatvány 18.sz. végi, vagy 19. sz. eleji másolata. 48 f.
215 X 165 mm. Egykoru pk.
Poss.: Jankovich M., OSZK -

A helytelenül Saint-Evremond-nak tulajdonított antiklerikális iraton megtévesztés céljából jelölték meg a jezsuitákat kiadók-ként. Szerzőjére vonatkozóan v.ö. Quérard, J.-M.: Les super-chéries littéraires dévoilées. I. Paris, 1869. p.595.

15. [Crinsoz] de Bionens, [Théodore]: "Paraphrase accompagnée de Notes sur les Versets 4-12. du Chapitre XI. de l'Apocalypse." [1734.]

18.sz.-i másolat. 30 f. 210 X 170 mm. Régi pk.
Poss.: Jankovich M., OSZK 1852.

Crinsoz de Bionens prot. teológus (1690-cca 1750) Essai sur l'Apocalypse ... c., 1729-ben megjelent művéből akkor elhagyott rész, amelyben a protestánsokat fenyegető veszélyekről ír.

Eléje másolva:

ff. 2-3. Vullyamoz[?] levele a regensburgi birodalmi gyűlés protestáns rendeihez. Lausanne, 1737. jan.18. Fr.

16. [Frigyes, II., porosz király]. "Les Matinées du Roy de Prusse" [Frédéric II. [A kötéstáblán 1764!]]

18.sz.-i másolatok kolligátuma, 2 db., két kéz írása. 25 f.
202 X 160, 198 X 150 mm. Egykoru bk.
Poss.: Koppi Károly (ex-libris); OSZK -

Az apokrif irat első kiadása: Les Matinées du Roi de Prusse, écrites par lui-même. Berlin, 1766. - Szerzőjének egyesek Katono bárót, mások Bonneville-t, Voltaire-t tekintik. - V.ö. Oct. Gall. 32.

Hozzáköteve:

ff. 17-22. [Voltaire?]: "Idée de la Personne, de la maniere de Vivre, et de la Cour du Roi de Prusse. Juin 1753."

ff. 22-23. "Lettre de Mons. de Voltaire à Mme Denis à Mayence, ce 9 Juillet 1753." Megj. először: Lettres

- secrettes de Mr. de Voltaire. Nouvelle éd. Genève, 1765, pp. 108-112.
- ff.23^v-24. "Declaration de Mons. de Voltaire detenu en prison a Frankfort par le Roi de Prusse." Megj.: Voltaire's Correspondence. Genève, 1957. Vol.22. p.296. Felsorolja a fennmaradt kéziratos másolatokat, de ezt a példányt nem említi.

17. Hrabiecy, Georgius de: "Ad utilitatem meam tracta et interpretata Series Historico-Politica nova ex Relationibus Gallicis, recenter impressis Leidae, seu Lugdini-Batavorum, Anno 1733, et Annis 1734, [173]5. sequentibus. Hoc est Novellarum Gallicarum excerptarum pars secunda, plur[imum] Cracoviae conscripta; quo tempore moras trahebam in Palatio Celsiss. Principis, ac Episcopi Cracov[iensis] nom[ine] [Joannis Alexandri] Lipski. Per me, Georg[ium] de Hrabiecy, Ev. de Rosenberg, Hungar[um]." Fr., lat., ném., lengyel.

Autogr. Kolligátum, 92 f. 224 X 165 mm. Közeli egykoru fvk.
Poss.: Széchényi F., OSZK -

Másolatok és kivonatok a Nouvelles extraordinaires de divers endroits címen Leydenben megjelent hírlapból. Közben Hrabiecy György személyével kapcsolatos feljegyzések 1732-1737 (ff.22^v, 74^v, 81^r, 90^r, 91^r); számos helyen Lengyel-, Orosz- és Magyarország történelmére vonatkozó feljegyzések; közmondások és idézetek, valamint feliratok másolatai. Lat., ném., fr., lengyel.

Hozzáköteve, ill. a szöveg között:

- ff. 60-69. Poninski, A.L. - Platter, Ferdinand: "Verae et Commoventes Rationes, Quae Reipublicae Confoederatae Dederunt motivum ad disapprobandam Pseudo-Electionem ... Stanislai Lesczinii et Salvandam communem Libertatem ... per viam ... Electionis ... Augusti III. Regii Principis Polon. et Elector. Saxon. In Regem Polon. et M.D.Lithvan. ..." (1733). Megj. (f. 60^v szerint) Lipcse, 1733.
- ff. 70-72. "Extrakt Punktow Manifestu uczynioego we Gdansku, od Krola Jego Mosci Stanislava, przeciw Koronnacyi Krola ... Augusta III., ex Gallicis in Polon. Linguam translatum a Magnif. Domino de Platter." (1734.)
- f. 72^v. "Versus Magn. Dn. Pro-Consulis Wahlil, Peterburgo ex Russia, Gedanum missus." [Hrabiecy megjegyzése:] "Haec mea sententia optime attribui possunt Regi Stanislao."
- ff. 74-79. "Articuli A. 1733. d. 1. Novembris Pactorum Conventorum Inter Status Serenissimae Reipublicae Polonae ... ab una, et ... Fridericum Augustum, ... Electum D.G. Poloniae Regem ab altera."

- f. 80. Hrabiecy György levele Potulicki, "Palatin de Czernichovie" címére. Krakkó, 1734. febr. 18. (III. Agost koronázási ünnepségéről.) Fr. Fogalmazvány.
- f. 82. "Copia Listu ... Pana [A.L.] Poninskego ... Hoc est Literae ... ad Gedanenses cum obsidione a Russis et Saxonibus cingerentur, d.5. Junii 1734." Lat.
- ff.83-84. "Responsum Gedanensium ad Mareschallum ... Poninski." (Gedani, d. 7. Junii 1734.)
- f. 85. "Literae Illustr. d. Poninski, Instigatoris et Mareschalli Reipubl. Confoederatae, Mense Jul. 1734."
- f. 86. "Dedykacya Nayasnieyszemu Franciszkowi Xaweremu Krolewiczowi Polskiemu ..." (Hrabiecy megjegyzése szerint a mű megj. nyomtatásban.)
- ff. 87-89. "Subscriptio Senatorum ac Magnatum Poloniae, qua testantur, post captam Urbem Gedanensem, A. 1734. mense Junio, obstrictos se esse et agnoscere Regem Augustum ... vere Regem Poloniae esse ..." Lengyel.
- Továbbá: Boriszkowski Johannes porosz fogságba esett lengyel tiszt érdekében irt, az alábbi személyek számára Hrabiecy által fogalmazott levelek szövegei:
- f. 1. Anna Czapska [J.Boriszkowski anyja] I.Frigyes Vilmos porosz királyhoz. Waldau, 1734. szept. 17. Ném.
- ff.90-91^r. Kalckstein-Stolinski [Henning Alexander v.] Kalckstein [Christoph Wilhelm] porosz tábornokhoz. Waldau, 1734. szept. 17. Fr.
- f. 91^v. Kalckstein-Stolinski [Henning Alexander v.] Kleist porosz tábornokhoz. Waldau, 1734. szept. 17. Ném.
18. [Bélin] Belin d'Antan [ancien commissaire de la Marine]:
 "Diane, Poëme allégorique en trois actes sur la maladie, et le retablissement de Sa Majesté Marie Therese d'Autriche, Imperatrice, Reine de Hongrie, et de Boheme." (Paris, le 26 Septembre 1767.)
 Autogr. [?] tisztázat a szerző aláírásával. 25 f. 196 x 145 mm. Eredeti bk. aranynyomású osztrák címerrel.
 Poss.: Széchényi F., OSZK -
 Ugyanattól a szerzőtől megj.: Ode à la magnanimité, par M.de Bélin, Paris, 1767.
19. "Histoire de Nostre temps." 17.sz.
 Másolat a 17.sz. végéről vagy a 18.sz. elejéről, ugyanaz a kéz, mint Quart. Gall. 20.-é. 89 f. 190 X 130 mm. Későbbi bk.
 Poss.: Jankovich M., OSZK 1852.
 Henriette-Anne d'Angleterre, Fülöp Orléanski herceg feleségének története. Talán másolat Histoire du temps ou Journal galant, par M.v. ~~xxx~~ [Vanel], Conseiller en la chambre des comptes de Montpellier. Paris, 1685, 2 vol. című műből. V.ö. Quart. Gall. 20.

20. Histoire Du Temps, 17.sz.

Másolat a 17. sz. végéről, vagy a 18.sz. elejéről, ugyanaz a kéz, mint Quart. Gall. 19.-é. 82 f. 190 X 130 mm. Későbbi bk.

Poss.: Jankovich M., OSZK 1852.

XIV. Lajos magánélete. - Másolat Histoire du temps ou Journal galant, par M. V^{xxx} [Vanel], Paris, 1685 c. műből. V.8. Quart. Gall. 19.

21. Chaufepié, Jaques Georges de: "Histoire de La vie et des beaux exploits de guerre de Hunniade [Hunyadi János], Grand Capitaine, Chef celebre et sage Gouverneur En Hongrie, ... par --."

18.sz.-i másolat. 17 f. 177 X 140 mm. Későbbi fbk. Poss.: Széchényi F., OSZK -

J.G. de Chauffepié életrajzíró és protestáns prédikátor (1702-1786). A Hunyadi Jánosról szóló szöveg megj.: Jaques George de Chauffepié: Nouveau Dictionnaire historique et critique pour servir de Supplément ... au Dictionnaire ... de Mr. Pierre Bayle. Tome II. Amsterdam - La Haye, 1750. pp.204-210. - A kézirat címlapjának verzóján latin nyelvű feljegyzés Hunyadi Jánosról.

22. [Müller, Johann Joachim]: "De tribus impostoribus." [Fr. fordításban. 1687 után.] Lat., fr.

18.sz.-i másolat. 45 f. 178 X 145 mm.

Poss.: Jankovich M., OSZK 1852.

V.8. Quart. Gall. 12., ff.25^v-90 és Quart.Gall. 31., ff. 3-80.

23. "Choix de quelques ouvrages les plus estimés sur la Religion, La Morale, la Politique, l'Histoire, la Géographie, la Physique, l'Histoire naturelle et les Belles-Lettres, pour former une petite bibliotheque instructive et amusante."

Eredeti kézirat, 19.sz. első fele. 11 f. 245 X 200 mm.

Poss.: OSZK -

Francia, német, angol, olasz művek címeinek felsorolása tárgyi csoportokban.

24. "Lettres françaises [ordres] du Chef d'état major de l'Aile gauche" [de l'armée napoléonienne, à M. Bouche, payeur de l'Aile gauche] . "St Ivan [Szentivány] et Raab [Győr], le 15 et le 23 juin 1809."

Eredeti levelek olvashatatlan aláírással. 3 db. 4 f. 240 X X 198 mm.

Poss.: Horvát István, OSZK -

- f.2^V. "Ordre d'Alexandre, prince de Neuchâtel, vice-connétable, major-général de l'armée." [Enns, 1809. máj.5.] Másolat a Gazette de Cologne 1809. máj. 19-i számából. (Johann Gabriel Chasteler-Courcelles osztrák tábornok elfogatása tárgyában. Közölve: Wurzbach, Conrad: Biographisches Lexikon. II.Theil. Wien, 1857. p.333.)

25. "Epigrammes sur le Citoyen [Adam Philippe, Comte de]

Custine, à Paris et Mayence, 1792." Fr., lat. jegyzettel.

Közel egykoru másolat. 1 f. (a verzó üres) . 235 X 203 mm.

Poss.: OSZK -

- f.1. "Au gene[rali]ssime Citoyen Custine. Paris, ce 20 Decembre 1792." [Megjegyzés az epigramma után] "Hoc fecere Galli in laudem ducis Custin Parisiis." - "Reponse. Mayence, ce 23 Decembre 1792." [Megjegyzés az epigramma után:] "Haec respondit quidam ex Moguntinis, quae inventa sunt in publicis plateis Moguntiae."

Adam Philippe Comte de Custine (1740-1793), a francia forradalmi hadsereg tábornoka, 1792 őszén foglalta el Mainz városát. A második epigramma az elsőnek paródiája, Custine ellen.

26. Mourier, Jean: "Vers à la louange de Notre auguste Empereur Joseph Second, Roi d'[!] Hongrie et de Bohême, etc, etc, etc." [1780.]

Autogr.? 2 f. 230 X 183 mm.

Poss.: Szirmay Antal, OSZK -

27. Mourier, Jean: "Vers Funebres Sur La Mort de Mlle Julie de Fumée."

Autogr.? 18.sz. második fele. 2 f. 230 X 185 mm.

Poss.: Szirmay Antal, OSZK -

V.ö. Quart. Gall. 26.

28. Saul, G. de (Grand-serdar de la Principauté de Valachie): Lettre au capitaine [Samuel] Székely de Doba. (Hermanstadt, 1770. jun. 22.)

Eredeti levél. 2 f. 222 x 182 mm.

Poss.: OSZK -

A levélíró dobai Székely Sámuel elnézését kéri, hogy nem bucsuzott el tőle Eperjesről való távozásakor. Nagyszebenben marad a török-országi háború befejezéséig. Megismerkedett Cornides Dániellel és Teleki Sámuellel. Dicséri az általuk létesített természetrajzi kabinetet.

29. Stanislaw I. Poloniae Regis ad Secretarium Laurentium Sardy ... scriptae litterae. (Weissenburg, 1721 [?] jul. 23.)

Eredeti kézirat. 2 f. 230 x 190 mm.

Poss.: Jankovich Szaniszló (v.8. Fol. Gall. 1.); OSZK 1832.

Titkárat utasítja, hogy teljesítse mindenben a kulmi püspök kívánságait.

f.1 v. Lengyel nyelvű feljegyzés.

30. Vallée, Geoffroy: "La Beatitude des Chrestiens, ou le Fleo de la Foy, par -- , natif d'Orléans ..." [Külső címe:] Ars nihil credendi. 16.sz.

18.sz.-i másolat, ugyanattól a kéztől, mint Quart. Gall. 31. és Quart. Lat. 1533. 151 f. 213 x 168 mm. Egykorú bk.

Poss.: Jankovich M., OSZK -

A deista tanokat valló, 1573-ban kivégzett szerző fenti címen hely és év nélkül megjelent, elégetésre ítélt művéből csak igen kevés példány maradt fenn. Újra kiadták 1770 táján. Kéziratunk korszerűsített helyesírással, vsz. az eredeti kiadás, vagy annak kéziratosa másolatain alapul (v.8. f. 154^v). Eredetileg együvé volt kötve Periers B.: Cymbalum mundi (Quart. Lat. 1533.) és a De tribus impostoribus (Quart. Gall. 31.) c. művekkel.

31. [Müller, Johann Joachim?]: "De tribus impostoribus."

[Fr. fordításban, 1678 után.] Fr., lat.

18.sz.-i másolat, ugyanattól a kéztől, mint Quart. Gall. 30.

80 f. 213 x 168 mm.

Poss.: Jankovich M., OSZK 1852.

Cimlapján későbbi kéztől: Autore [Jean Maximilien] Lucas.

V.8.: Quart. Gall. 12, ff.25^v-90 és Quart. Gall. 22, ff.8^v-45.

Hozzájárólva:

ff.78^v-80. "Simonis de Tornaco [Thurnajus] blasphemia in Christum." [13.sz.?)

32. [Rákóczi Ferenc, II.] Lettres du Prince Francois Rákóczy

II. [Brouillons.] 1710.

Autogr. Fogalmazvány. 9 f. 192 x 160 mm. Poss.: Jankovich M. 1830, OSZK 1832.

- ff. 2-5^V. "A La Reine d'Angleterre [Anna]." Szerencs, 1710.
 aug. 26.
 ff. 5^V-6^R. "A M. Marlborough. (La memme datte)."
 ff. 6^R-6^V. "A Milord Robbi [Roby]." K.n.
 ff. 6^V-7^R. "A M. Lintehof, Ambassadeur de Hollande à la Cour
 Prussienne." K.n.
 ff. 7^R-9^V. "Aux Etats Généraux." [Németalföld.]

33. Férussac d'Audebard, [André]: "Monographie des Espèces vivantes du genre Melanopsides ... par M. --, lu dans la Séance du 2 Aout 1822. Paris ... 1823. (Extrait du tome 1er des mémoires de la Société d'histoire naturelle de Paris.)" Sadler József másolata nyomtatványról. 19.sz. első fele. 8 f., ebből 2 t. 237 x 198 mm.
 Poss.: Sadler J., OSZK -

A.Férussac (1786-1836) francia természettudós, 1817-től az Ecole d'Application d'Etat Major tanára.

34. Serres, Marcel de: "Observations sur les grandes Huîtres fossiles des terrains tertiaires des bords de la Méditerranée." (Paris, 1843.)
 19.sz.-i másolat. 18 f.
 Poss.: Josef Sadler, OSZK -
 Letét a Nemz. Muzeum Növénytárában.

35. Les Rois de France depuis l'an 1059-1600.
 18.sz.-i feljegyzés. 2 f. (1 p. üres). 240 x 192 mm.
 Poss.: Horvát István, OSZK 1847.
 Rövid feljegyzés Franciaország öt királyának magánéletéről.

36. Ridel, And[ré] de: Lettre à une Comtesse. (Florence, le 24 décembre 1785.)
 Eredeti levél. 2 f. 235 x 185 mm.
 Poss.: [Gamauf Teofil, v.ö. kézírását f. 1^R]; Horvát István, OSZK 1847.
 Hírek az osztrák uralom alatt álló Firenze, és főleg Pisa társadalmi életéről. Tekintettel a kézirat provenienciájára a címzett valószínűleg soproni lakos, a levélíró pedig Andreas Riedel br., a későbbi bécsi jakobinus.
 Eddig Kiedeliana Gallica címen.

37. "Extraits du Journal des Débats 1825 et du Constitutionnel 1826, sur la Diète hongroise 1825/7."

Hírlapi cikkek másolatai. 6 f. 230 x 190 mm.

Poss.: Nagy Gábor, OSZK -

ff. 1-4. "Journal des Débats. 9 Décembre 1825." (Francfort 3 Décembre). - "14 Décembre 1825." (Paris 13 Décembre).

ff. 5-6. "Un Hongrois": "Lettre au Redacteur, des bords du Danube le 6 Janv. 1826. Le Constitutionnel" (du 19 Janv. 1826).

38. [Leclerc, Jean?]: "Histoire d'Emeric, Comte de Tekeli

[Thököly] ou Mémoires pour Servir a sa Vie. Ou l'on voit ce qui s'est passé de plus consideration [!] en Hongrie depuis sa naissance jusqu'a présent. Par^{xxx}. Cologne, Chez Jaques de la Vérité 1693."

Nyomtatvány 18.sz.-i másolata; tartalomjegyzéke csonka.

106 f. 200 x 156 mm.

Poss.: OSZK -

U.a. mint Quart. Gall. 75.

Első kiadása: Paris 1671, második kiadása: Köln 1693. A mű szerzőjére és tartalmára vonatkozóan v.8. Barbier, A.A.: Dictionnaire des ouvrages anonymes. II. Paris 1874. p.656, és Kosáry D.: Bevezetés a m. történelem forrásaiba és irodalmába. I.k. Bp., 1951. p.399.

39. "Lettres du Roy, de la Reine de Pologne et d'autres Princes" [au Comte Ladislas Bercsenyi]. (1722-1758.) Fr., m.

Eredeti levelek és egykoru másolatok kolligátuma. 161 f.

Különb. nagys. darabok. Közel egykoru sérült bk.

Poss.: Szalay Zsigmond; Nagy István 1854; List és Francke lipcsei antikv., OSZK 1876.

V.8. Quart. Gall. 55.

A levelek írói: L. A. de Bourbon /ff.99, 114, 116/, Louis J. M. de Bourbon, duc de Penthièvre /ff.111-112, 156-157/, Louis de Bourbon, prince de Clermont /ff.100-103, 115,157/, Louis-François de Bourbon /ff.92-99, 104-110, 113/, Marie, reine de France /ff.143-144 másolat/, Catherine, reine de Pologne /ff. 80-87, 137-140/, [Charles] prince de Nassau-Saarbruck /ff. 122-123, 159/, Louis [VIII], prince héréditaire de Hesse /ff.124-125/, Louis-Philippe d'Orléans /ff. 89-91/. II. Rákóczi Ferenc felesége, Charlotte-Amália hessen-rheinfelsi örgrófnő /f. 117/, I. Szaniszló lengyel király /ff.1-67, 88, 126, 135-136/.

Közben nem Bercsenyi Lászlóhoz intézett levelek: De Vins /?/ Ferdinand Vinal /?/ tábornokhoz /ff.150-151/; II. József és

felesége Szaniszló lengyel királyhoz /ff. 131-134/; Luzace gr. a Dauphine-hoz /ff.141-142/; Mária Terézia I. Szaniszló lengyel királyhoz /ff. 129-130/; Emanuele Pinto I. Szaniszlóhoz /ff. 160-161/.

Bercsényi László Ignác (1689-1778), Bercsényi Miklós fia, Franciaország marsallja, a róla elnevezett, elsősorban magyarokból toborzott huszárezred megalapítója. V.ö. Markó Árpád: Les hussards hongrois au service de la France. Nouvelle Revue Hongroise. 1936. I., pp.44-50. - A leveleket említi Förster Gyula: Gróf Bercsényi László francia marsal élettörténete. Budapesti Szemle 1924, pp. 183-186.

40. [Mniszech] Mnissek, Comtesse de: "Reflexions sur la foiblesse de la nature humaine." [Belső cím:] "Opus Exc. Comitissae Mnissekianae, natae Brühl, celeberrimi Polonico Saxonici Ministri Brüll [Heinrich Brühl] filiae, compositum in Duklja [Dukla], ac scriptum per Ignatium Bohusz, Vice Palatinum Lithvaniae." 18. sz. Fr.
18. sz.-i kézirat, Bohusz I. kézírása? 19 f. 242 x 198 mm.
Poss.: Jankovich M., OSZK 1852.
A kézirat szerzőjének férje, Jerzy August Wandalin Mniszech gr., Duklán halt meg 1778-ban.
41. Copie de huit lettres écrites au Maréchal Comte de Braun [Browne, Maximilan Ulysses] par le Maréchal Duc de Richelieu [Louis François Armand] (Casara, Genova, 1748. jun. 10 - 1748. aug. 11.)
18-19. sz.-i másolat, 3 kéz írása. 5 f. 240 x 100 mm.
Poss.: OSZK -
Levelek a franciák és az osztrákok között folytatott fegyverszüneti tárgyalásokról, az osztrák uralom ellen felkelt Genova várost illetően.
Eddig tévesen: Copie d'une lettre écrite au Maréchal Cte de Braun ... címen.
42. [Hugó Károly] Hougo, Charles: "La Comédie Infernale par --.
19.sz. közepe.
Részben autogr. 84 f. 304 x 235 mm.
Poss.: Frankl Bernát, OSZK 1897/11.
Megj.: Paris, 1850. - Iam. Vértessy Jenő: Hugó Károly iratai a M.N.M. könyvtárában. M.Könyvszemle, 1910, pp.220-221.

43. [Hugó Károly] H.Amber, Charles: "Une femme. Drame en trois actes par --." 19.sz. kösepe.
Tisztázást ismeretlen kéztől, a szerző javításaival. 54 f.
270 x 205 mm.
Poss.: Frankl B., OSZK 1897/11.

A Bankár és báró c. színmű fr. fordítása. Ism. Vértessy J.: Hugó K. iratai a M.N.M. könyvtárában. M.Könyvszemle, 1910, p. 240.
44. [Hugó Károly] Hugo Amber, Charles: "Livre d'automimique. L'Illade finie, tragédie en cinq actes et en vers" (Paris, 1865.)
Autogr. 47 f. 211 x 156 mm.
Poss.: Frankl B., OSZK 1897/11.

Hozzátkötve: f.l. Hugó K. levele Perrot nyomdászhoz. K.n.
Megj.: Paris, 1865. - Ism. Vértessy J.: Hugó K. iratai a MNM könyvtárában. M.Könyvszemle, 1910, pp.219-221. - V.8. Quart. Gall. 47., ff.130-131.
45. Hugó, [Károly] Ch[arles]: "Brutus et Lucrece. Tragédie en 4 actes par -- ." [1844 után.]
Egykoru tisztázást ismeretlen kéztől. 68 f. 260 x 195 mm.
Poss.: Frankl B., OSZK 1897/11.

Megj. németül: Brutus und Lucretia. Drama in 4 Acten. Wien, 1844, magyarul: Brutus és Lucretia. Pest, 1847.
Fr.fordítás prózában. Ism.: Vértessy J.: Hugó K. iratai a MNM könyvtárában. M.Könyvszemle, 1910, p.240. V.8. Quart.Gall.49.
46. [Hugó Károly]: "Le grand Mystere de Paris.Dédié à Son Altesse le Prince Napoleon Bonaparte." [Az ajánlás kelte:] "Pesth, le 11 février 1859." [Dátum a kézirat végén:] "Pesth, mois de mai 1859."
Tisztázást három kéztől, a szerző sk. javításaival, 140 f. 274 x 215 mm.
Poss.: Frankl B., OSZK 1897/11.

V.8. Quart. Gall. 47. - Ism. Vértessy J.: Hugó K. iratai a MNM könyvtárában. M.Könyvszemle, 1910, pp.224, 227-233.
47. [Hugó Károly] Hugo Amber, Charles: "Mémoires terribles. Dix ans. Supplément aux Mystères de Paris." [I."Le Poète philosophe". II. "Le plaideur humoriste. Paris, 1858."]

Tisztázat ismeretlen kéztől, autogr. javításokkal és kiegészítésekkel. 50+138 f. 270 x 200 mm.
Poss.: Frankl B., 1897/11.

V.8. Quart. Gall. 46. - Ism. Vértessy J.: Hugó K. iratai a MNM könyvtárában. M.Könyvszemle, 1910, pp.224-227.

48. "L'Homme content ou La conduite du Sage enseignant L'art de bien vivre. De Paris. 1734."

18.sz.-i másolat, ugyanattól a kéztől, mint Quart. Gall.

56. 105 f. 202 x 155 mm. Egykoru pk.

Poss.: Ex bibliotheca Madoccsanyi de Horocz, Florianus Madoccsanyi 1768; Müller Adolf antikv., OSZK 1905/8.

49. Hugó Károly: Recueil des manuscrits de -- . 19.sz. Fr.,
classz.

Részben autogr. 98 f. Különb. nagys. darabok.

Poss.: OSZK 1906/27.

Vers- és prózatörödékek. Ism. Vértessy J.: Hugó K. iratai a MNM könyvtárában. M.Könyvszemle, 1910, pp.222-223., 240.

50. Saussure, César de. jegyzetei II. Rákóczi Ferenc fejedelem életéről ["Lettre d'un Gentilhomme de S.A.S. le Prince François Rakoczy ... à son Amy N ..., "et notes manuscrites."] (1740.) Fr., m.

Tóth Sándor másolata Genève 1907, mellékelve Saussure levelének m.fordítása és Tóth S. levele Thaly Kálmánhoz; f.62

Alexandre Claparède és Sándor Géza hitelesítő záradéka. 65+23 f. 252 x 195, 330 x 210 mm.

Poss.: Thaly Kálmán, OSZK 1907/19.

Az Oct. Gall. 14. kéziratos részeinek másolata.

51. [Zichy Károlyné Khevenhüller-Metsch Antónia Mária]: "Ré-
marques. 1804."

Autogr. 18 f. 200 x 152 mm. Eredeti pk.

Poss.: Láczy Ilka, OSZK 1908/19.

Naplófeljegyzések családi és társadalmi eseményekről.

Eddig tévesen Keglevich grófné[?]-nak tulajdonítva. V.8. Oct. Gall. 15.

52. Ssemere, [Bertalan], Barthélemy de: "La Question Hongroise
(1848-1860), par --, ancien ministre-président de Hongrie.
Paris, 1860."

Autogr. fogalmazvány. 77 f. 278 x 218 mm. Tokban.
Poss.: OSZK 1911|10.

Megj.: Paris, 1860. V.8. Kont I.: Bibliographie française de la Hongrie. Paris, 1913. p. 82.

53. [Lassay, Armand-Léon de Madaillan de Lesparre, marquis de]:

"Recueil de differentes choses. To[mel II. " 17.sz. utolsó
negyede - 18. sz. [1737-ig].

18.sz.-i másolat, az I.k. hiányzik. 138 f. 254 x 180 mm.
Egykoru fr. bőrkötés.

Poss.: Bibliothèque de Mr. Demondesir (ex-libris); Rosenthal
antikv. München; OSZK 1912|51.

Megj. 2 kötetben h.,é.n. (Lassay kastélyban, 1730-1737), más-
odik kiadás 4 kötetben Lausanne (Paris) 1765. Első kiadásá-
nak 2 kötete megtalálható az OSZK Ritka és régi nyomtatványok
tárában, App. H. IV. 2428 jelzeten. Ism.: Kont I.: Bibl. fr.
p. 41. Eml.: Kosáry D.: Bevezetés a m. történelem forrásaiba
és irodalmába. I.k. Bp., 1951. p. 404. - Kéziratunk az I.
kiadás I. és II. kötetéből tartalmaz szövegeket. Lassay már-
kinak az 1685. évi magyarországi harcokról szóló levelei
(ff.1-64.) a nyomtatott kiadványban az I.k. 1-3. és a II.k.
1-64. lapjain találhatók.

Eddig szerző neve nélkül, Recueil de différentes choses címen.

54. La Constitution Française. Projet présenté à l'Assemblée
Nationale par les Comités de Constitution et de révision.
Déclaration des Droits de l'Homme et du Citoyen. [1791.]

"Copiées par Josephine Comtesse Nádasdy [Tamásné], née Comtesse
Lichtenberg." 18 f. (téves sorrendű füzés), 230 x 190 mm.
Poss.: Nagy Gyula, OSZK 1922|27.

Hozzáfűzve:

ff. 15-16. "Copie des Cris de la Nation française, au[!]
Peuples de l'Europe."

ff. 17-18. Törédék Campe, Joachim Heinrich: "Robinson der
Jüngere" (1779-1780) francia fordításából.

55. Bercsényi László gr. francia marsall levelezésének másola-
ta. [Correspondence du comte Ladislas Bercsényi, maréchal de
France.] (1746-1756.)

Forster Gyula másolata a Meaux-i városi muzeumban őrzött ere-
deti iratokról és levelekről. I-IV. füzet, 62, 54, 32, 9

f. 220 x 169 mm.

Poss.: OSZK 1925|68.

V.8.: Quart. Gall.39.

- I. Anyakönyvi kivonatok, levelezés. 1746 nov.14-1747.dec.21.-
Mellékelve Forster Gyula levele a Nemz.Muzeum főigazgató-
jához. 1924.nov.23.
- II. Levelek. 1747 . dec. 21- 1753. jun. 22.
- III. Levelek. 1753. jul. 9- 1756. ápr. 10.
- IV. A kihagyott levelek jegyzéke. 1748.jul.1- 1755.aug.20.
56. Lüerwaldt[?]: "Ouvrage de Loisir d'un Homme de Qualité,
contenant les plus belles Maximes de Cour et État pour
l'instruction d'un jeune Cavalier, de -- . De Paris, 1749."
18.sz.-i másolat, ugyanattól a kéztől, mint Quart. Gall.
48. 97 f. 204 x 158 mm. Egykoru bk.
Poss.: Todoreszku Gyula, OSZK 1929|8.
57. Apponyi Rudolf tanulmányi jegyzetei. [Notices historiques
et littéraires.] 19.sz. első fele.
Apponyi R. másolata. 139 f. 250 x 198 mm.
Poss.: Apponyi Sándor, OSZK 1930|4.
ff.1-98. "Notices Biographiques des principaux Personnages
qui ont illustré la France. V^e-XVIe siècles."
ff.99-122. "Etat de la Poésie française à la fin du quinzième
et au commencement du seizième siècle."
ff.123-139. "Ecrivains du dix-huitième Siècle. Extraits de M^r
de Bazaute." [Bazot, Etienne-François, éditeur de
la Biographie nouvelle des Contemporains.]
58. Apponyi Rudolf: "Histoire de France."
Másolat, 19.sz. első fele. 287 f. 250 x 205 mm. 18.sz.-i
eredeti sérült fbk.
Poss.: Apponyi Sándor, OSZK 1930|4.
Franciaország történelme, kezdetétől XV. Lajos haláláig,
széljegyzetekben párhuzamosan a világtörténelmi események
dátumai.
59. [Apponyi Rudolf]: "Souvenir de ma Mission à Turin 1849-
1850. (Dépêches 1-98.)"
Autogr. másolatok. 126 f. 250 x 205 mm. Eredeti záros bk.
Poss.: Apponyi Sándor, OSZK 1930|4.
Ausztria külügyminiszteréhez intézett diplomáciai jelentések
Apponyi Rudolf (1812-1876) turini követségi szolgálata ide-
jéből.
60. [Apponyi Rudolf]: "Souvenirs de mon Ambassade à Paris, 1872-
1873."

Másolat ismeretlen kéztől. I-III.k. 130, 130, 125 f. 245 x x 200 mm. Eredeti sáros bk.

Poss.: Apponyi Sándor, OSZK 1930/4.

V.8.: Quart. Gall. 69.

61. "Manuscrit Venu de Sainte Helene D'une Maniere inconnue.

London, John Murray Albemarte Street. Bruxelles, Chez P.J.de Mat. Imprimeur de l'Academie. 12 Avril 1817."

Nyomtatvány közel egykoru másolata. 62 f. 260 x 200 mm.

Poss.: Edelényi Szabó Dénes, OSZK 1932/20.

Első kiadás: London, 1817. - Apokrif Napóleon - emlékirat, amelyet többek között Jacob-Frédéric Lullin de Châteaueux-nek tulajdonítanak. Valószínűleg Mme de Staël közreműködésével készült.

62. A[lmásy], P[aul]d': "Extraits faits par -- , Pour servir à l'Instruction des Junes[!] Gens sur diverses[!] Objets du Commerce. En 1782, le 2-de Pevrier."

Egykoru kézirat; több kéz tisztázata, köztük ff. 105-116 vsz. autogr., ez utóbbi kéz javításaival végig a kézíraton. 116 f. 220 x 160 mm. Régi fbk.

Poss.: OSZK 1932/19.

V.8.: Quart. Gall. 9. és Quart. Gall. 64.

63. [Almásy Pál]: "Extraits de l'Histoire moderne." 18.sz.

Tisztázat ismeretlen kéztől, Almásy Pál javításaival és kiegészítéseivel. 88 f. 230 x 178 mm. Egykoru fbk.

Poss.: OSZK 1932/19.

Európa történelme a népvándorlás korától 1763-ig.

Kiegészíti:

ff.75-81. "Supplement a l'Histoire Moderne comprenant les diverses Parties de l'Asie."

ff.81^v-88. "Reflexions Politiques sur l'Histoire moderne."
Almásy P. autogr.

Eddig szerző neve nélkül, Extraits de l'Histoire moderne címen.

64. Almásy P[ál]: Histoire du Commerce. [1782.]

18.sz. végi, v.19.sz. eleji másolat. 64 f. 230 x 190 mm.

Poss.: Fraknói Vilmos, OSZK 1932/13.

Az "Extraits faits par Paul d'Almásy pour servir à l'Instruction des Jeunes Gens sur diverses[!] Objets du Commerce"

c. m. (v.8. Quart.Gall. 62. és Quart. Gall. 9.) első négy fejezetének másolata, a Quart. Gall. 62. jelzetű kézirat javításai nélkül.

65. "Rit[uel] Ecossais" [des francs-maçons].

18-19.sz.-i másolatok kolligátuma, több kéz írása. I-VII k.
78, 41, 25, 65, 84, 67, 25 f. 19.sz.-i vk.
Poss.: Magyarországi symbolikus nagypáholy könyvtára;
OSZK 1935/76.

Eddig Szabakőműves iratok címen.

66. Nessimi Bey (ministre des Affaires étrangères): Memorandum sur les revendications de la Turquie relatives à la Dobroudja. [1918.]

Gépirat, kéziratot javításokkal. 8 f. 280 x 210 mm.
Poss.: Pekár Gyula, OSZK 1942/7.

Eddig a következő címen: Pro-memoria a török-bolgár területi követelés tárgyában.

67. Gerando, A[uguste] de: "De l'Esprit public en Hongrie depuis la Révolution française, par --." [1848.]

Autogr. 150 f. 270 x 202 mm.
Poss.: Nádasd-Ladányi Könyvtár (Gc.18.); OSZK 1946/4.

Megj.: Paris, 1848. V.8. Kont I.: Bibliographie fr. p.68.

68. "Recueil de Pièces Gaillardes." 17-18.sz.

18.sz.-i másolat. 164 f. 220 x 160 mm. Egykoru bk.
Poss.: Nádasd-Ladányi Könyvtár, OSZK 1947/33.

Versek, szindarabok, paródiák. (Remota.)

69. Apponyi Rudolf édesanyjához, Apponyi Józsefné Serbelloni Terézhez intézett levelei és feljegyzései. [Lettres et notes.] (1824-1852.) Fr., ném.

Autogr. levelek. 19 mappa: 107, 65, 88, 130, 162, 199, 300, 162, 220, 213, 204, 180, 316, 151, 200, 141, 198, 135, 158 f. különb. nagys.
Poss.: Terstyánszky Jenő, OSZK 1950/11.

Részben megj.: Apponyi Rodolphe: Vingt-cinq ans à Paris. Journal du Comte ---. Publié par E.Daudet. I-III. Paris, 1913-1926.

70. Szabó Dezső francia nyelvű előadásvázlatai. [Esquisses de conférences.] [1934 körül.]

Autogr. 167 f. 234 x 185 mm.

Poss.: Eötvös-Collegium, OSZK 1950/74.

ff. 2-17. "La crise [politique]."

ff. 18-28. "L'unité."

ff. 29-52. "La crise de la Littérature."

ff. 53-71. "Le génie."

ff. 72-82. [Katona József.] "Bánk Bán."

ff. 83-93. "Ády."

ff. 94-104. "Apr. 2. (Libéralisme. Democratie, Dictature, Parlementarisme[!].)"

ff. 106-123. "Transylvanie."

ff. 124-146. "Race."

ff. 147-167. "La femme." [2 változat.]

71. Voltaire: "Poésies Nouvelles de Monsieur de --, Recueillies Depuis L'année 1773. Précédée [!] du Poème de La Religion Naturelle en Quatres [!] parties."

18.sz.-i másolat festett lapszélekkel. 76 f. 217 x 180 mm. Egykoru bk.

Poss.: Nádasd-Ladányi Könyvtár, OSZK 1951/57.

ff. 2-24. "La Religion Naturelle."

ff. 25-28. "Epître a Mr de Voltaire."

ff. 29-31. "Sourdin et Zaraine."

ff. 32-36. "Epître au Roy de la Chine."

f. 36^v. "Le sommeil du Tyran."

f. 37. "Vers à Madame Dusé."

f. 37^v. "A Madame Favart."

ff. 38-45^v. "Epître Au Roy de Danemarc."

ff. 45^v-48^r. "Lettre de Mr de Voltaire à Mr. Soumarokoff [Szumarokov Alekszandr]".

ff. 48-52. "Les sistêmes."

ff. 53-56^v. "Epître de Mr. de Voltaire a L'imperatrice de Russie." Megj.: Voltaire: Poésies. Paris, 1911.

ff. 56^v-59^v. "Lettre de Mr. de Voltaire au Roy de Prusse. 18 mai 1773."

ff. 59^v-60^v. "Vers adressé à L'Homère français Par Mr. Clairaut."

f. 60. "Réponse de Monsieur de Voltaire."

f. 61. "Lettre de Mr. de Voltaire, à Madame La Comtesse du B^{xxxx}, aout 1773."

ff. 62-65^v. "Epître de Mr. de Voltaire à Mr. de Marmontel."

ff. 65^v-68. "Réponse de Mr. de Marmontel a Mr. de Voltaire."

ff. 69-70^v. "Lettre de Mr. de Voltaire sur la definition et l'analogie du mot Idiotisme a Mr. Le Jeune de la Croix, a Ferney 1773."

ff. 70^v-72^v. "Lettre de Mr. de Voltaire a Mr. Lorent. 6. Dec 1771."

ff. 72^v-74^v. "Vers a Mlle Le Couvreur." Megj.: Voltaire: Poésies. Paris, 1911, p. 33.

f. 75. "Le Livre de la Raison."

72. [Metastasio, Pietro: Oeuvres dramatiques traduites en français.] 18.sz.
 Eredeti kézirat 1834-ből, stiláris javításokkal. 4 füzet, részben csonka, 116 f. 230 x 190 mm.
 Poss.: (Nádasd-Ladányi Könyvtár), OSZK 1951/57.
 ff. 1-40. "Alexandre aux Indes." [Alessandro nelle Indie.]
 ff.41-95. "Artaxerxes." [Artaserse.]
 ff.97-108. "L'île inhabitée." [L'Isola disabitata.] Csonka.
 ff.109-116. "Joas, Roi de Judas." [Gioas rè di Giuda.] Csonka, vége hiányzik.
 Fordítások prózában, nyilván nyelvgyakorlás céljából.
73. [Rákóczi Ferenc, II.]: "Mémoires" [sur les guerres de Hongrie depuis l'année 1703 jusqu'à sa fin (1710)].
 18.sz.-i másolat. 291 f. 212 x 158 mm. Egykoru bk.
 Poss.: Apponyi Sándor (Ms. 7), OSZK 1930/4.
 V.8. Fol.Gall. 37.
74. Lamartine, Al[phonse] de : Lettre adressée au Baron Bartholomaeus Stürmer. Paris, le 12 avril 1839 (reçue à Constantinople le 6 mai 1839).
 Autogr., Oeuvres de Lamartine, Bruxelles, 1837. c. kötethez csatolva. 440 f. 260 x 170 mm.
 Poss.: Zombori Gedő, Genève 1860; Farkas Jenő, OSZK 1953/174.
 Megköszöni az ajándékba küldött kis magyar nyeret és dohányt. A politikai viszonyok nem engedik meg, hogy Keletre utazzék.
75. [Leclerc, Jean?]: "Histoire d'Emeric comte de Tekeli ou Memoires pour servir à sa Vie. Où l'on voit ce qui s'est passé de plus considerable en Hongrie depuis sa naissance jusqu'à présent. Par^{xxx}. Cologne, Chez Jaques de la Verité. 1693."
 18.sz.-i másolat a nyomtatott műről. 150 f. 200 x 160 mm. Egykoru pergamenkötés.
 Poss.: Pigner család; Gabriel lelkész; Fr[anciscus] Csergheő 1818 (ld.: hátsó kötetstábla); Kőszegi Bencések Könyvtára; OSZK 1953/127.
 U.a. mint Quart. Gall. 38, az irodalmat ld. ott.
 Későbbi bejegyzés az első kötetstáblára: "Hanerus György Jeromos De Scriptoribus Rer.Hung. et Trans. saec.XVII. Szében, 1798., c. művében megemlíti ezt az anonym szerzőjű könyvet, ismeri 1691 -i párizsi, 1693-i kölni, 1694-i amsterdami francia és 1708-i német kiadását."

76. Gury: "Instructions du Révérend P. -, adressées aux Supérieures des communautés religieuses pendant leur Retraite Annuelle."
 Másolat a 19.sz. közepéről. 67 f. 232 x 175 mm.
 Poss.: "Ce cahier a servi pendant des années à notre Vénérée Mère J.Goetz, qui le donna en 1866 à copier à une Professe, lui permettant de garder l'original", Maison du S. Coeur, Constans[?]; OSZK 1953|212.
77. St.Vincent [de Paul]: "Collection des Conférences de -- , de plusieurs de ses lettres, et de quelques Conférences de M.Alméras, son premier successeur. [Éditée par] Étienne, Supérieur gén[éral]." (Paris, 1844.)
 Sokszorosítás. 296 f. 250 x 185 mm.
 Poss.: "Ex L.C. Missionis ad usum Koppy 1881, Paris"; Congregatio Missionis dom. Pilis-Csaba; OKK, LOK, OSZK 1954|23.
78. Wyss, [Jean Rodolphe]: "Cours des Samaritains, donné par le Docteur--Avril, 1890. Partie Théorique."
 Előadások jegyzete, egykoru másolat. 73 f. 220 x 180 mm.
 Eredeti fvk.
 Poss.: OSZK 1953|21.
 Elsősegélynyújtás. V.ö. Wyss, Jean Rodolphe: Cours du Samaritain. Première partie. Genève, 1892.
79. Gerber, [Ernst Louis?]: "Essai Sur Les Belles Lettres, Composé a L'usage D'un jeune Comte [André Nogarola] et D'une jeune Comtesse [sa soeur]." [1798.]
 Egykoru kézirat, autogr.[?]. 156 f. 198 x 154 mm. Egykoru bk.
 Poss.: OSZK 1952|134.
 Retorika, stilisztika, poétika kérdésekben és feleletekben.
 Hozzámásolva:
 ff. 153^v-156. "Copie de la lettre a son Excellence Mr. le Comte de Nogarola sur la mort de son fils unique, decédé le 3 décembre, à l'âge de 13 ans, 9 jours. [Signée] Gerber. Munich, le 9 décembre 1800."
80. [Gercen] Herzen, A[lekszandr] autogr. ajánlása Kossuth Lajosnak a "La France ou l'Angleterre? Variations russes sur le thème de l'attentat du 14 Janvier par Iscander

(A.Herzen), Londres 1858." c. mű fedőlapján. [Dédicace autographe.]

Autogr., 46 p. nyomtatvány. 210 x 145 mm.

Poss.: OSZK 1894, Kossuth Lajos könyvtára 2227 sz., áttétel a Nyomtatványtárból 1955/14.

Az ajánlás szövege: "A Monsieur Louis Kossuth, témoignage d'estime de la part d'A.Herzen. 5 Avril, 1858."

81. [Végh Gyula]: "Paysannes." 1943-1950. Bozsok, 1950.

Fr., angol.

Gépirat, a szerző eredeti rajzaival. 36 f. 250 x 185 mm.

Eredeti vk., tokban.

Poss.: OSZK 1956/44.

Apró élmények, paraszttörténetek.

82. [Salustri, Carlo Alberto] Trilussa: "La sincerità e altre fiabile nove e antiche. La sincérité et autres fables nouvelles et anciennes par - . Vers choisis traduits de l'Italien. 1940." Olasz és fr.

Gépirás. 33 f. 257 x 173 mm.

Poss.: OSZK 1956/44.

Trilussa, eredeti nevén Carlo Alberto Salustri (1873-1950) olasz költő. A fordítás feltehetően Végh Gyula munkája.

83. Mugnier, A[rthur]: "Lettres inédites de l'Abbé -- , Chanoine de Notre-Dame de Paris à Jules de Végh [et à Mme de Végh] 1899-1943. Bozsok, 1944 (-1945)."

Gépiratos másolat, kézzel rajzolt címlapokkal, közbeiktatva (ff. 31, 38, 51, 64-65) A. Mugnier eredeti levelezőlapjai és levele; beragasztott fényképek, levelezőlapok, ujságkivágatok. 113 f. 240 x 165 mm. Eredeti pergamenkötés.

Poss.: OSZK 1956/44.

ff. 101-106. "Appendice." Levélmásolatok: Végh Gy. Mugnierhez; Comtesse Greffuche, Hubert de Ganay és H. Harrach Végh Gyulához.

Arthur Mugnier abbé egyházi író kapcsolatban állt a francia szellemi élet számos ismert képviselőjével, megh. 1944-ben; Végh Gy. a levelekből csak az általánosabb érdekű részeket közli.

Quart. Gall. 83. a Quart. Gall. 84. javított és bővített változata.

84. Mugnier, A[rthur]: "Lettres inédites de l'Abbé -- , chanoine de Notre-Dame de Paris à Jules de Végh [et à Mme de Végh] 1899-1943. (Deuxième édition, revue et corrigée.) Bozsok, 1944."
- Gépirás, kéziratoss címlap, Végh Gy. autogr. jegyzeteivel és (ff.61-66) levélfogalmazványával; közbeiktatva (ff.90-91) Mugnier eredeti levele; beragasztott nyomtatvány, fényképek, újságkivágatok. 126 f. 242 x 165 mm. Eredeti pergamenkötés. Poss.: OSZK 1956/44.
- V.ö.: Quart. Gall. 83.
85. Beauharnais, Stéphanie de: "Souvenirs d'enfance et de Jeunesse de ma Grand'Mère, -- , Grande Duchesse de Bade." - "Pensées." (1806-1853.)
- Festetics Taszilóné Douglas-Hamilton Mary számára készült másolat a 19.sz. végéről v. a 20 sz. elejéről. 116 f. 220 x 175 mm. Eredeti fbk.
- Poss.: Mary Festetics Hamilton, Festetics Könyvtár, Keszthely (Hist. univ. 3599); Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kézirattár 1948/257.
- ff. 2 -53. "Souvenirs d'Enfance ..." (1783-1806.)
ff. 55-116. "Pensées diverses." (1816-1853.) Eredeti je: Oct. Gall. 57. IV-VI.k.
- V.ö.: Quart.Gall. 86, Oct.Gall. 57, Pol. Gall. 72.
- ff. 2-53. megj.:Souvenirs de Stéphanie de Beauharnais, grande duchesse de Bade. Publiés par la Csse H. de Reinach Foussemagne. Revue des deux Mondes, 1932, Mars, pp. 64-104. A kézirattal foglalkozik Comtesse H. de Reinach Foussemagne az említett kiadás előszavában és Walter, Friedrich: Stéphanie Napoleon c. munkája függelékében.
86. [Beauharnais, Stéphanie de]: "Voyage en Italie [et autres voyages] de la Grande Duchesse de Bade." (1833-1841.)
- Festetics Taszilóné Douglas-Hamilton Mary számára készült másolat a 19.sz. végéről v. a 20.sz. elejéről. 160 f. 220 x 175 mm. Eredeti fbk.
- Poss.: Mary Festetics Hamilton; Festetics Könyvtár, Keszthely; Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kézirattár 1948/257.
- ff. 2-89 "Voyage en Italie de la Grande Duchesse de Bade." (1823-1833.) - "Notes." (1834.) Eredeti je: Oct. Gall. 57. I-III.k.
- ff.90-107. "Souvenirs de Hollande."
ff.110-123. "Promenade de Nice à Beaulieu, et notes diverses des années 1832, 1833, et 1840."
ff.124-160. "Voyage à Nice en Octobre et Novembre 1841."

V.8. Quart. Gall. 85., Oct. Gall. 57., Fol. Gall. 72.

87. "Avis sur le Baume Copaii (Huile de Copay)". 18.sz. vége.

Eredeti fogalmazvány. 8 f. 230 x 175 mm.

Poss.: Festetics Könyvtár, Keszthely (Med. 721|2); Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kézirata 1948|257.

A kopaiva-balzsam használata a gyógyászatban.

88. "Essais Politiques." 18.sz. második fele.

Egykoru másolatok kolligátuma, 2 kéz írása; a kötőcím és f. 37-en Festetics György írása. 40 f. 220 x 185 mm. Eredeti pk. Poss.: Festetics Könyvtár, Keszthely (ex-libris); Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kézirata 1948.

ff. 1-19. [Frédéric II, roi de Prusse.] "Matinées Royales ou Entretiens sur l'art de Régner 1767." V.8. Quart. Gall. 16., Oct. Gall. 32.

ff. 21-35. "Examen du Systeme Des Cours De Vienne, De Petersbourg Et de Berlin, concernant Le Demembrement De la Pologne 1773. Attribué à Mr. le Comte [Louis Gabriel] du Buat [-Nançay], ministre [de France] plénipotentier à la Cour de Dresde."

ff. 37-40. Festetics [György] George de: "Quelques petites [!] Essais, par le Comte -- ." [Belső cím:] "Sur les passions." [A név autogr.]

Louis Gabriel Buat-Nançay (1732-1787), fr. diplomata és történész.- Festetics György (1754-1819), a keszthelyi Georgicon megalapítója.

89. "Recueil de Mémoires, Instructions, Notes Et Renseignements Sur Les Subsistances Militaires." (1809.)

Egykoru másolat. 95 f. 214 x 155 mm. Közel egykoru bk.

Poss.: Festetics Könyvtár, Keszthely (címeres ex-libris, Mil. 81.); Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kézirata 1948|257.

A katonai élelmezésre vonatkozó szabályzat a francia hadsereg számára.

90. "Lettre du Cap de Bonne-Espérance, avec des notes tirées du grand Ouvrage qui se fait sous les yeux de Napoleon à Ste Helène, et avec son autorisation, en réfutation à quelques écrits de M. Warden, Chirurgien à bord du Northumberland." (Traduction de l'anglais.) 1817.

Egykoru másolat. 57 f. 256 x 200 mm.

Poss.: Festetics Könyvtár, Keszthely (Hist.univ.3601);
Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kéziratár 1948|275.

Megj. angolul: Letters from the Cape of Good-Hope, in reply to M^r. Warden, with extracts from the great work now compiling for publication under the inspection of Napoléon. London, 1817.

91. Festetics [László] Ladislav: "Voyage en Moravie et en Bohême du C[omte]-- 1801. (Avec une carte géographique, et quelques autres peintures)."

Autogr., 1 térkép, 4(népi viseleteket és egy hangszert ábrázoló) színes rajzzal. 33 f. 230 x 182 mm. Eredeti bk.
Poss.: Festetics Könyvtár, Keszthely (Hist.Hung. 467); Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kéziratár 1948|275.

Utleírás rövid földrajzi, történelmi és gazdasági jegyzetekkel.

92. [Lindsey] Pansmouser, Gottlieb: "Le Partage de la Pologne. En sept Dialogues, en forme De Drame, ou Conversation entre des personnages distingués, dans la quelle on fait parler les interlocuteurs conformément à leurs principes et à leur Conduite, Par --, Neveu du Baron de ce Nom, traduit par Milad[y]^{xxx} Duch[esse] de^{xxx} [J.M.Gérard de Rayneval]. A Londres." [1773 után.]

Közel egykoru másolat. 44 f. 224 x 165 mm.

Poss.: Festetics Könyvtár, Keszthely; Helikon könyvtár, Keszthely, OSZK kéziratár 1948|275.

Politikai röpirat. Megj.: Le Partage de la Pologne, en sept dialogues en forme de drame ... par Gottlieb Pansmouser, ... Traduit de l'anglois par Miladi^{xxx}, duchesse de^{xxx} [J.M. Gérard de Rayneval]. Londres, impr. P.Elmoj, s.d.

93. Ricci, [Bertrand] de: "Memoires Sur le Commerce autrichien par la route de Trieste De L'année 1775. Par le Conseiller du gouvernement de l'Autriche interieure M^r le Baron --, Précis des faits, raisons et preuves qui donnent La Solution Des questions proposées Par le Rescrit Aulique du 11 Decembre 1775 touchant Le commerce autrichien Par la Route de Trieste."

Másolat, 1787. aug. 3. 112 f. 234 x 167 mm.

Poss.: Festetics Könyvtár, Keszthely; Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kéziratár 1948|275.

V.ö. Quart. Gall. 7., amely ennek másolata.

94. "A La Mémoire de l'Impératrice Elisabeth" [veuve d'Alexandre Ier, empereur de Russie]. [1826.]
Közel egykoru másolat, 2 kéz írása. 6 f. 245 x 195 mm.
Poss.: Festetics Könyvtár, Keszthely; Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kéziratár 1949/14.
I. Sándor cár özvegyének, szül. Luiza Mária badeni hercegnő halála alkalmára írt megemlékezés.
95. "Catalogue Des livres et gravures De la Bibliothèque De S[on] A[ltesse] I[m]périale [Stéphanie de Beauharnais]."
19.sz. eleje (1813-ig).
Eredeti kézirat. 70 f. 210 x 170 mm. Eredeti fbk.
Poss.: Festetics Könyvtár, Keszthely, (Bibliogr.192); Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kéziratár 1949/14.
Katalógus szakrendben, helyenként a művekről szóló rövid jegyzetekkel. A fedőlap versojára ragasztva elismervény 1811. dec. 13-1 dátummal 43 kötet Moniteur Français odaajándékozásáról a mannheimi muzeum könyvtárának. Fr.
96. [Festetic György] : "Excerpta ex humanior[ibus]. G. F."
18.sz. második fele. Lat., ném., fr.
Autogr. I.-II.k. 86, 93 f. 276 üres p. 202 x 165, 205 x 160 mm. Egykoru fbk.
Poss.: Festetics Könyvtár, Keszthely (cimeres ex-libris); Helikon Könyvtár, Keszthely OSZK kéziratár 1949/14.
Ifjúkori másolatok: próza-szövegek és versek, nyelvgyakorlatok.
97. [Festetics György] : "Dictionnaire Politique. T[ome] I."
18. sz. második fele.
Autogr. 185 f. (ff.19-170, 172-185 üres). 224 x 180 mm.
Eredeti pk.
Poss.: Festetics Könyvtár, Keszthely (cimeres ex-libris); Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kéziratár 1949/14.
Feljegyzések a következő címszavak alatt: Amis, Angleterre, Buccari, Discours sur le Commerce, Zeng [Segnia].
98. [Végh Gyula]: "Dictionnaire de la littérature françoise contenant les Noms des Auteurs célèbres et de leurs oeuvres, ainsi que des Notices biographiques et bibliographiques. Par J. de V. A Paris, 1898."

Autogr., tollrajzos vignettákkal, 138 f. 189 x 145 mm.
Eredeti vk.
Poss.: OSZK 1954/138.

Végh Gyula adatait főleg Larousse, Pierre: Grand dictionnaire universel du XIXe siècle. Paris, 1866-1878, valamint Grégoire, Louis: Dictionnaire encyclopédique d'histoire, de biographie, de mythologie et de géographie. Paris, 1871-74 (4. kiad. 1894.) c. kézikönyvéből meríti.

99. [Machiavelli] Machiavel, Nicolas: "Le Prince de --, citaien et secretaire de Florence. Traduit et Commenté par A[braham] N[icolas] Amelot, Sieur de la Houssaie [Houssaye]."

Nyomtatvány 18.sz.-i másolata, "descriptus per Bened. Romits M.Karoliní [Nagykároly]" . 183 f. 194 x 155 mm. Egykoru rongált pk.

Poss.: "Ex Bibliotheca L.K. e S.P. 1770; a váci kegyestánítórendi társház házi könyvtára (ex-libris, P IV.b 23), OSZK 1954/138.

Amelot jegyzetekkel kísért fordításának első kiadása: Amsterdam, 1683; újabb kiadása: Hága, 1743.

100. [Papánek János]: "Probleme Sceptique; Est-il bon de se marier? où Réflexions sur le mariage. Dediées à Monsieur le Comte Joseph de Forgács ..., à l'occasion De ses Epousailles célébrées à Ujlak, L'An 1783."

Autogr. kézirat. 56 f. 237 x 188 mm. Eredeti pk.

Cenz. pld. "Imprimatur ea lege, ut in operis fronte autoris nomen compareat; die 30. Maji 1783. Hoffinger, secret."

Poss.: A váci kegyes-tanítórendi társasház házi könyvtára (I.f.45), OSZK 1954/138.

Megj.: Nagyszombat, 1783. Emliti Leval A.: Supplément à la Bibliographie Française de la Hongrie de I. Kont. Bp.1914. p.17.

101. [Herczeg Ferenc]: "Le renard bleu." [Comédie en 3 actes, adaptée par René Saunier.] [1928 körül.]

Gépirat, részben autogr. javításokkal. 119 f. 268 x 210 mm.

Poss.: OSZK 1954/97.

Megj. magyarul A kék róka címen, Bp., 1917; franciául Paris, 1928.

102. "Lettres Modernes." 18.sz. Fr., olasz, lat., ném., m.

Másolat a 18.sz. második feléből, részben ugyanaz a kéz,

mint Quart. Gall. 103; I.k. ff.84-97 Festetics Pál autogr. I-II.k.(az I.k. kolligátum).98, 28 f. 223 x 178 és 210 x 166 mm. I.k.: egykorú bk.
Poss.: Festetics Könyvtár, Keszthely; Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kéziratár 1949/14.

Valószínűen stilusmintának szánt levelek, az I. kötetben francia nyelven párhuzamos olasz fordítással, a II. kötetben olaszul, francia fordítással. A francia nyelvű levelek között történelmi vonatkozásúak:

- I.k.;
f. 9[↓] "Avis sur la mort de l'Empereur Charles VI." [1740.]
ff.43[↓]-46[↓]. "I[n]stance pour avoir un Poème à la louange de son Eminence ... le Cardinal [André-Hercule] de Fleuri [Fleury]." [1743 előtt.]
ff.71[↓]-73[↓]. "Un Officier mande secretement une Dame de la Cour des nouvelles de Mo[n]sieur le Maréchal [Claude-Louis-Hector] de Villars." [1734 előtt.]

Hozzáköteve:

- ff.84-97. "Adversaria" címen Festetics Pál (1725-1782) latin nyelvű kijegyzései olvasmányokból és latin szólásgyűjteménye, német és magyar megjegyzésekkel. Autogr.

103. 1. "Observations sur la Littérature moderne." 18. sz.

2. "Raimondi, Eugenio Bresciano: Il Dottissimo Passatempo Di -- ." ("Riota Notabile Del Stato Humano", etc.) 17.sz. Fr., olasz.

Másolat a 18.sz. második feléből, ugyanaz a kéz mint Quart. Gall. 102. 24 f. 266 x 200 mm.

Poss.: [Festetics Pál?], Festetics Könyvtár, Keszthely; Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kéziratár 1949/14.

1. Kritikai ismertetések Voltaire: Zadig és Nanine, Mar-montel: Aristomène, valamint [Françoise d'Issembourg d'Hap-pencourt, dame de Graffigny]: Lettres d'une Péruvienne c. műveiről.

2. Olasz szentenciák és közmondások. V.8. Raimondi, Eugenio: Il novissimo passatempo ... di -- . Venezia, 1639.

104. [Festetics György]: "Notata." 18.sz. második fele. Fr, ném., lat.

Autogr. 367 f., számos üres p. 245 x 200 mm.

Poss.: Festetics Könyvtár, Keszthely; Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kéziratár 1949/14.

ff. 1-11. Anekdoták, maximák. Fr., lat.

ff. 12-41. Német, fr., lat. versek másolatai; köztük Festetics György eredeti versei is [?]

ff. 42-67. "Adversaria ad Tripartitum Verbóczyi."

- ff. 68-103. Kijegyzések különböző olvasmányokból. Lat., fr.,
ném.
ff.106-256. "Diction[n]aire Du bon sens."
ff.264-270. "Observationes Contra vetulorum quorundam an-
tiquariorum pertinacem opinionem: flatos fuisse
aliquando numes ex aere Corinthio."
ff.278-285. "Sectiones Conicae."
ff.289-294. "Anecdotes."
ff.302-312. Magyarország történelmének egyes eseményei
(1519-1767). Lat.
ff.327-367. Vegyes másolatok és fogalmazványok, nagyrészt
töredékesek, részben más kezeiktől is.

105. Grand Orient de France - Grande Loge de France. Congrès
des Maçonneries des Nations alliées et neutres [à Paris]
les 28, 29 et 30 Juin 1917."

Gépirás. 53 f. 220 x 287 mm.

Poss.: OSZK 1955/128.

Szabaddóműves kongresszus jegyzőkönyve.

106. [Végh] Wimpffen, Marie de : "Devoir[s] de Style." (1884-
[18]85.)

Autogr., a tanár javításaival. 65 f. 190 x 160 mm.

Poss.: Végh Gyula, OSZK 1956/44.

Marie de Wimpffen, később Végh Gyula műgyűjtő felesége.
Francia fogalmazási gyakorlatok.

107. [Végh] Wimpffen, Marie de: "Style. Lettres et Descrip-
tions." (1881-1882.)

Autogr. 10 f. 210 x 150 mm.

Poss.: Végh Gyula, OSZK 1956/44.

Francia stilusgyakorlatok.

108. [Végh] Wimpffen, Marie de: "Littérature." (1883-1886.)

Autogr. I-IV.k. 28, 43, 42, 189 f. 220 x 174 mm.

Poss.: Végh Gyula, OSZK 1956/44.

Fogalmazványok a világirodalom különböző szerzőiről és
műfaji csoportokról.

109. [Magyarász Ferenc]: Diaire. [Napló]. (Hercegfalva - Ba-
konykoppány, 1920-1935, 1937-1943.) Fr., m.

Autogr. Az utolsó kötet töredékes. I-XII.k. Különböző nagys. kötetek.

Poss.: Zirci könyvtár, OSZK 1957/36.

Magyarász Ferenc cisztercita pap személyes vonatkozású feljegyzései.

110. Divers costumes d'Autriche, [d'Allemagne], d'Ongrie [!] et de Valachie. [Dessins coloriés d'Alavoine, souslieutenant de la IIIe Compagnie du 7e Bataillon de Paris.](1793 körül.)

Eredeti rajzok, autogr. magyarázatokkal. 61 f. 52 üres p. 200 x 158 mm.

Poss.: Mlle Alavoine; Edmond de Blanc; Morvay Endre Jánosné 1947; OSZK 1957/70.

Színezett, részben népviseleteket ábrázoló rajzok, magyarázó szövegekkel. Magyar vonatkozásuak: ff.33-39, 46-53. (f.53: "Supplice des criminels à Temesvár par les soldats des confins de la Transilvanie".)

111. Brunswick, Thérèse de: 1. "Recueil Des [!] plusieurs Histoires fort divertissantes pour servir d'Exercice [!] à ceux qui apprennent la langue françoise." - 2. "Cahier des Principes de l'Ecriture ... Vienne, le 1 Mai 1788." Fr., ném. Autogr. I-II. füzet. 21, 20 f. 223 x 238 mm. Poss.: OSZK 1958/21.

O c t. G a l l.

1. [Lacy (Lascy), Franz Moritz, Graf]: "Règlement militaire pour tous les regimens de Cavalerie de sa Majesté l'Imperatrice Reine [Marie Thérèse]; Traduit de l'allemand de l'imprimé à Vienne 1765. 1re partie, Gand 1766. Servais Somers." [Avec des notes manuscrites.]

Nyomtatvány közel egykoru kéziratos széljegyzetekkel és kiegészítésekkel közbeiktatott lapokon. VII+238 p., 9 t.+8 f., összesen 195 f. 205 x 135 mm. Egykoru bk.
Poss.: Széchényi F., OSZK -

Megj. németül Regiment für die k.k. Cavallerie cimen. Szabályzat a lovasság részére.

2. "Actes de devotion à faire en presence du St.Sacrement de l'Eucharistie en entrant dans l'Eglise [!], et après la Sainte Communion." Fr., ném.

18.sz.-i másolat, rézmetszetes keretdiisszel ellátott lapokon. 36 f. 174 x 110 mm. Egykoru bk.
Poss.: OSZK -

Imakönyv.

3. Daun, Leopold Comte de: "Reglement et ordonances pour tous les Regimens des Cuirassiers et Dragons de leurs Majestés Imperiales Et Royales, par -- ." (1753-1761.)

Másolat 1764-ből. I-II k. 45, 118 f. 164 x 405 mm. Egykoru fbk.
Poss.: OSZK -

Szabályzat a vértess- és dragonyosezredek részére.

4. "Mémoires Sur la Campagne de 1800."

Egykoru másolat. 92 f. 110 x 186 mm.
Poss.: Jankovich M. 1830., OSZK 1832.

A francia-osztrák pfalzi hadjárat leírása.

5. "Mémoires de la Ville de Prague" [et description de la Bohème] . 18.sz.

18.sz.-i másolat. 44 f. 162 x 105 mm. Egykoru bk.
Poss.: Jankovich M., OSZK 1832.

Csehország gazdasági és társadalmi viszonyainak ismertetése.

6. "Exercice Spirituel, contenant les Moyens de servir Dieu dans toutes les heures du jour."

18.sz.-i kézirat, több kéz írása, utólag javításokkal és vsz. a nyomda számára szánt jelzésekkel. 72 f. 200 x 130 mm.
Poss.: OSZK -

Imádságos könyv.

7. Mionnet, T[héodore]-E[dme]: "De la Rareté et du Prix Des Médailles Romaines ou Recueil Contenant les types rares et inédites des médailles ... Frappées pendant la durée de la République, et de l'Empire Romain. Paris, 1815."

Weszerle József 1819-i másolata a nyomtatott műről. I-II.k. 197, 181 f. 393, 356 p. 196 x 120 mm. Eredeti fbk.
Poss.: Özv. Weszerle Józsefné Weszerle Terézia, OSZK 1856.

Théodore-Edme Mionnet (1770-1842) francia numizmatikus művének kivonatos másolata.

8. Chaumeton, F[rançois] P[ierre]: "Flore du Dictionnaire des Sciences Medicales, décrite par -- , ... Paris, C.L.J. Panckonck...1824."

Nyomtatott mű kivonata; két kéz írása, az egyik Sadler Józsefé. 110 f. 250 x 135 mm.
Poss.: Sadler József, OSZK -

François Pierre Chaumeton (1775-1819), orvos és gyógyszerész. Fenti művének első kiadása 1813 és 1820 között jelent meg 8 kötetben. Kéziratunk a 2. kiadáson alapszik.

9. "Suite des Nouvelles Ecclesiastiques du 18 Janvier 1791, De Pavie."
Nyomtatvány másolata. 8 f. 206 x 120 mm.
Poss.: OSZK -
Beszámoló a páviai Collegium Germanico-Hungaricum magyar és osztrák növendékeinek II. József halálakor tartott gyászis-tentiszteletéről. A beszédet Joseph Zola, a kollégium recto-ra tartotta.
10. "Petit Traité de la Sphère."
Másolat a 18.sz. végéről v. a 19.sz. elejéről. 32 f.
166 x 125 mm. Eredeti fbk.
Poss.: Comtesse Károlyi; Horovits Fülöp antikv.; OSZK 1886.
Tankönyv kérdés és felelet formájában a csillagászati föld-rajz alapvető tudnivalóiról. Bejegyzés az előzéklapon: "Le livre je savoit [!] aussy par coeurs [!] . Comtesse Károlyi."
11. [Grünne, Philipp Ferdinand]: "Correspondance de Mr.le Lieut. Général Comte de Gruun avec Mr. Le prince [Charles Joseph] de Ligne, et Mr. Le Comte [Philipp] Stadion, Ministre des Affaires Etrangere [!] de S:M: L'Empereur d'Autriche. Cette correspondance jette des lumières sur la désastreuse guerre de l'année 1809 et sert de pièces de conviction à l'histoire de cette guerre." (Pest, 1809.)
19.sz.-i javított másolat. 26 f. 192 x 117 mm.
Poss.: Gilhoffer és Ranschburg antikv., OSZK 1903|42.
Philipp Ferdinand Grünne (1762-1851) osztrák tábornok, hadj. tanácsos, a 1809. évi Napóleon elleni hadjárat eseményei-ről.
12. "Recueil de Morale et de Pensées ingénieuses Ecrit par les pensionnaires De L'institut de Presbourg, L'an 1790.
Elles ajoute[nt] aussi les Premices presentables qu'els [!] Ont appris dans le Dessein." Fr., ném.
Eredeti kézirat, több kéz írása; rajzok a szöveg között és a kötéstáblákon. 46 f. 190 x 118 mm. Eredeti diszes bk.
Poss.: J.Baer et Co. frankfurti antikv., OSZK 1904|8.
A pozsonyi leánynevelő intézet növendékeinek kalligrafikus másolatai és rajzai.
13. Bourscheid, J.G.B. de: "Art Gabalistique ou Science des Nombres Symboliques appliquée aux Langues modernes et dé-

diée à Madame la Comtesse [Elisabeth] de Esterházy née
Princesse de Grassalkowiz."

Autogr? 18.sz. vége v. 19. sz. eleje. 183 f. 125 x 194 mm.
Poss.: Hirsch Emil müncheni antikv., OSZK 1904|25.

Kabbala, asztrológia; ff.175-180: "Règles pour traduire
le Raisonnement en Vers."

14. S[aussure], C[ésar] d[e]: "Lettre d'un gentilhomme de S.
A.A. le Prince François Rákoczy Prince de Transilvanie, a son
Amy N ..." (London, 1740. febr. 23.) és jegyzetei az Histoire
des Révolutions de Hongrie. La Haye 1739. c. nyomtatott műben.
A művet Saussure 1740-ben vette, Londonban; 28 f.összefüggő
kézirat a VI.k. 92 és 93. lapja közé iktatva. I-VI.k. nyomtat-
vány. 160 x 97 mm. Eredeti bk.
Poss.: Alexandre Claparède, Genève; OSZK 1907|56.

Adatokat közöl a Histoire des Révolutions de Hongrie keletke-
zésével kapcsolatban. Az egész munkát Rákóczinak tulajdonít-
ja. A levél és a jegyzetek, valamint a levél szövegének m.
fordítását ld. Quart.Gall. 50.

15. [Zichy Károlyné Khevenhüller-Metsch Antónia Mária]:

"Journalle [!] De l'année 1796."

Autogr. 91 f. 191 x 114 mm. Eredeti fbk.

Poss.: Láczy Ika, OSZK 1908|19.

Személyes és társadalmi, politikai érdekességű feljegyzéseket
tartalmaz. Különösen nagy figyelmet szentel a francia hábo-
runak.

Eddig Keglevich grófné[?] naplója címen. V.8.: Quart.Gall. 51.

16. Széchenyi István: Kijegyzett gallicizmusok. [Recueil de
gallicismes.] 19.sz. első fele.

Autogr. 17 f., a verzők üresei. 195 x 124 mm. Egykoru fbk.

Poss.: Szelimovics Bódog, Hajas János, OSZK 1908|20.

17. Cousin, V[ictor]: "La philosophie de Kant. Un résumé de --".
19.sz. második fele.

Kossuth Ferenc jegyzetei. 16 f. 184 x 110 mm.

Poss.: OSZK 1914|41.

Victor Cousin (1792-1867) francia filozófus Leçons sur la
philosophie de Kant. Paris, 1842. c. művének kivonata. A ff.

15^v-16^r-n kiegészítésül: "Kant's Plan briefly stated" c. feljegyzés, ugyancsak Kossuth Ferenc kezétől.

18. Livre d'ordre pour la Compagnie des Canonniers, pour les ordre[s] donné[s] ... à Maubeuge 1793 l'en[!] 2me De la République française. (1793 máj. 26- szept.16.)

Eredeti kézirat. 74 f. ff.46^v-51^r üres. 279 x 178 mm.

Poss.: OSZK 1930|28.

A maubeuge-i francia forradalmi csapatok kéziratos parancskönyve.

19. [Apponyi Sándor gr.]: Catalogue. ("Livres nouveaux, livres vieux et antiques.") 19.sz. vége- 20.sz. eleje.

Autogr. 77 f. 250 x 164 mm. Eredeti fbk.

Poss.: OSZK 1930|4.

Apponyi Sándor (1843-1925) műgyűjtő, bibliofil régi könyvei egy részének katalógusa a szerzők betürendjében. V.8.:

Oct. Gall. 21.

20. Querlonde, de (capitaine)?: "Memoire où Réflexions Militaires Sur l'art de Fortifier, Contenant en abrégé les Principes Généraux qu'on doit y observer lorsqu'on veut Fortifier un Poste ou Se retrancher pour arreter une Armée en force qui veut pénétrer dans l'interieur d'une Province".(Luxembourg), 1779.

Autogr. v. egykoru másolat. 38 f. ff.33-38 táblák, szemléltető rajzokkal. 190 x 158 mm.

Poss.: Duhamel de Querlonde, OSZK 1932|75.

17 pontban felsorolja a hadművészet legfőbb alaptételeit.

21. Catalogue d'une partie de la bibliothèque du Cte Sándor Apponyi à Lengyel. 19.sz. vége - 20.sz. eleje.

Eredeti kézirat. 150 f. 198 x 116 mm. Eredeti fbk.

Poss.: Apponyi Sándor, OSZK 1930|4.

Modern nyelvű, főleg szépirodalmi művek betürendes jegyzéke. V.8.: Oct. Gall. 19.

22. "Exercices journaliers de Pieté. Vienne, 1793."

Másolat hártván, tollrajzokkal. 141 f. 165 x 105 mm.

Eredeti díszes bk.

Poss.: Csoma József; Felsőmagyarországi Múzeum Egylet; M. Történeti Múzeum, OSZK 1935/15.

23. Batsányi János francia és német nyelvű jegyzetei és aláírása Antoine Scoppa: Les vrais principes de la versification, 1811. c. művében. [Notices du poète Batsányi.] (1812-1820). Autogr. feljegyzések 3, a nyomtatvány elé illesztett külön nagys. papírlapon. 3 +56 p. Eredeti fbk. Poss.: OSZK 1935/58.
Az első jegyzet az antik verselésről szól, a második részlet a Moniteur 1812 május 13 -i számából másolat Scoppa művével kapcsolatban, a harmadik, német nyelvű, Lord [Thomas] Erskine egyik mondását idézi.
24. "Catéchisme d'Apprenti, 5815" [1815]. Fr., olasz. 19.sz.-i másolat, több kéz írása. 18 f. 195 x 127 mm. Poss.: Magyarország-Nagy Oriense; Magyarországi Symbolikus Nagypáholy, OSZK 1935/76.
Szabadkőműves katekizmus, hozzámásolva ff.14^v-18: Szabadkőműves énekek szövegei.
25. Ackermann, [Louise Victorine] Justh Zsigmondnak szóló dedikációja és verse Oeuvres de -- . Ma vie, Premières poésies. Poésies philosophiques. Paris, 1885. c. kötetében. [Dédicace et poésies.] Autogr. a nyomtatvány előzéklapján. 1 f.+188 p. 155 x 86 mm. Eredeti pergamenkötés. Poss.: OSZK 1939/18.
26. Pekár Gyula: "Poésies." [Paris, 1896 körül.] Autogr. 4 f. Kbőző nagys. lapok. Poss.: OSZK 1942/7.
Pekár Gyula (1887-1937) ifjúkori költői kísérletei.
27. Pekár Gyula két beszéde a Népszövetségi Ligák nagygyűlésén. [Deux discours prononcés aux séances de l'Union des Associations pour la Société des Nations.] (Varsovie, 1925, juillet). Autogr. 8 f. 195 x 116 mm. Poss.: OSZK 1942/7.

28. Pekár Gyula: 1. Beszéd a Külügyi Társaságnál a Népszövetségi Ligák nagygyűlésének a tiszteletére adott lakomáján. (1931. máj. 24.) Fr., m. - 2. "Discours du chef de la délégation des membres du Parlement Hongrois à l'occasion des solennités en honneur du Prince Rákóczi à Rodostó le 24 oct. 1933."
Autogr. 11 f. 225 x 141, 225 x 192 mm.
Poss.: OSZK 1942/7.
29. "Correspondance d'une Dame Sarmatte [Comtesse Berlichingen, née Hadik?] avec un General François [Christian Peter, Baron Wimpfen]." (1774-1776.)
Egykoru másolat javításokkal és törlésekkel. 41 f. 105 x 115 mm. Eredeti bk.
Poss.: Nádasd-Ladányi Könyvtár (Gb 47.sz.), OSZK 1947/23.
Politikai tartalmu levélváltás. A szövegben szereplő személyneveket egy későbbi kéz kitörölte.
30. [Courtilz, Gattien de, sieur de Sandras]: "Le Grand Alcandre." [1684.]
18.sz.-i másolat. I-III.k. 205, 272, 259 f. 163 x 110 mm.
Eredeti bk.
Poss.: Nádasd-Ladányi Könyvtár (Gb.6.sz.), OSZK 1947/32.
Megj.: Les conquêtes amoureuses du grand Alcandre dans les Pays-bas, avec les intrigues de la cour. 1684. címen. Grand Alcandre XIV. Lajos gunyneve. Az ő szerelmeit és az udvarlaza erkölceit írja le a szerző, Sandras de Courtilz et de Verge (1644-1742) francia polygráfus.
31. "Guide du Voyageur dans l'interieur de Constantinople." 19. sz. vége.
19.sz.-i kézirat, 2 kéz írása; beragasztott fényképpel és levelezőlappal. 123 f. 140 x 118 mm. Cimeres fvk.
Poss.: Giuditta contessina Wrana; Barsi Ronay Jenő; OSZK 1949/62.
Utikalauz. Közbeiktatva ff. 83-105: "Notice sur les mines de cuivre de Natolie."
32. 1. [Frigyes, II.]. "Les Matinées du Roi de Prusse [Frédéric II]." Berlin 1766.
2. [Iselin, Isaac]: "Phylosophische und Patriotische Träume"

Eines Menschenfreundes... Zürich 1758."

18.sz.-i másolatok kolligátuma. 80 f. 180x110 mm.

Poss.: OSZK 1950/180.

1. u.a. mint Quart. Gall. 16.

2. Isaac Iselin (1728-1782) svájci közíró, pedagógiai reformer.

33. Haraszi Emil: Ballets, opéras et oeuvres dramatiques de l'étranger, ayant des sujets hongrois. [Documentation.] Fr., angol, ném., m.

Autogr. feljegyzések, I-II. köteg. 111 boríték, 597, 337 f. különb. nagys. egységek.

Poss.: Országgyűlési könyvtár, OSZK 1951/21.

Haraszi Emil, zenei író adatgyűjtése: életrajzi feljegyzések, egykorú kritikák, szövegek könyvek és tudományos ismertetések másolatai, ill. kivonatai.

34. Haraszi Emil: Données relatives à François Liszt et à ses contemporains. [Documentation.]

Autogr. feljegyzések. I-III. köteg. 291 boríték, 356, 331, 400 f. Különb. nagys. egységek.

Poss.: Országgyűlési könyvtár, OSZK 1951/21.

Adatgyűjtés az érintett személyek betűrendje szerint rendezve.

35. [Haraszi Emil]: Lettres de François Liszt et de ses amis.

Autogr. feljegyzések. 101 boríték, 292 f. Különb. nagys. egységek.

Poss.: Országgyűlési Könyvtár, OSZK 1951/21.

Liszt Ferenc levelezéséből másolatok és kivonatok, a levelek dátuma szerinti kronológikus rendezésben.

36. "Recueil de Chansons 1761."

18.sz.-i másolat, két kéz írása. 143 f. 160 x 100 mm.

Eredeti rongált bk.

Poss.: Nádasd-Ladányi Könyvtár (Fb. 476 sz.), OSZK 1951/57.

Ismert és ismeretlen szerzők verseinek másolatai; ff. 139-143, második kéz: paszkvilluskok.

37. "Avis d'Allemagne, [1695-]1697." [Relation concernant les

événements politiques dans les différents pays de l'Europe].
 "Pour M.Pascal à Lion."

Eredeti levelek kolligátuma. 336 f. 184 x 130 mm. 18.sz.-i bk.

Poss.: Apponyi Sándor, Mss. 12., OSZK 1930/4.

V.ö. Végh Gy.: Rariora et curiosa gr. Apponyi Sándor gyűjteményéből. Bp., 1925. 15.1. XV. szám.

38. "Meditation de la Retraite Annuelle."

18.sz. végi, v. 19.sz. eleji másolat. 102 f. 146 x 95 mm.

Egykoru pk.

Poss.: OSZK 1952/116.

Lelkigyakorlatos könyv szerzetesnők részére, végéhez másolva négysoros német vers.

39. "Histoire Romaine sous les Empereurs." [Jusqu'au temps de Charlemagne.]

19.sz. eleji másolat, díszes címlappal, ff.133-147 színezett kronológiai táblázatokkal és térképekkel. 147 f. 188x114 mm.

Egykoru pk.

Poss.: OSZK 1952/116.

A római császárság története Augustustól Nagy Károlyig.

40. Hugo, Victor levele ismeretlenhez Odes et ballades. Paris (1880). c. munkájához csatolva. [Lettre de V.Hugo à un inconnu.] (Hauteville house, 29 janvier 1864.)

Autogr. 2 f.; nyomt. 332 p. 205 x 125 mm.

Poss.: Farkas Jenő antikv., OSZK 1953/78.

Egy könyv bírálata a szerzőnek.

41. Egyesítve Oct. Gall. 45-tel.

42. "B.S.: Différents Souvenirs." (1864-1865.) Fr., angol, ném., m.

Eredeti kézirat. Csatolva hozzá: "A Kereskedelmi Akadémia Pesten" (1857. ápr. 17.) c. nyomt. 75 f. 198 x 125 mm.

Poss.: Archivum Provinciae Hungariae S.J. pecsét, OSZK 1953/21.

Naplófeljegyzések fiatal nő tollából; verses és prózai szövegek másolatai.

43. Voltaire: "Pièces Choiesies Des Oeuvres de Mr. de --. 1810."
[Copie de la comédie: L'Écossaise.]
19.sz.-i másolat. 175 x 111 mm.
Poss.: Zirci Ciszt. Könyvtár, OSZK 1954/57.

Megj. első kiadásban: Le Café où l'Écossaise, comédie en cinq actes et en prose. Londres - (Genève), 1760.

Őrzési helye: Reguly Antal Tud.Könyvtár, Zirc.
44. "Dictionnaire Des Portraits Historiques, Anecdotes, et Traits Remarquables des Hommes Illustres. Par Mon. C. de K. 1795."
18.sz.-i kézirat. 183 x 107 mm.
Poss.: Zirci Ciszt. Könyvtár, OSZK 1954/57.

Őrzési helye: Reguly Antal Tud. Könyvtár, Zirc.
45. [Thysebaert, pseudonymus: Léonce]: "Mes souvenirs."
[Cim a kötésen:] Oeuvres posthumes. 18.sz. vége. (kb. 1779-1794).

Eredeti kézirat, kolligátum: több kéz írása, festményekkel, metszetekkel, nyomtatványokkal. Hiányos, I-VIII.k. (eredetileg: I., II., IV., V., VII., VIII., XI.+1 számozatlan kötet.) 65, 88, 94, 126, 155, 83, 85, 198 f. 195 x 125 mm. Eredeti fvk.
Poss.: Montenuovo-család könyvtára, Németbóly; I-VIII.k.: OSZK 1953/21; XI.k.: A Dunántúli Tud.Int. által őrzött letét, OSZK 1953/53.

A francia forradalom idején szétvált baráti társaság tagjainak írásai, emlékei, levelei a belga Thysebaerthoz.
46. [Végh Gyula]: "Barcelone. 1929."
Gépirat 1944-ből a szerző rajzaival. 20 f. 215 x 155 mm. Eredeti fvk. tokban.
Poss.: OSZK 1956/44.

Utinapló. Csatolva a Pester Lloyd 1929. május 9 -i száma, amelyben a szerzőnek "Barcelona" c. cikke megjelent, és amelyet utinaplója kiegészítéséhez felhasznált.
47. [Liszt Ferenc]: "Memento Journalier." (1861, 1862.) Fr., ném.

Autogr. bejegyzések Bruxelles-ben kiadott nyomtatott előjegyzési naptárban. 183 f. (számos üres p.). 172 x 105 mm. Eredeti vk.

Poss.: Festetics-könyvtár, Keszthely, Helikon Könyvtár, Keszthely; OSZK kézírattár 1956|44.

Naplófeljegyzések, idézetek.

48. Dumas, Alexandre fils szindarabjai hat kötetben, a szerző autogr. bejegyzéseivel az előzéklapon és a 4.kötetben ajánlásával Teleki Sándor gr.-nak. [Pièces avec dédicace et notes autographes de l'auteur.]

I-VI.k. tokban. 184 x 126 mm.

Poss.: OSZK 1956|42.

- I. La question d'argent. 4me éd. Paris, 1857.
- II. Le fils naturel. Paris, 1858.
- III. Un père prodigue. Paris, 1859.
- IV. La Dame aux Camélias. Nouvelle éd. Paris, 1860.
- V. Le demi-monde. Nouvelle éd. Paris, 1860.
- VI. Diane de Lys. 4me éd. Paris, 1860.

A bejegyzések idézetek az illető kötetben foglalt szindarab-ból.- Teleki Sándor gr. (1821-1892) 1848-as honvédezzredes, író. Világos után Konstantinápolyba, Párisba, azután Londonba és Jerseyre megy, majd Garibaldi seregében harcol. 1867-ben hazatér. Az ifjabb Dumas-val való kapcsolatainak emlékét őrzi Emigrációs albuma is (Fol.Hung. 1783).

49. Tharaud, Jérôme et Jean három regénye a szerzők autogr. ajánlásaival. [Dédicaces autographes des auteurs.] 1902-1906.

I-III.k. különb. nagys. kötetek.

Poss.: OSZK 1956|42.

- I. Les hoberaux. (Paris, 1904) és II. Dingley. L'illustre écrivain. (Paris, 1906) ajánlva Telcs Edé szobrászművésznek:
- III. Dingley. L'illustre écrivain. (Paris, 1902) ajánlva Eötvös bárónak.

50. Daniel-Rops [Petiot, Henri]: Péguay. Paris (1935) c. műve a szerző autogr. ajánlásával Szegő [Gyergyai] Albertnak.

[Dédicace autographe.]

Poss.: OSZK 1956|42.

51. Barbusse, Henri: Les Judas de Jésus. Paris (1927.) c. könyve a szerző autogr. ajánlásával Vámbéry Rusztem számára.

[Dédicace autographe.]

Poss.: OSZK 1956|42.

Vámbéry Rusztem, 1872-1948, egyetemi tanár, később londoni magyar követ.

52. Duhamel, Georges: Le désert de Bièvres. Paris 1937. c. könyve autogr. ajánlással Komor András számára. [Dédicace autographe.] 1937.
Poss.: OSZK 1956/42.

Komor András író és műfordító. 1944-ben áldozatul esett a nyilasoknak.
53. Erdődy [Sándor Lajos] Alexandre Louis: "Abrégé de l'Histoire Universelle."
Sajátkezű másolat 1814-1816, táblázatokkal és kézfestésű térképekkel. I-III.k. 92, 141, 115 f. 180 x 113 mm. II-III.k eredeti bk.
Poss.: Gr. Erdődy Sándor (ex-libris), OSZK 1955 179.

Az ókori népek története a római birodalom bukásáig. Erdődy Sándor (1804-1881) politikus, a M.Tud. Akadémia tagja.
54. "Lettre de Caton d'Utique à Cesar. Paris, De l'imprimerie de Michel Lambert ... 1766."
18.sz.-i másolatok, 1 db. rézmetszettel. 47 f. 204 x 125 mm. Egykoru rongált bk.
Poss.: A váci kegyes-tanítórendi ház könyvtára (ex-libris, A III.a.l.sz.), OSZK 1955/179.

Hozzáadásolva:
ff. 19^v-22^v. "Épître [Onzième] de Mr. [Jean-Baptiste] Rousseau sur l'Éducation à Mr. [René] de Bonneval." [1738.]
ff. 23. "Minerve endormie Par L'Amour.Fable."
ff. 24-33. "Dialogue entre la Jeunesse et la Raison."
ff. 34-47. "Épître à Mr. de Voltaire" [sur l'Henriade]. Hiányos, befejezetlen másolat.
55. Histoire de l'Angleterre. (1660-1820.)
19.sz.-i kézirat, 1827 után. 72 f. 182 x 120 mm.
Poss.: OSZK 1953/109.

Tanulmányi jegyzet.
56. "Regles pour apprendre à faire des bagues". - "Devises qu'on peut mettre sur les bagues."
18.sz.-i másolat. 6 f. 163 x 110 mm. Eredeti pk.
Poss.: Festetics Könyvtár, Keszthely; Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kéziratár 1956/44.

Gyűrűkészítés lószőrből.

57. Beauharnais Stephanie badeni nagyhercegnő naplója.
[Journal de Stéphanie Beauharnais, grande-duchesse de Bade.]
(1809-1853.)
Autogr., ceruzarajzokkal. I-V.k. 69, 42, 75, 41, 56 f. Különb.
nagy. kötetek.
Poss.: Festetics-Könyvtár, Keszthely; Helikon Könyvtár, Keszthely; OSZK kéziratár 1956/44.
Részbeni másolatát ld. Quart. Gall. 85 és 86.
58. Alexandre: "De la Beauté et Du Beau, considérés dans
l'homme, dans la femme, et dans la Nature, ... Par --,
Professeur et homme de Lettres. Mannheim le 26 Decembre 1831."
1816-ban megj. mű 1831. évi másolata Stéphanie de Beauharnais-
nak ajánlva, a szerző autogr. aláírásával. 18 f. 190 x 120 mm.
Eredeti pk.
Poss.: Festetics-Könyvtár, Keszthely; Helikon Könyvtár, Keszthely; OSZK kéziratár 1956/44.
Megj. a Mercure de France 1816. dec. 9-i számában.
59. Zola, Émile: L'Oeuvre. Paris, 1892 c. műve a szerző aján-
lásával a Cercle des Artistes de Milan számára. (Milano,
1894. dec. 14.)
Poss.: Guido Olivetti, Hampel József, [Nizsinszky Waslaw
1917], OSZK 1956/66.
60. Egyesítve Oct. Gall. 53-mal.
61. Muszka, [Károly] Charles: "Traité de la priere, Par
l'abbé --. 1807." Fr., ném. fordítással.
Másolat, tollrajzos címlappal. 28 f. 192 x 120 mm. Egykoru pk.
Poss.: Fany Bojzát 1812, OKK, OSZK 1955/181.
62. [Traité de chimie.] 18.sz.
18.sz. végi, vagy 19.sz. eleji másolat, befejezetlen, közbe-
iktatott üres lapokkal. 306 f. 193 x 135 mm.
Poss.: Festetics-Könyvtár, Keszthely; OSZK 1956/44.
63. "Livre pour apprendre à bien lire en François et pour
apprendre en même tems les Principes de la Langue et de
L'Ortographie." (Metz, 1739.)

Nyomtatvány kalligrafikus másolata. 53 f. 162 x 100 mm. 18. sz.-i bk.
 Poss.: Festetics-Könyvtár, Keszthely (cimeres ex-libris);
 Helikon Könyvtár, Keszthely, OSZK kéziratár 1956|44.

64. Tharaud, Jérôme et Jean Hobereau és Cahier de Noël c. műveikben a szerzők dedikációja Szilágyi Sándor számára. Paris, (é.n.) - Budapest, Février 1903. [Dédicaces autographes.]
 Poss.: OSZK 1956|83.

Szilágyi Sándor (1883-) író, ujságíró.

65. "Abrégé de l'histoire universelle."

18.sz. végi, vagy 19.sz. eleji töredékes másolat, I-II.k. (Többkötetes mű I. és V. kötete.) 136, 203 f. 199 x 130 mm.
 Eredeti pk.
 Poss.: OSZK 1954|112.

I.k.: "Les royaumes les plus anciens." - "Histoire de la Grèce." -
 "Histoire de Macédonie."

II.k.: "L'Allemagne depuis Rodolphe d'Habsburg, au cours du quatorzième et quinzième siècle."

66. "Ouvrage d'un Ph[ilosoph]e Danois." ("Médecine Universelle.")

18.sz.-i másolat a borítólap hátsó oldalán angol ny. bejegyzések. 12 f. 135 x 88 mm.
 Poss.: Festetics-Könyvtár, Keszthely (cimeres ex-libris), OSZK 1956|44.

Alkimista irat.

67. Betöltetlen szám.

68. "Histoire très véritable d'un baron allemand fait à Mons le 15 m.l'an 1718" [Belső cím]: "Histoire qu'un Valet de Chambre a fait, où il marque toutes les auantures de Son Baron."

18.sz.-i másolat, vége hiányzik. 113 f. 145 x 90 mm. Egykoru pergamenkötés.
 Poss.: "Carolus Josephus de ... 1745, B.B." a kőszegi Szent Benedek rend rendháza (pecsét), OSZK 1957|22.

Osztrák származásu, Szavojai Jenő hadseregében szolgáló fiatal tiszt szerelmi kalandjai. A helyesírási hibákból kitűnik, hogy az elbeszélés másolója délnémet.

D u o d. G a l l.

1. "Maximes les plus memorables des Princes souverains tant anciens que modernes. De Paris, 1724."

Közelegykoru másolat. 92 f. 152 x 90 mm. Egykoru bk.
Poss.: Illésházianae Bibliothecae Dubniczensis (ex-libris III.23.sz.), OSZK 1835.

Uralkodóknak tulajdonított maximák.

2. "Les Questions de [Dominico?] Zapata. Traduites par le sieur Temponet, Docteur de Sorbonne." - "Tilladet: Dialogue Du Docteur et de l'Adorateur. Par M. l'Abbé --." [Leipzig, 1765.]

18.sz.-i másolat, tollrajzokkal. 42 f. 122 x 72 mm. Egykoru rajzok.
Poss.: Jankovich M., OSZK 1852.

Antiklerikális iratok. V.8. f.1. "Le licentié Zapata, nommé Professeur en Théologie dans l'Université de Salamanque, présenta ces Questions à la junta des Docteurs en 1629. Elles furent suprimées. L'exemplaire espagnol est dans la Bibliothèque de Brunswick."

N é v m u t a t ó

Index des noms de personnes

Abonyi Lajos Fol. 59.
Ackermann, Louise Victorine Oct. 25.
Ady Endre Quart. 70.
Ágost, III., lengyel király Quart. 8., 17.
Alavoine, souslieutenant Quart. 110.
Alexandre, prince de Neuchâtel Quart. 24.
Alexandre, id. még: Sándor
Almásy Pál Fol. 10., Quart. 9., 62., 63., 64.
Almérás, prieur des Lazaristes Quart. 77.
Amelot, Abraham Nicolas, Sieur de la Houssaye Quart. 99.
Andrezei, Jean Baptiste Louis Pierre, vicomte Fol. 39.
Anna, Anglia Quart. 32.
Apponyi Józsefné gr..sz. Serbelloni Teréz Quart. 69.
Apponyi Rudolf gr. Quart. 57., 58., 59., 60., 69.
Apponyi Sándor gr. Fol. 57., 42., Oct. 19., 21.
Arago, Paul Fol. 59.
Auguste III, roi de Pologne, id.: Ágost, III.
Barault, Gaubier de, Quart. 13.
Barbier, Antoine Alexandre Fol. 16.
Barbusse, Henri Oct. 51.
Barrey, D.L. Fol. 16.
Batsányi János Oct. 23.
Batthyány-család Fol. 20.
Bazot, Étienne-François Quart. 57.
Béarn, Martine, comtesse de, Fol. 63., 64.

- Beauharnais, Stéphanie, de, grande duchesse de Bade Fol. 72., Quart.
85., 86., 95., Oct. 57, 58.
- Beauvais, Guillaume Fol. 29.
- Bélin, d'Antan, ancien commissaire de la Marine Quart. 18.
- Bercsényi László gr. Quart. 39., 55.
- Berlichingen grófné, sz. Hadik (?) Oct. 29.
- Birenstikné Fol. 73.
- Bohusz, Ignatius Quart. 40.
- Boltz, A.M.de, Fol. 10.
- Bonneval, René Oct. 54.
- Bonneville, Zacharie de Pazzi de, Quart. 16.
- Boriskowski, Johannes Quart. 17.
- Bouche, payeur dans l'armée napoléonienne Quart. 24.
- Bourbon, L.A.de, Quart. 39.
- Bourbon, Louis-Jean-Marie de, duc de Penthièvre Quart. 39.
- Bourbon, Louis de, prince de Clermont Quart. 39.
- Bourbon, Louis François de Quart. 39.
- Bourscheid, J.G.B. de, Oct. 13.
- Browne, Maximilian Ulysses Quart. 41.
- Brunswick Józsefné gr., sz. Majthényi Anna Quart. 3.
- Brunswick Teréz gr. Quart. 111.
- Brühl, Heinrich Quart. 40.
- Busson de Bonnac Fol. 19.
- Caesar, Gaius Iulius Oct. 54.
- Camerarius, Dionysius Peter Fol. 26.
- Camerarius, Philippus Fol. 26.
- Campe, Joachim Heinrich Quart. 54.
- Catherine, reine de Pologne, femme du roi Stanislas I,
Leszczyński, ld.: Katalin.
- Cato, Marcus Porcius Uticensis Oct. 54.
- Cevallos, Pedro Fol. 4.
- Chamillard, secrétaire du marquis de Desalleurs Fol. 35.
- Chargey, Alexandre Pierre de, Fol. 61., 62.
- Charles V, duc de Lorraine et de Bar Fol. 14.
- Charles, prince de Nassau-Saarbruck Quart. 39.
- Charles, ld. még: Károly
- Charlotte Amália hesseni örgrófnő, II. Rákóczi Ferenc felesége
Quart. 39.

Chasteler-Courcelles, Johann Gabriel Quart. 24.
 Chauffepié, Jacques George de, Quart. 21.
 Chaumeton, François Pierre Oct. 8.
 Chauvelin Germain Louis de, Fol. 24.
 Clairaut Quart. 71.
 Claparède, Alexandre Quart. 50.
 Claustre, André de, Quart. 10.
 Cornides Dániel Quart. 28.
 Courtilz, Gatien de, sieur de Sandras Oct. 30.
 Cousin, Victor Oct. 17.
 Crinsoz de Bionens, Théodore Quart. 15.
 Csermák Antal Fol. 28.
 Custine, Adam Philippe comte de, Quart. 25.
 Czapska, Anna Quart. 17.
 Daniel-Rops, Petiot, Henri Oct. 50.
 Daun, Leopold Quart. 13, Oct. 3.
 Dembinski, Henrik Fol. 32.
 Denis, Mme, Louise Mignot nièce de Voltaire Quart. 16.
 Desalleurs, marquis de, Fol. 35.
 Duhamel, Georges Oct. 52.
 Dumas, Alexandre, fils Oct. 48.
 Dumas, Alexandre, père Fol. 44.
 Duresnel, Henri, comte de, Fol. 42.
 Dusé, Mme, Quart. 71.
 Böttvös br. Oct. 49.
 Erdődy Sándor Oct. 53.
 Erskine, Thomas Oct. 23.
 Esterházy Ferencné, sz. Grassalkovics Erzsébet hercegnő Oct. 13.
 Favart, Mme Quart. 71.
 Ferenc Xavér lengyel trónörökös Quart. 17.
 Féussac d'Audebard, André Quart. 33.
 Festetics György gr. Quart. 96., 97., 104.
 Festetics László gr. Quart. 91.
 Festetics Pál gr. Quart. 102.
 Festetics Pálné Pálffy Franciska grófnő Fol. 58.
 Fleury, André Hercule de, Fol. 24., Quart. 102
 Florian, Jean Pierre Claris de, Fol. 2.

Forgács József gr. Quart. 100.

Forster Gyula br. Quart. 55.

François, ld.: Ferenc

Frédéric, ld.: Frigyes

Frigyes, II., Poroszország Quart. 5., 16., 71., 88., Oct. 32.

Frigyes Ágost, III., lengyel király, ld.: Ágost, III., lengyel király

Frigyes Vilmos I., porosz király Fol. 1., Quart. 17.

Frosasco, conte di, Fol. 57.

Ganay, Hubert de, Quart. 83.

Gerando, Auguste de, Quart. 67.

Gérard de Rayneval, J.M. Quart. 92.

Gerber, Ernst Louis Quart. 79.

Gercen, Alekszandr Quart. 80.

Goetz, J., religieuse Quart. 76.

Gramont, Mme de, Fol. 69.

Grammont, ld.: Gramont

Greffuche, comtesse Quart. 83.

Grünne, Philipp Ferdinand Oct. 11.

Gury, prêtre Quart. 76.

Habsburg-ház Fol. 42.

Hanerus György Jeromos Quart. 75.

H. Amber Charles ld.: Hugó Károly

Haraszti Emil Fol. 53., Oct. 33., 34., 35.

Harrach, Ernst-Albrecht von, Fol. 9.

Harrach, H. Quart. 83.

Henriette-Anne d'Angleterre, Fülöp Orléanski herceg felesége
Quart. 19.

Herczeg Ferenc Quart. 101.

Herwegh, Friedrich Georg Fol. 59.

Horváth József Fol. 6.

Hrabiecy György Quart. 17.

Hugó Károly Quart. 42., 43., 44., 45., 46., 47., 49.

Hugó, Victor Oct. 40.

Hunyadi János Quart. 21.

Isander, ld.: Gercen, Alekszandr

Iselin, Isaac Oct. 32.

Essembourg d'Happencourt, Françoise, dame de Graffigny Quart. 103.

- Izabella, II. József felesége Quart. 39.
 Jankovich Szaniszló Fol. 1., Quart. 5.
 Jelly, Antoine-Francois Fol. 56.
 Joseph, ld.: József
 József, I., császár Fol. 15.
 József, II., császár Fol. 23., Quart. 26., 39., Oct. 9.
 Justh Zsigmond Oct. 25.
 Kalckstein, Christoph Wilhelm Quart. 17.
 Kalckstein-Stolinski, Henning Alexander v. Quart. 17.
 Kant, Immanuel Oct. 17.
 Károly, Lotharingiai Fol. 14.
 Károly, VI., osztrák császár, /III., magyar király/ Fol. 34., 36.,
 Quart. 102.
 Károlyi Árpád Fol. 57.
 Károlyi József gr. Fol. 6.
 Károlyi-család, gr. Fol. 6., 47.
 Katalin lengyel királyné, Leszczyński I. Szaniszló felesége
 Quart. 39.
 Katona József: Bánk bán Quart. 70.
 Kazinczy Ferenc Fol. 2., 3.
 Kératry, comte Auguste de, Fol. 59.
 Khevenhüller, Ludwig Andreas Gr. Fol. 21.
 Kleist porosz tábornok Quart. 17.
 Kock, Paul de, Fol. 59.
 Komor András Oct. 52.
 Kossuth Ferenc Oct. 17.
 Kossuth Lajos Fol. 51., Quart. 80.
 Kray Jakab Fol. 19.
 Kräglin /ruszti lakos/ Fol. 73.
 Kupeczky János Fol. 25.
 Lacy, Franz Moritz, Gr. Oct. 1.
 La Hire, Philippe de, Fol. 66.
 Lajos, XIV., Franciaország Fol. 5., Quart. 20., Oct. 30.
 Lajos, XV., Franciaország Quart. 5.
 Lajos dauphin, XV. Lajos fia Quart. 5., 8.
 Lajos, ld. még: Louis
 Lamartine, Alphonse-Marie-Louis de Prat Quart. 74.

- La Serre, de, lieutenant Quart. 14.
 Lassay, Armand-Léon de Madaillan de Lesparre, marquis de, Quart. 53.
 Latour d'Auvergne, Henri de, Vicomte de Turenne Fol. 31.
 Leclerc, Jean Quart. 38., 75.
 Le Couvreur, Mlle Quart. 71.
 Léopold, ld.: Lipót
 Lichnowsky, Mechtilde Fol. 65.
 Ligne, Charles-Joseph de, Oct. 11.
 Lindsey, álnéven Pansmouser, Gottlieb Quart. 92.
 Lintehof, ambassadeur de Hollande à la Cour Prussienne Quart. 32.
 Lipót, I., császár Fol. 14., 42.
 Lipski, Joannes Alexander Quart. 17.
 Liszt Ferenc Oct. 34., 35., 47.
 Lorent Quart. 71.
 Louis VIII, prince héréditaire de Hesse Quart. 39.
 Louis Philippe d'Orléans Quart. 39.
 Louis, ld. még: Lajos
 Louise Elisabeth, XV. Lajos unokája Quart. 5.
 Louise Marie, XV. Lajos unokája Quart. 5.
 Lucas, Jean Maximilien Quart. 12., 31.
 Luigi Giulio, cavaliere di Savoia Fol. 57.
 Lujza Mária, bádeni hercegnő, I.Sándor cár özvegye Quart. 94.
 Lullin de Châteauvieux, Jacob-Frédéric Quart. 61.
 Luzace, comte de Quart. 39.
 Lüerwaldt Quart. 56.
 Machiavelli, Nicolò Quart. 99.
 Magyarász Ferenc Quart. 109.
 Mária Terézia Quart. 18., 39., Oct. 1.
 Marie Adélaïde, XV. Lajos unokája Quart. 5.
 Marie Josephe, XV. Lajos unokája Quart. 5.
 Marie Leszczyńska, XV. Lajos francia király felesége Quart. 39.
 Mariotte, Edme, abbé Fol. 66.
 Marlborough, John Churchill, duke of, Quart. 32.
 Marmontel, Jean-François Fol. 3., Quart. 71., 103.
 Méry, Joseph Fol. 59.
 Metastasio, Pietro Quart. 72.
 Mionnet, Théodore-Edme Oct. 7.

- Mniszech, comtesse de, Quart. 40.
 Mniszech, Jerzy August Wandalin, comte Quart. 40.
 Montesquieu, Charles de Secondat Fol. 73.
 Mourier, Jean Quart. 26., 27.
 Mugnier, Arthur Quart. 84.
 Muszka Károly Oct. 61.
 Müller, Johann Joachim Quart. 12., 22., 31.
 Nádasdy Tamásné, sz. Lichtenberg grófnő Quart. 54.
 Napóleon, I. Fol. 4., 18., Quart. 61., 90.
 Napóleon, III. Fol. 50.
 Neipperg, Wilhelm Reinhard, Gr. Fol. 34., 36.
 Nessimi Bey, török külügyminiszter Quart. 66.
 Nogarola, André Quart. 79.
 Noverre, Jean Georges Fol. 54.
 O'Donel, Joseph Fol. 16.
 Olay Ferenc Fol. 45., 46.
 Ozanan, Jacques Fol. 11.
 Pansmouser, Gottlieb, ld.: Lindsey
 Papánek János Quart. 100.
 Patoné, Br. Quart. 16.
 Pekár Gyula Fol. 49., Oct. 26., 27., 28.
 Perrot, imprimeur Quart. 44.
 Pinto, Emanuele Quart. 39.
 Platter, Ferdinand Quart. 17.
 Poninski, A.L. Quart. 17.
 Potulicki, palatin de Czernichowie Quart. 17.
 Querlonde, Duhamel de, Oct. 20.
 Raby, lord Quart. 32.
 Raimondi, Eugenio Bresciano Quart. 103.
 Rákóczi Ferenc, II. Fol. 5., 15., 19., 35., 37., 39., 40., 41.,
 52., 67., Quart. 32., 50., 73., Oct. 14., 28.
 Rákóczi Ferencné, ld.: Charlotte Amália
 Ranschburg Gusztáv Fol. 42.
 Ráth Pál Fol. 16.
 Ricci, Bertrand de, Quart. 93.
 Ricci, Pasquale Quart. 7.
 Richelieu, Louis-François-Armand, duc de, Quart. 41.

- Ri(e)del András Quart. 36.
 Roboz, hadnagy Fol. 73.
 Roboz, kornét Fol. 73.
 Rousseau, Jean-Baptiste Oct. 54.
 Rudolf, Habsburgi Oct. 65.
 Sadler József Quart. 33.
 Saint-Evremond, Charles Quart. 14.
 Salustri, Carlo Alberto Quart. 82.
 Sándor, I., Oroszország Quart. 94.
 Sándor, ld. még: Alexandre
 Sándor Géza Quart. 50.
 Sardy, Laurentius Quart. 29.
 Saul, G. de, Grand-serdar de la Principauté de Valachie Quart. 28.
 Saunier, René Quart. 101.
 Saussure, César de, Fol. 40., Quart. 50., Oct. 14.
 Sayous, André Fol. 45.
 Sayous, Édouard Fol. 45., 46.
 Schmettau, Wilhelm Karl, Fr. Gr. Fol. 34., 36.
 Schneider, M. /Hága/ Fol. 73.
 Schwerin, Kurt-Christoph Gr. v. Fol. 22.
 Scoppa, Antoine Oct. 23.
 Seau, François de, Fol. 8.
 Serres, Marcel de, Quart. 34.
 Simon de Tornaco. ld.: Thurnajus
 Skerlecz Miklós Quart. 7.
 Sophie, XV. Lajos unokája Quart. 5.
 Soumarokoff ld. Szumarokov
 Spinoza, Benedictus Quart. 12.
 Stadion, Philipp, Gr. Oct. 11.
 Staël, Germaine, Mme de, Quart. 61.
 Stanislas, ld.: Szaniszló
 Steppinger Károly Fol. 43.
 Strafford, lady Fol. 69.
 Strasoldo, Augustin Quart. 1.
 Stürmer, Berthold, Baron Quart. 74.
 Sz. I. /ismeretlen szerző/ Fol. 38.
 Szabó Dezső Fol. 55., Quart. 70.

Szalay F. Fol. 73.

Szaniszló, I., Leszczynski, Lengyelország Fol.1., Quart.5.,8.,
17.,29.,39.

Széchenyi Ferenc gr. Fol.16.

Széchenyi István gr. Oct.16.

Szécsényi Antal Quart. 39.

Szegő /Gyergyai/ Albert Oct. 50.

Székely Sámuel, dobai Quart. 28.

Szemere Bertalan Fol. 51., Quart. 52.

Szilágyi Sándor Oct. 64.

Sztáray Antal gr. Quart. 1.

Szumarokov, Alekszandr Quart. 71.

Tamponet, docteur de Sorbonne Duod. 2.

Telcs Ede Oct. 49.

Teleki Sámuel gr. Quart. 28.

Teleki Sándor gr. Oct. 48., 40.,

Thaly Kálmán Fol. 39., 41., Quart. 50.

Tharaud, Jean Oct. 49., 64.

Tharaud, Jérôme Oct. 49., 64.

Thököly Imre Quart. 38., 75.

Thurnajus, Simon Quart. 31.

Thysebaert (pseud: Léonce) Oct. 45.

Tilladet, abbé Duod. 2.

Tóth Sándor Quart. 50.

Tournie, M., président à la Cour de justice à Venlo, Fol. 73.

Trilussa, ld.: Salustri, Carlo Alberto

Vallée, Geoffroy Quart. 30.

Vámbéry Rusztem Oct. 51.

Vanel, V. Quart. 19., 20.

Végh Gyula Fol. 63., Quart. 81., 82., 83., 84., 98., Oct. 46.

Végh-Wimpffen, Marie Quart. 106., 107., 108.

Vigouroux-család Fol. 41.

Villars, Claude-Louis-Hector de, Quart. 102.

Villat, Louis Fol. 45.

Villeneuve, marquis de, Fol. 34, 36.

Vinal, Ferdinand Quart. 39.

Vincent, St., de Paul Quart. 77.

- Vincent, Baron de, Fol. 16.
 Voltaire Quart. 16., 71., 103., Oct. 43., 54.
 Vullyamoz Quart. 15.
 Wahl, alkonzul, Szt. Pétervár Quart. 17.
 Wahl, Ferdinand François Xavier comte de, Fol. 12.
 Wallenstein, Albert, Friedland hercege Fol. 9.
 Warden, I. Napoleon orvosa a "Northumberland" hajón Quart. 90.
 Warnery, Charles Emmanuel Quart. 11.
 Wekerle Sándor Fol. 41.
 Wimpfen, Christian Peter, Baron Oct. 29.
 Wimpffen, Marie, ld.: Végh-Wimpffen, Marie
 Wunsch, porosz tábornok Fol. 73.
 Wyss, Jean Rodolphe Quart. 78.
 Zapata, Dominico Duod. 2.
 Zechenter /Prága/ Fol. 16.
 Zichy Károlyné gr., Khevenhüller-Metsch Antónia Mária Quart. 51.,
 Oct. 15.
 Zola, Emile Oct. 59.
 Zola, Joseph Oct. 9.
 Zsófia, ld.: Sophie

T á r g y m u t a t ó

Index des matières

- Adóügy, osztrák, magyar Fol. 8.
albumok Fol. 43., Oct. 12.
alkimista irat Oct. 66.
államelmélet Fol. 42., Quart. 99.
állattan, ld.: zoológia
Anatólia Oct. 31.
anekdóták Quart. 104., Oct. 44.
Anglia történelme, 17.-19.sz. Oct. 55.
antiklerikális iratok Quart. 12., 14., 22., 30., 31., Duod. 2.
asztrológia Oct. 13.
asztronómia Oct. 10.
Ausztria, 17.sz. Fol. 14.
Ausztria, adóügy, 18.sz. Fol. 8.
Ausztria történelme, 18. sz. Fol. 18., 22., Quart. 13., 88., 92.,
Oct. 37.
1800. Oct. 4.
19.sz. Quart. 24., Oct. 11.
ld. még: napóleoni háborúk,
török háborúk
bányászat /Törökország/ Oct. 31.
Barcelona Oct. 46.
Bécs, ld.: Wien.
Belgium földrajza Fol. 60.
biográfia Oct. 44.
botanika Quart. 87., Oct. 8.
Bratislava, ld: Pozsony

- Bulgária, 20.sz. Quart. 66.
 Cercle des Artistes de Milan Oct. 59.
 Collegium Germanico-Hungaricum, Pavia Oct. 9.
 Constitutionnel, Le, /hirlap/ Quart. 37.
 Corvinák gyűjtése Fol. 33.
 családtörténet Fol. 6., 20.
 Csehország, 18.sz. Fol. 71., Oct. 5.
 19.sz. Quart. 91.
 csillagászat, ld.: asztrológia,
 asztronómia
 diplomáciai iratok Fol. 39., 41., 50., Quart. 59., 69.
 drámák Quart. 42., 43., 44., 45., 68., 72., 92., 101., Oct. 43., 48.
 egészségügy Quart. 78.
 egyetem, budai Fol. 27.
 elbeszélések Fol. 2., 3., Quart. 81., Oct. 45., 68.
 emigráció a magyar szabadságharc után Fol. 50., Quart. 52.
 emlékiratok, 17.sz. Quart. 53.
 18.sz. Fol. 37., 40., Quart. 73.
 19.sz. Fol. 32., Quart. 60., 61., 69., 85., 86.
 20.sz. Fol. 58., 65.
 ld. még: naplók
 énekszövegek Oct. 24.
 Erdély Quart. 28., 70.
 éremtan, ld: numizmatika
 erkölcsstan Quart. 48., 100., Oct. 32., 54.
 esztétika Oct. 58.
 filozófia Quart. 12., Oct. 17., 32.
 ld. még: erkölcsstan,
 lélektan,
 esztétika,
 antiklerikális irat
 Firenze Quart. 36.
 Fiume Fol. 10.
 földrajz Fol. 60., Oct. 10.
 francia irodalom, ld.: irodalom, francia
 francia nyelv- és stílusgyakorlatok Quart. 96., 106., 107.
 francia nyelvgyakorlatok Quart. 111.

francia nyelvten Oct. 63.

francia polgári forradalom Quart. 3., 25., 54., Oct. 4., 15., 18.

Franciaország történelme, 17.sz.-ig Fol. 35., 56. Quart. 35., 57.

17.sz. Fol.31, Quart. 19.,
Oct. 20., 30.

18.sz.-ig Quart. 58.

18.sz. Fol.19., 24., 39., Quart. 5.,
8., 39., 41., 55., 102. Oct.
29., 30.

19.sz. Fol. 50., Quart. 61.

ld. még: francia polgári forradalom,
napóleoni háborúk

gallicizmusok Oct. 16.

Gdynia (Danzig) Quart. 17.

genealógia Fol. 17., 42.

ld. még: családtörténet

Genova Quart. 41.

geometria Fol. 11.

Görögország ókori történelme Oct. 65.

gyógyszerészet Oct. 8.

Habsburg-Lotharingiai ház Fol. 42.

hadtudomány Fol. 68., 70., Quart. 11., Oct. 20.

ld. még: katonai iratok,
katonai szabályzatok

hajózás Fol. 10., 63., 64., Quart. 7., 93.

harmincéves háboru Fol. 9.

hétéves háboru Quart. 13.

imakönyvek Oct. 2., 6., 22., 38.

iparművészet Oct. 56.

irodalom, magyar Quart. 70.

irodalomtörténet, francia Quart. 57., 98., 103.

irodalomtörténet, világirodalom Quart. 103., 108.

iskolaügy, magyar Fol. 6., 27., Quart. 1., Oct. 42.

iskolaügy, ld. még: pedagógia

iskolázás, magyar Oct. 12.

Journal des Débats (hírlap) Quart. 37.

kabbala Oct. 13.

katonai akadémia Quart. 1.

- katonai iratok Quart. 89., Oct. 18.
 katonai szabályzatok Oct. 1., 3.
 kémia Oct. 62.
 kereskedelem, általános kérdések Quart. 4., 9., 62., 64.
 kereskedelem, ausztriai, 18.sz. Quart. 7., 93.
 kereskedelem, magyarországi, 18. sz. Fol. 7., 10.
 Kereskedelmi Akadémia, Pest Oct. 42.
 Konstantinápoly Oct. 31.
 könyvtárkatalogusok, könyvjegyzékek Fol. 47., Quart. 23., 95.,
 Oct. 19., 21.
 könyvtárügy, magyar Fol. 16.
 közmondások Quart. 17.
 latin szólások Quart. 102.
 lélektan Quart. 40., 88.
 Lengyelország történelme, 18.sz. Fol. 1., 24., Quart. 5., 8.,
 17., 29., 39., 40., 88., 92.
 19. sz. Fol. 50.
 levelek, 17. sz. Fol. 26., Quart. 53., 77., Oct. 37.
 18. sz. Fol. 1., 5., 39., 40., 41., 52., 67.
 Quart. 3., 5., 8., 28., 29., 32., 36., 39., 50.,
 55., 102. Oct. 14., 29.
 19.sz. Fol. 1., 16., 33., Quart. 69., 74., 83., 84.,
 Oct. 11., 35., 40.
 20.sz. Quart. 83., 84.
 lovagrendek Fol. 42.
 magyar irodalom Quart. 70.
 Magyar Külügyi Társaság Oct. 28.
 Magyarország történelme, 15. sz. Quart. 21.
 16-18.sz. Quart. 104.
 17.sz. Fol. 14., Quart. 38., 75.
 17-18.sz. Quart. 53.
 18.sz. Fol. 18., 21., 34., 36. Quart. 67.
 19.sz. Fol. 38., 46., 50. Quart. 24.,
 37., 52., 67.
 20.sz. Fol. 49.
 ld. még: Rákóczi-féle szabadsághozsálgalom

Mainz Quart. 25.
 matematika Fol. 11.
 Maubeuge Oct. 18.
 maximák Duod. 1.
 mechanika Fol. 12., 66.
 Mercure de France (hírlap) Oct. 58.
 mértan, ld.: geometria
 mitológia Quart. 10.
 Modenai Könyvtár Fol. 33.
 Moniteur (hírlap) Oct. 23.
 Morvaország Quart. 91.
 naplók, naplószerű feljegyzések, 18.sz. Quart. 51., Oct. 15.,
 45., 57.

19.sz. Oct. 42., 47.

20.sz. Quart. 109.

ld. még: emlékiratok

napóleoni háborúk Fol. 18. Quart, 24. Oct. 4., 11., 15.
 Naxos szigete Fol. 41.
 Németalföld, 18.sz. Fol. 15., 17., Quart. 6.
 Németország történelme, középkor Oct. 65.
 17. sz. Oct. 37.
 18. sz. Quart. 15., 17., 102.

ld. még: Poroszország

Népszövetségi Ligák Fol. 49., Oct. 27., 28.
 népviselet, magyar, német, osztrák, román Quart. 110.
 nevelésügy, ld.: pedagógia
 növénytan, ld.: botanika
 Nouvelles Ecclesiastiques (hírlap) Oct. 9.
 Nouvelles Extraordinaires de divers endroits (hírlap) Quart. 17.
 numizmatika Fol. 29., Oct. 7.
 nyelvtankönyv, francia Oct. 63.
 Olaszország történelme, 18. sz. Quart. 36., 41.
 19.sz. Fol. 50., Quart. 59., 86.
 Oroszország történelme, 18. sz. Quart. 17., 88., 92.
 19. sz. Fol. 50., Quart. 94.
 országgyűlés, 1825-27. Quart. 37.
 Országos Széchenyi Könyvtár Fol. 1., 16., 33.

- orvostudomány Quart. 87., Oct. 8.
 osztrák örökösödési háború (1740-48.) Fol. 22.
 párkányi ütközet 1683 Fol. 57.
 paródiák Quart. 68.
 paszkvillusok, 18.sz. Fol. 24., Quart. 25., Oct. 36.
 pedagógia Fol. 6., Quart. 56., Oct. 54.
 pénzügy, magyar Fol. 23.
 pfalzi francia hadjárat 1674 Fol. 31.
 pfalzi francia-osztrák hadjárat (1800) Oct. 4.
 Piemont, 19.sz. Fol. 50.
 Pisa Quart. 36.
 poétika Quart. 79.
 politikai lexikon Quart. 97.
 Poroszország történelme, 18. sz. Fol. 1., Quart. 5., 13., 16., 17.,
 88., 92.
 Poussay-i alapítvány Fol. 69.
 Pozsony (Bratislava) Oct. 12.
 Prága Fol. 22., Oct. 5.
 protestantizmus Fol. 1., Quart. 15.
 rajzok Fol. 63., 64., Quart. 81., Oct. 12.
 Rákóczi-féle szabadságmozgalom Fol. 15., 19., 35., 37., 39., 40.,
 41. Quart. 6., 50., 73. Oct. 14., 28.
 regények Fol. 44., 55. Quart. 46., 47. Oct. 49., 50., 51., 52., 59.
 retorika Quart. 79.
 Rodostó Oct. 28.
 Sopron Quart. 36.
 Spanyolország történelme, 19.sz. Fol. 4.
 stilisztika Quart. 79.
 szabadságkőműves iratok Quart. 65., 105. Oct. 24.
 szabadságharc, magyar Fol. 32., 51.
 ld. még: emigráció a magyar szabadságharc után.
 színház-történet Oct. 33.
 szláv kérdés, 19.sz. Fol. 38.
 tánc története Fol. 54.
 tanintézetek, ld.: iskolaügy
 tanügy, ld.: iskolaügy
 technika Fol. 11., 12., 66.

- térképek Fol. 63.
 térképészet Fol. 60.
 török háborúk, 17.sz. Fol. 57., Quart. 53.
 18.sz. Fol. 21., 34., 36.
 Törökország, 20.sz. Quart. 66.
 történelem, egyetemes, ókor Oct. 53., 65.
 középkor Oct. 65.
 1-9.sz. Oct. 29.
 4.-18.sz.-ig Quart. 63.
 történelem, egyetemes, 17.sz. Fol. 9., 14. Oct. 37.
 18.sz. Fol. 18., Quart. 41.
 19.sz. Fol. 50.
 az egyes országok történelmét ld. az országok neve alatt.
 történelmi portrék Oct. 44.
 történetírás Fol. 45., 46.
 Trieste Quart. 93.
 utinaplók, utleírások Fol. 35., 43., 63., 64., 72., Quart. 80.,
 Oct. 31., 46.
 váci piarista kollégium Fol. 27.
 vallásos iratok Fol. 61., 62., Quart. 76., 77., Oct. 61.
 vallásügy Fol. 1., Quart. 15.
 vegytan, ld.: kémia
 versek, 18.sz. Quart. 18., 26., 27., 71., 96., 104., Oct. 36.,
 38., 45., 54.
 19.sz. Quart. 49., Oct. 25., 26., 40., 42.,
 20.sz. Quart. 82.
 verstan Oct. 13., 23.
 világirodalom, ld.: irodalom
 vízépítés Fol. 11., 12., 66.
 Wien ostroma 1683. Fol. 57.
 zenekritika Oct. 33.
 zenetörténet Fol. 53., Oct. 34., 35.
 Zengg Fol. 10.
 zoológia Quart. 2., 33.

TARTALOM
TABLE DES MATIERES

Bevezetés	5
Introduction	11
Rövidítések jegyzéke - Abréviations	18
Fol. Gall.	21
Quart. Gall.	41
Oct. Gall.	73
Duod. Gall.	87
Névmutató - Index des noms de personnes	89
Tárgymutató - Index des matières	99

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

J. Hajdu Helga — Cz. Musztács Ágnes: Az Országos Széchényi Könyvtár
francia nyelvű kötetes kéziratainak katalógusa
ETO 017:091 (439.151) = 40
Kiadásért felelős: Dr. Jóború Magda

Megrendelve: 1960 I, 15. Pédányyszám: 500
Készült Rotaprint eljárással az MSZ 5601-54 Á és MSZ 5602-55 Á szabványok
szerint 9.5 A/5 ív terjedelemben

60-213 — Felsőoktatási Jegyzetellátó Vállalat

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár